

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ปริญญา

บริหารธุรกิจ

บริหารธุรกิจ

สาขา

คณะ

เรื่อง ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน และความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

The Effect of Changes in Investment Accounting Method and Opinions of Investors on Toward the Changes

นามผู้วิจัย นางสาวเนตรเจลิยา สิริกวินวิทย์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ศศิวิมล มีอำพล, D.B.A.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์สันสกฤต วิจิตรเลขการ, Ph.D)

ประธานสาขาวิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงพร หาญสันติ, D.B.A.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน และความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการ
เปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

The Effect of Changes in Investment Accounting Method and Opinions of Investors on Toward
the Changes

โดย

นางสาวเนตรเจลิษา สิริกวินวิทย์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

พ.ศ. 2555

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เนตรเจลิชว สิริกวินวิทย์ 2554: ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน
และความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
หลัก: รองศาสตราจารย์ศศิวิมล มีอำพล, D.B.A. 159 หน้า

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน
จากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนที่มีต่อรายการในงบการเงินเฉพาะกิจการ อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ
ความสามารถในการจ่ายเงินปันผล และความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงิน
ลงทุน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทุกไตรมาสจาก งบการเงิน และเงินปันผลที่จ่ายจากผลการดำเนินงานรอบ
ระยะเวลาบัญชีปี 2549 ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการ
บันทึกบัญชีเงินลงทุน เพื่อนำมาศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน และข้อมูล
ปฐมภูมิจากแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน
จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักลงทุนในกรุงเทพมหานครที่ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงเดือน
พฤษภาคม 2551 โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ พร้อมทั้งอธิบาย
ลักษณะของข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่
สถิติ t-test F-test (One-way ANOVA) และ Least-Significant Different (LSD) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า กำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร สินทรัพย์รวม อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น และอัตรา
การจ่ายเงินปันผล ตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากวิธีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญ แต่กำไร (ขาดทุน) สุทธิ อัตรา
ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
ตามวิธีราคาทุนไม่แตกต่างไปจากวิธีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งบริษัทส่วนใหญ่ยังคงมีความสามารถในการ
จ่ายเงินปันผลตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่ไม่ทราบเกี่ยวกับการประกาศเปลี่ยนแปลง
วิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนของสภาวิชาชีพบัญชี ทั้งนี้ ในส่วน of นักลงทุนที่ทราบเกี่ยวกับการประกาศเปลี่ยนแปลง
วิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ก็จะให้ความสำคัญมากกับผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินที่
ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ตลอดจนเกิดความสับสนมากกว่าควรใช้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ตามงบการเงิน
ใดเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน นอกจากนี้ ยังพบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่ใช้การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของ
หลักทรัพย์เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจลงทุน และยังคงให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์งบการเงินรวมมากกว่างบ
การเงินเฉพาะกิจการ แต่ไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์งบการเงินรวมและหรืองบการเงินเฉพาะกิจการ นักลงทุนต่าง
ก็ให้ความสำคัญกับอัตราส่วนกำไรต่อหุ้น อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วน
ของผู้ถือหุ้น ซึ่งล้วนเป็นอัตราส่วนที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนทั้งสิ้น

Netchaleaw Sirikawinwit 2012: The Effect of Changes in Investment Accounting Method and Opinions of Investors on toward the Changes. Master of Business Administration, Major Field: Business Administration, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Associate Professor Sasivimol Meeampol, D.B.A. 159 pages.

The purpose of this study was to examine the effect of the changes in investment accounting method from equity method to cost method toward transactions in separate financial statement, key financial ratios, dividend performance, and to investigate the investors' opinion toward changes in investment accounting method. Secondary data was derived from financial statement and dividend paid in the accounting period 2006 of the SET-listed companies before and after the changes in investment accounting method, aiming to examine the effect of changes in investment accounting method. Primary data was collected using the questionnaires to examine the investors' opinion toward changes in investment accounting method. The samples included the investors in Bangkok who made investment in the Stock Exchange of Thailand during May 2008. The descriptive statistics implemented included percentage, mean, standard deviation and the inferential statistics, including t-test F-test (One-way ANOVA), and the Least-Significant Different (LSD) at statistically significant level 0.05.

The results showed that net inappropriate retained profit (loss), consolidated asset, earning per share, and dividend payout based on cost method were different from that of equity method significantly. However, net profits (loss), return on consolidated assets, return on equity and debt to equity ratio based on cost method were not different from that of equity method significantly. Most companies reported its fair dividend performance under law. Nonetheless, it found that most investors had not acknowledged about the proclamation on changes in investment accounting method set out by the Federation of Accounting Professions. Meanwhile, those investors with acknowledging the proclamation on changes in investment accounting method placed the importance on the effect of the changes in investment accounting method toward operating results and financial status revealed in the separate financial statement. However, they were confused with which net profit (loss) according to the financial statement should be applied to support their decision on investment. Additionally, it found that most investors applied the on analysis of the fundamental factors as criteria for decision on investment and they also placed an importance on consolidated financial statement analysis rather than separate financial statement. However, whether be analysis of consolidated financial statement or separate financial statement, the investors still focused on earning per share, return on equity, and debt to equity ratio which may be affected from the changes in investment accounting method

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของ รองศาสตราจารย์ ดร. ศศิวิมล มีอำพล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สันสกฤต วิจิตรเลขการ กรรมการวิชาเอก ที่กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวที่ให้การสนับสนุน และให้โอกาสในการศึกษา ตลอดจนคอยเป็นกำลังใจเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา รวมถึงผู้เขียนตำรา เอกสาร บทความต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และนำมาอ้างอิงในการศึกษาครั้งนี้ ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อนๆ และเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโทบริหารธุรกิจ (ภาคปกติ) ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจมาโดยตลอด ทำให้การศึกษาระดับปริญญาโทครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ตลอดจนมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ สถาบันที่ให้การศึกษา

เนตรเจลิยา สิริกวินวิทย์

พฤษภาคม 2555

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(2)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	7
มาตรฐานการบัญชีและประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักทรัพย์	34
การวิเคราะห์งบการเงิน	36
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดความคิดเห็น	41
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
กรอบแนวคิดการวิจัย	48
สมมติฐานการวิจัย	49
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	51
ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนที่มีต่อ	
รายงานทางการเงิน	51
วิธีการเก็บข้อมูล	51
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	53

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชี เงินลงทุน	54
วิธีการเก็บข้อมูล	54
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	60
ผลการวิจัย	60
ข้อวิจารณ์	107
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	110
สรุปผลการวิจัย	110
ข้อเสนอแนะ	112
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	114
ภาคผนวก	117
ภาคผนวก ก รายชื่อบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ เข้าเงื่อนไขในการศึกษา แบ่งตามประเภทอุตสาหกรรม	118
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS	130
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	150
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูล	157
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	159

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปวิธีการบัญชีในการรายงานเงินลงทุน พร้อมทั้งการจัดทำและนำเสนองบการเงินสำหรับกิจการประเภทต่างๆ ได้ดังนี้	31
2	สรุปความแตกต่างของการบันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและวิธีราคาทุน	32
3	สรุปจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนที่มีต่อรายงานทางการเงิน	52
4	จำนวนบริษัทและร้อยละจำแนกตามลักษณะของผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สุทธิ	61
5	จำนวนบริษัทจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม และลักษณะของผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สุทธิ	62
6	ผลการทดสอบความแตกต่างของกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน	63
7	จำนวนบริษัทและร้อยละ จำแนกตามลักษณะของผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ	64
8	จำนวนบริษัทจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม และลักษณะของผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร	65
9	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	จำนวนบริษัทและร้อยละจำแนกตามลักษณะของผลกระทบที่มีต่อ สินทรัพย์รวม	68
11	จำนวนบริษัทจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม และลักษณะของ ผลกระทบที่มีต่อสินทรัพย์รวม	69
12	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างสินทรัพย์รวม ก่อนและหลังการ เปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน	70
13	จำนวนบริษัทและร้อยละ จำแนกตามลักษณะของผลกระทบที่มีต่อ อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ	72
14	จำนวนบริษัทและร้อยละ จำแนกตามลักษณะของผลกระทบที่มีต่ออัตรา การจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio)	73
15	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างอัตราส่วนกำไรต่อหุ้น ก่อนและ หลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน	74
16	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน	75
17	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือ หุ้น ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน	76
18	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือ หุ้น ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างอัตราการจ่ายเงินปันผล ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน	78
20	จำนวนบริษัทและร้อยละ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมและสถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน	80
21	สรุปผลการทดสอบตามสมมติฐานที่ 1-4	81
22	จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของนักลงทุน	83
23	จำนวนและร้อยละของนักลงทุน จำแนกตามหลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์	85
24	จำนวนและร้อยละของนักลงทุนที่ใช้และไม่ใช้งบการเงินรวม เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ และสาเหตุที่ไม่ใช้	86
25	ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อการใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์งบการเงินรวม จำแนกเป็นรายด้าน	87
26	ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อการใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์งบการเงินรวม จำแนกเป็นรายอัตราส่วน	88
27	จำนวนและร้อยละของนักลงทุนที่ใช้งบการเงินเฉพาะกิจการ เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
28	ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนที่ใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์ห้บการเงินเฉพาะกิจการ จำแนกเป็นรายด้าน	92
29	ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อการใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์ห้บการเงินเฉพาะกิจการ จำแนกเป็นรายอัตราส่วน	93
30	จำนวนและร้อยละของนักลงทุนที่ทราบการประกาศเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน	96
31	ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน จากวิธีส่วนได้เสีย (Equity Method) เป็นวิธีราคาทุน (Cost Method)	97
32	สรุปผลค่า p-value ของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยส่วนบุคคลของนักลงทุนที่มีระดับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน	99
33	ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ที่ทำให้มูลค่าตลาดของบริษัทลดลง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นรายคู่	101
34	ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ที่ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นรายคู่	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
35	ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการ บันทึกบัญชีเงินลงทุน ที่ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของ บริษัทลดลง จำแนกตามประเภทของนักลงทุน	103
36	สรุปผลค่า p-value ของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของหลักเกณฑ์ใน การตัดสินใจเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ของนักลงทุนที่มีระดับความ คิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน	104
37	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 6 และ 7 ความแตกต่างของ ความคิดเห็น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และหลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุน ในหลักทรัพย์	105

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1

กรอบแนวคิดการวิจัย

48

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

สืบเนื่องจากความพยายามของคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IASB: International Accounting Standard Board) ในการลดความแตกต่างและทำให้สอดคล้องกัน (Convergence) ระหว่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IAS: International Accounting Standard) กับ มาตรฐานการบัญชีของประเทศสหรัฐอเมริกา (US GAAP: US General Accepted Accounting Standard) ซึ่งเป็นมาตรฐานการบัญชีสากลที่ได้รับการยอมรับในปัจจุบัน โดยออกเป็น มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศภายใต้ชื่อ IFRS: International Financial Reporting Standard อย่างต่อเนื่อง จึงเป็นเหตุให้สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ในฐานะผู้กำหนดมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทย จำเป็นต้องเร่งปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีไทย (TAS: Thai Accounting Standard) เพื่อให้การจัดทำและนำเสนองบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีไทย มีเนื้อหาและหลักการสอดคล้องกับหลักสากล และเป็นการยกระดับมาตรฐานการบัญชีไทยให้ทัดเทียม มาตรฐานการบัญชีสากล นอกจากนี้ ยังเป็นการรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทาง เศรษฐกิจที่มีการขยายตัวและแข่งขันมากขึ้น ทั้งในด้านการค้าและการลงทุนที่ไม่มีพรมแดน ซึ่งจะ ทำให้นักลงทุนเกิดความเชื่อมั่นต่อข้อมูลในงบการเงิน

โดยในปี 2549 สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 26/2549 เรื่อง มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 เรื่อง งบการเงินรวมและการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1) และ ฉบับที่ 32/2549 เรื่อง คำอธิบายมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 เรื่อง งบการเงินรวมและการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย (ย่อหน้า 27) และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 45 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม (ย่อหน้า 11) เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ IAS 27 (ปรับปรุงปี 2003) ที่กำหนดให้ใช้วิธีราคาทุน (Cost Method) หรือ มูลค่ายุติธรรม (Fair Value Method) กำหนดให้การนำเสนองบการเงินเฉพาะกิจการ (Separate Financial Statement) ของบริษัทใหญ่ที่มีการลงทุนในบริษัทย่อย กิจการที่มีอำนาจควบคุมร่วม และ บริษัทร่วมที่ไม่จำแนกเป็นการถือเพื่อขาย (Held for Sale) ต้องเปลี่ยนการรายงานเงินลงทุน

ดังกล่าว¹ จากวิธีส่วนได้เสีย (Equity Method) เป็นวิธีราคาทุน (Cost Method) หรือตามเกณฑ์การรับรู้ และการวัดมูลค่าตราสารทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้)

การออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชีดังกล่าว ส่งผลกระทบโดยตรงต่อรายงานทางการเงินของบริษัทมหาชน จำกัด เนื่องจากข้อกำหนดตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชีทั้ง 2 ฉบับ ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี ซึ่งมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 39 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการและข้อผิดพลาด กำหนดให้กิจการต้องนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลัง จึงทำให้กิจการต้องปรับปรุงงบการเงินเฉพาะกิจการย้อนหลัง เสมือนหนึ่งว่ากิจการได้ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทร่วมค้าตามวิธีราคาทุนมาโดยตลอด

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าข้อกำหนดดังกล่าว จะเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเงิน แต่จากการที่กิจการต้องปรับปรุงงบการเงินเฉพาะกิจการย้อนหลัง อาจส่งผลให้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่รายงานในงบการเงินเฉพาะกิจการและงบการเงินรวมมีจำนวนไม่เท่ากันอีกต่อไป และการรายงานกำไร (ขาดทุน) สุทธิ มูลค่าเงินลงทุน กำไรสะสม และอัตราเงินปันผลในงบการเงินเฉพาะกิจการอาจแตกต่างไปจากที่เคยรายงานไว้เดิม รวมถึงผลจากการปรับปรุงงบการเงินเฉพาะกิจการย้อนหลังในส่วนของกำไรสะสม ยังอาจจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของกิจการ²

นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน ไม่เพียงส่งผลโดยตรงต่อรายการที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทมหาชน จำกัด เท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อผู้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลในงบการเงิน อาทิ เจ้าหนี้หรือผู้ให้กู้ นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ และนักลงทุน โดยเฉพาะนักลงทุนรายย่อยที่ไม่ใช่บัญชี ซึ่งใช้ข้อมูลในงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน หรือประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจอื่น ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนดังกล่าว จึงเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก

¹ สำหรับกิจการที่ไม่ประสงค์จะใช้วิธีราคาทุนในปี พ.ศ.2549 ก็ให้ใช้วิธีส่วนได้เสียตามเดิมจนถึงสิ้นปี พ.ศ.2549 และให้ใช้วิธีราคาทุนเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้นไป

² พระราชบัญญัติมหาชน จำกัด พ.ศ.2535 มาตรา 115 กำหนดให้ “การจ่ายเงินปันผลจากเงินประเภทอื่นนอกจากเงินกำไรจะกระทำมิได้ ในกรณีที่บริษัทยังมียอดขาดทุนสะสมอยู่ ห้ามมิให้จ่ายเงินปันผล”

เนื่องจาก ในอดีตผู้ใช้งบการเงินส่วนใหญ่จะให้ความสนใจในการนำเสนองบการเงินรวมมากกว่างบการเงินเฉพาะกิจการ เหตุเพราะกำไร (ขาดทุน) สุทธิ และกำไรสะสมที่รายงานในงบการเงินเฉพาะกิจการและงบการเงินรวมมีจำนวนเท่ากัน ทำให้การนำข้อมูลในงบการเงินรวมไปใช้ในการวิเคราะห์จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจมากกว่า แต่ผลจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น อาจทำให้ผู้ใช้งบการเงินต้องหันกลับมาให้ความสนใจกับการนำเสนองบการเงินเฉพาะกิจการมากขึ้น เพราะงบการเงินเฉพาะกิจการถือเป็นงบการเงินตามกฎหมายของไทย ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ การจ่ายเงินปันผล การจัดสรรกำไรเป็นสำรองตามกฎหมาย ต้องอ้างอิงจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการ และสิทธิของเจ้าหนี้และผู้ถือหุ้นของกิจการ ก็มีอยู่เพียงสิทธิ์เพียงของงบการเงินเฉพาะกิจการเท่านั้น

ด้วยเหตุนี้ สิ่งหนึ่งที่ทำเป็นอย่างยิ่ง คือ การส่งเสริมให้ผู้จัดทำงบการเงิน ผู้ใช้งบการเงิน รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ ความเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนอย่างเป็นระบบ ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้ จึงมุ่งศึกษาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนและความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งผู้วิจัยหวังว่าจะมีส่วนในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านมาตรฐานการบัญชี และเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนที่มีต่อรายการในงบการเงินเฉพาะกิจการ อันได้แก่ ผลการดำเนินงาน ผลการดำเนินงานสะสม และฐานะการเงินที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ รวมถึงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ และความสามารถในการจ่ายเงินปันผล
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน จากวิธีส่วนได้เสีย (Equity Method) เป็นวิธีราคาทุน (Cost Method) ในงบการเงินเฉพาะกิจการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน อย่างเป็นระบบ ครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าจะช่วยให้ได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ช่วยเพิ่มองค์ความรู้แนวคิดทางด้านการบัญชีให้ผู้ใช้งบการเงิน อาทิ นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ และนักลงทุน อันจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ และลดความเสี่ยงจากการลงทุน
2. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารใช้ในการวางแผน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจ่ายปันผล และความสามารถในการก่อหนี้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการระดมเงินทุนหรือจัดหาทุนของบริษัทในอนาคต
3. เป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ให้สินเชื่อ ใช้ในการประเมินความเสี่ยง และความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าหนี้หรือผู้ขอสินเชื่อ ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ
4. ช่วยพัฒนาองค์ความรู้ด้านมาตรฐานการบัญชี และเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผู้ทำบัญชี อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานในหน้าที่ต่อไป
5. เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สภาวิชาชีพบัญชี ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ นำไปใช้ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้แก่ นักลงทุน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดทางบัญชีครั้งต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน และความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. งานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนที่มีต่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี และเลือกที่จะใช้วิธีการราคาทุนเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550
2. งานวิจัยนี้ ครอบคลุมเฉพาะบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2549 และ 31 ธันวาคม 2550
3. การศึกษาความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักลงทุนในกรุงเทพมหานครที่ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของนักลงทุนในช่วงเดือนพฤษภาคม 2551
4. เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2552 (ภายหลังดำเนินการศึกษาวิจัย) สภาวิชาชีพบัญชีได้มีประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 12/2552 เรื่องการจัดเลขระบุนับมาตรฐานการบัญชีของไทยให้ตรงตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ จากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 และฉบับที่ 45 เป็นฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2550) และฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2552) ตามลำดับ

นิยามศัพท์

ผลกระทบ หมายถึง การเพิ่มขึ้น (ลดลง) ของรายการในงบการเงิน ซึ่งเกิดจากการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

ผลกระทบเชิงบวก หมายถึง การเพิ่มขึ้น (ลดลง) ของรายการในงบการเงิน อันเนื่องมาจากการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง ที่ส่งผลให้กิจการได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น จากการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของรายการในงบการเงินนั้นๆ

ผลกระทบเชิงลบ หมายถึง การเพิ่มขึ้น (ลดลง) ของรายการในงบการเงิน อันเนื่องมาจากการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง ที่ส่งผลให้กิจการเสียประโยชน์จากการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของรายการในงบการเงินนั้นๆ

ฐานะการเงิน หมายถึง ข้อมูลที่แสดงถึงฐานะการเงินของบริษัท โดยองค์ประกอบซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดฐานะการเงินในงบดุลของบริษัท ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น

ความสามารถในการจ่ายเงินปันผล หมายถึง ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535 มาตรา 115 ซึ่งกำหนดให้การจ่ายเงินปันผลของบริษัทมหาชนจำกัดต้องจ่ายจากเงินกำไรเท่านั้น โดยในกรณีที่บริษัทมหาชนจำกัดยังมีผลขาดทุนสะสมอยู่ห้ามมิให้จ่ายเงินปันผล

แนวโน้ม หมายถึง การคาดคะเนทิศทางของผลการเปรียบเทียบรายการใดรายการหนึ่ง ในรอบระยะเวลาต่างกันของกิจการเดียวกัน

บริษัทมหาชน จำกัด หมายถึง บริษัทที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน และความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ผู้วิจัยได้ค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อประมวลเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

1. มาตรฐานการบัญชีและประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่เกี่ยวข้อง
2. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักทรัพย์
3. การวิเคราะห์หั่งบการเงิน (Financial Analysis)
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดความคิดเห็น
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานการบัญชีและประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานการบัญชีและประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 39 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จัดทำขึ้นจากมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 8 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด พ.ศ. 2549

ขอบเขต

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ให้ถือปฏิบัติเมื่อมีการเลือกและนำนโยบายการบัญชีมาปฏิบัติ และการบัญชีสำหรับการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี หรือการแก้ไขข้อผิดพลาดในงวดก่อน

คำนิยาม

นโยบายการบัญชี หมายถึง หลักการ หลักเกณฑ์ ประเพณีปฏิบัติ กฎและวิธีปฏิบัติที่เฉพาะ ที่กิจการนำมาใช้ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี หมายถึง การปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีของ สินทรัพย์ หรือหนี้สิน หรือจำนวนที่มีการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ในระหว่างงวด อันเป็นผลมา จากการประเมินสภาพปัจจุบัน และภาวะผูกพันที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ และหนี้สินนั้น ซึ่งไม่ถือเป็นการแก้ไขข้อผิดพลาด

ข้อผิดพลาดในงวดก่อน หมายถึง การละเว้นและการแสดงรายการผิดพลาดในงบการเงิน ของกิจการในงวดก่อนๆ รวมถึงผลกระทบจากการคำนวณผิดพลาด ข้อผิดพลาดจากการใช้นโยบาย การบัญชี การมองข้ามหรือการตีความข้อเท็จจริงผิดพลาด และการทุจริต

การนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลัง หมายถึง การเริ่มใช้นโยบายการบัญชี ใหม่สำหรับรายการค้าเหตุการณ์และสถานการณ์อื่น เสมือนหนึ่งได้ใช้นโยบายการบัญชีในเรื่องนั้น มาโดยตลอด

การปรับงบการเงินย้อนหลัง หมายถึง การแก้ไขการรับรู้ การวัดมูลค่า และการเปิดเผย จำนวนเงินขององค์ประกอบของงบการเงินงวดก่อน เสมือนหนึ่งข้อผิดพลาดในงวดก่อนไม่เคย เกิดขึ้น

การไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติ หมายถึง การที่กิจการไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนด หลังจากที่ได้ใช้ความพยายามอย่างสมเหตุผลทุกประการแล้ว

การเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป หมายถึง การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีและการรับรู้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี โดยใช้นโยบายการบัญชีใหม่สำหรับรายการ ค้า เหตุการณ์และสถานการณ์อื่นหลังจากวันที่มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

การเลือกใช้และการปฏิบัติตามนโยบายการบัญชี

เมื่อกิจการนำมาตรฐานการบัญชี หรือการตีความตามมาตรฐานการบัญชีไปถือปฏิบัติเป็นการเฉพาะกับรายการค้า เหตุการณ์ หรือสถานการณ์อื่นทางบัญชี นโยบายการบัญชีหรือวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่นำมาใช้ปฏิบัติกับรายการดังกล่าว ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี หรือการตีความมาตรฐานการบัญชีและแนวทางปฏิบัติทางบัญชีสำหรับเรื่องนั้น ในกรณีที่ไม่มีมาตรฐานการบัญชี หรือการตีความมาตรฐานการบัญชีโดยเฉพาะ ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่ส่งผลให้ข้อมูลในงบการเงินมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน และมีความน่าเชื่อถือ โดยทำให้งบการเงินของกิจการแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดอย่างเที่ยงธรรม สะท้อนเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจของรายการค้า เหตุการณ์หรือสถานการณ์อื่น โดยไม่คำนึงถึงรูปแบบทางกฎหมาย รวมถึงทำให้งบการเงินมีความเป็นกลาง จัดทำขึ้นตามหลักความระมัดระวัง และมีความครบถ้วนในทุกส่วนที่มีสาระสำคัญ

ทั้งนี้ ในการใช้ดุลยพินิจ ฝ่ายบริหารอาจพิจารณาจากประกาศที่ออกล่าสุดของหน่วยงานอื่นที่ใช้แนวคิดคล้ายกันในการพัฒนามาตรฐานการบัญชี วรรณกรรมทางการบัญชี และวิธีปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับในอุตสาหกรรม โดยต้องไม่ขัดแย้งกับข้อกำหนดและแนวปฏิบัติที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีหรือการตีความมาตรฐานการบัญชี สำหรับเรื่องที่คล้ายและเกี่ยวข้องกัน และต้องไม่ขัดแย้งกับคำนิยาม เกณฑ์การรับรู้รายการและแนวคิดการวัดมูลค่าสำหรับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายที่ระบุไว้ในแม่บทการบัญชี

ความสม่ำเสมอของนโยบายการบัญชี

กิจการต้องเลือกใช้และนำนโยบายการบัญชี มาถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอกับรายการค้า เหตุการณ์และสถานการณ์อื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เว้นแต่ มาตรฐานการบัญชีหรือการตีความมาตรฐานการบัญชีได้กำหนดหรืออนุญาตเป็นการเฉพาะ ซึ่งกิจการต้องเลือกและนำนโยบายการบัญชีที่เหมาะสมมาถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ สำหรับรายการแต่ละประเภท

การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

กิจการต้องเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี ถ้าการเปลี่ยนแปลงนั้น เกิดจากข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีหรือการตีความมาตรฐานการบัญชี หรือทำให้งบการเงินให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและเกี่ยวข้องการตัดสินใจมากขึ้นในส่วนที่เกี่ยวกับผลกระทบของรายการค้า เหตุการณ์และสถานการณ์อื่น ที่มีต่อฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการ

โดยการนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติกับรายการค้า เหตุการณ์ หรือสถานการณ์อื่นที่มีเนื้อหาแตกต่างจากรายการและเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นมาก่อน หรือการนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติกับรายการค้า เหตุการณ์ และสถานการณ์อื่นที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน หรือเคยเกิดขึ้นแต่ไม่มีสาระสำคัญ ไม่ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี รวมถึงการเริ่มนำนโยบายการบัญชีสำหรับการบันทึกมูลค่าสินทรัพย์ด้วยราคาที่ดีใหม่ ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หรือมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 51 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตนมาใช้ ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับมูลค่าตามมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าว มากกว่าที่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

ทั้งนี้ กรณีที่กิจการไม่สามารถนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลังกับงบการเงินสำหรับงวดบัญชีก่อนได้ เนื่องจากไม่สามารถระบุผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีของแต่ละงวด หรือผลกระทบของงวดใดงวดหนึ่ง หรือหลายงวดที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบได้ กิจการต้องบันทึกการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี ซึ่งเป็นผลมาจากการเริ่มนำมาตรฐานการบัญชี หรือการตีความมาตรฐานการบัญชีมาถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในวิธีปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชีหรือการตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าว แต่มาตรฐานการบัญชี หรือการตีความมาตรฐานการบัญชีนั้น ไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงหรือกิจการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีด้วยความสมัครใจ กิจการต้องปรับงบการเงินย้อนหลังสำหรับการเปลี่ยนแปลงนั้น

การนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลัง

กรณีที่เกิดกิจการไม่สามารถนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลังกับงบการเงินงวดก่อน เนื่องจากไม่สามารถระบุผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีของแต่ละงวด หรือผลกระทบของงวดใดงวดหนึ่ง หรือหลายงวดที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบได้ กิจการต้องปรับยอดยกมาต้นงวดขององค์ประกอบในส่วนของเจ้าของ ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีสำหรับงบการเงินงวดแรกสุด และแต่ละงวดที่ได้แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ โดยถือเสมือนว่าได้มีการนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติโดยตลอด

ข้อจำกัดที่ทำให้ไม่สามารถนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลัง

ในกรณีที่กิจการไม่สามารถนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลัง (ปรับงบการเงินย้อนหลัง) เนื่องจากไม่สามารถระบุผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีของแต่ละงวด หรือผลกระทบของงวดใดงวดหนึ่ง หรือหลายงวดที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบได้ กิจการต้องนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ และหนี้สินต้นงวดของงวดบัญชีแรกสุดที่สามารถปฏิบัติได้ ซึ่งอาจเป็นงวดบัญชีปัจจุบัน โดยทำการปรับยอดคงเหลือยกมาต้นงวดของแต่ละองค์ประกอบในส่วนของเจ้าของ ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีสำหรับงวดบัญชานั้น ทั้งนี้ หากกิจการไม่สามารถระบุผลกระทบสะสมที่เกิดขึ้น ณ วันต้นงวดของงวดบัญชีปัจจุบันจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีของงวดบัญชีก่อนๆ ได้ กิจการต้องปรับปรุงข้อมูลเปรียบเทียบ เพื่อแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี โดยใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปนับจากวันแรกสุดที่สามารถปฏิบัติได้

การเปิดเผยข้อมูล

หากกิจการไม่สามารถระบุจำนวนเงินของการปรับปรุงผลกระทบนั้นหรือหากผลกระทบนั้นมีผลต่องวดบัญชีในอนาคต กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ชื่อมาตรฐานการบัญชีหรือการตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่นำมาถือปฏิบัติ
2. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เป็นการปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในวิธีปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง

3. ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี
4. คำอธิบายเกี่ยวกับข้อกำหนดในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง
5. ข้อกำหนดในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจมีผลกระทบในงวดต่อไป

6. สำหรับงวดบัญชีปัจจุบันและงวดบัญชีงวดก่อนทุกงวดที่มีการนำเสนองบการเงิน หากสามารถปฏิบัติได้ กิจการต้องเปิดเผยจำนวนเงินของรายการปรับปรุงที่กระทบต่อรายการแต่ละบรรทัดในงบการเงินที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานและกำไรต่อหุ้นปรับลดหากกิจการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง กำไรต่อหุ้น

7. จำนวนเงินของรายการปรับงบการเงินงวดก่อนแต่ละงวดที่นำเสนอ หากสามารถทำได้ในทางปฏิบัติ

8. หากกิจการไม่สามารถนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลังได้ สำหรับงบการเงินงวดก่อนแต่ละงวด หรืองวดก่อนงวดที่มีการนำเสนอ กิจการต้องเปิดเผยสถานการณ์ที่นำไปสู่การเกิดขึ้นของเงื่อนไขดังกล่าว และรายละเอียดว่าการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเริ่มเมื่อใดและอย่างไร โดยงบการเงินสำหรับงวดบัญชีถัดไปไม่ต้องเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้อีก

งบการเงินสำหรับงวดบัญชีถัดไปไม่ต้องเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้อีก

1. หากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี โดยความสมัครใจทำให้เกิดผลกระทบต่องวดบัญชีปัจจุบัน หรืองวดบัญชีก่อน หรืออาจมีผลกระทบในงวดต่อไป และผลกระทบดังกล่าวไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติ กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลทุกข้อดังต่อไปนี้

1.1. ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

1.2. เหตุผลว่าการใช้นโยบายการบัญชีใหม่ ทำให้งบการเงินมีความน่าเชื่อถือและเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากยิ่งขึ้นได้อย่างไร

1.3. สำหรับงวดบัญชีปัจจุบัน และงวดบัญชีงวดก่อนทุกงวดที่มีการนำเสนองบการเงิน หากสามารถปฏิบัติได้ กิจการต้องเปิดเผยจำนวนเงินของรายการปรับปรุงที่กระทบต่อรายการแต่ละบรรทัดในงบการเงินที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน และกำไรต่อหุ้นปรับลด หากกิจการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง กำไรต่อหุ้น

1.4. จำนวนเงินของรายการปรับงบการเงินงวดก่อนแต่ละงวดที่นำเสนอหากสามารถทำได้ในทางปฏิบัติ

1.5. หากกิจการไม่สามารถนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลังกับงบการเงินงวดก่อนๆหรืองวดใดงวดหนึ่งก่อนงบการเงินงวดที่นำเสนอได้ กิจการต้องเปิดเผยสถานการณ์ที่นำไปสู่การเกิดขึ้นของเงื่อนไขดังกล่าวและรายละเอียดว่าการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีได้เริ่มเมื่อใดและอย่างไร

2. เมื่อกิจการยังไม่นำมาตราฐานการบัญชี หรือการตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ที่ประกาศใช้แล้ว แต่ยังไม่ผลบังคับใช้มาถือปฏิบัติ กิจการต้องเปิดเผย ข้อเท็จจริงที่กิจการยังไม่นำมาตราฐานการบัญชี หรือการตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ดังกล่าวมาถือปฏิบัติ รวมถึงข้อมูลที่ทราบ หรือข้อมูลที่ประมาณได้อย่างสมเหตุสมผล ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบที่เป็นไปได้ของการนำมาตราฐานการบัญชี หรือการตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่มาถือปฏิบัติต่องบการเงินของกิจการในงวดที่เริ่มนำมาตราฐานดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี

หากการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี ทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สินหรือรายการในส่วนของผู้เจ้าของ กิจการต้องรับรู้โดยการปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ หนี้สินหรือรายการในส่วนของผู้เจ้าของที่เกี่ยวข้องสำหรับงวดบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ กิจการต้องรับรู้ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีทันทีในกำไรหรือขาดทุน เมื่อการเปลี่ยนแปลงนั้นมีผลกระทบต่องวดที่มีการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและงวดต่อไป

การเปิดเผยข้อมูล

กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะและจำนวนเงินของการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีที่มีผลกระทบต่องบการเงินสำหรับงวดบัญชีปัจจุบันหรือคาดว่าจะมีผล กระทบต่องวดบัญชีต่อไป เว้นแต่ไม่สามารถประมาณจำนวนเงินของผลกระทบได้ ทั้งนี้ หากกิจการไม่เปิดเผยผลกระทบต่องวดบัญชีในอนาคต เนื่องจากไม่สามารถประมาณจำนวนเงินของผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีต่องวดบัญชีในอนาคตได้ กิจการต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าว

วันที่ปฏิบัติ

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สภาวิชาชีพบัญชีได้ปรับปรุงมาตรฐานฉบับนี้ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 27 เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ พ.ศ.2549

ขอบเขต

มาตรฐานฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน และบริษัทร่วม ในงบการเงินเฉพาะกิจการในการจัดทำและนำเสนอของงบการเงินรวม สำหรับกลุ่มกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของบริษัทใหญ่

คำนิยาม

งบการเงินรวม หมายถึง งบการเงินของกลุ่มกิจการที่นำเสนอเสมือนว่าเป็นงบการเงินของหน่วยงานทางเศรษฐกิจหน่วยเดียวกัน

การควบคุม หมายถึง อำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมต่างๆ ของกิจการนั้น

วิธีการาทุน หมายถึง วิธีการบัญชีสำหรับเงินลงทุน ซึ่งรับรู้รายการด้วยราคาทุน โดยผู้ลงทุนจะรับรู้รายได้จากเงินลงทุน เมื่อผู้ลงทุนได้รับการปันส่วนรายได้จากกำไรสะสมของกิจการที่ถูกลงทุนหลังจากวันที่ได้ลงทุนในกิจการนั้น ทั้งนี้ การปันส่วนรายได้ที่ได้รับในส่วนที่เกินกว่ากำไรดังกล่าวให้ถือเป็นการคืนเงินลงทุน ซึ่งจะรับรู้รายการโดยการลดราคาทุนของเงินลงทุนนั้น

กลุ่มกิจการ หมายถึง บริษัทใหญ่และบริษัทย่อยทุกบริษัทของบริษัทใหญ่

ส่วนได้เสียของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย หมายถึง ส่วนของกำไรหรือขาดทุน และสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อย เฉพาะส่วนที่เป็นส่วนได้เสียในส่วนของเจ้าของที่ไม่ได้เป็นของบริษัทใหญ่ทั้งโดยตรงหรือโดยทางอ้อมผ่านทางบริษัทย่อยของบริษัทใหญ่

บริษัทใหญ่ หมายถึง กิจการซึ่งมีบริษัทย่อยอย่างน้อยหนึ่งแห่ง

งบการเงินเฉพาะกิจการ หมายถึง งบการเงินที่นำเสนอโดยบริษัทใหญ่ หรือโดยผู้ลงทุนในบริษัทร่วมหรือโดยผู้ร่วมค้าในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน ซึ่งการบันทึกบัญชีเงินลงทุนเป็นไปตามเกณฑ์ส่วนได้เสียในส่วนของเจ้าของโดยตรง มิใช่ตามเกณฑ์ของผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นและสินทรัพย์สุทธิของกิจการที่ลงทุน

บริษัทย่อย หมายถึง กิจการซึ่งรวมถึงกิจการที่ไม่ได้ก่อตั้งในรูปบริษัท เช่น ห้างหุ้นส่วน ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของกิจการอื่น (บริษัทใหญ่)

การนำเสนองบการเงินรวม

บริษัทใหญ่ต้องนำเสนองบการเงินรวม ซึ่งรวมเงินลงทุนในบริษัทย่อยทั้งหมดตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ เว้นแต่บริษัทใหญ่จะมีลักษณะตามข้อกำหนดทุกข้อ ดังต่อไปนี้ บริษัทใหญ่ไม่จำเป็นต้องนำเสนองบการเงินรวม

1. บริษัทใหญ่ที่มีฐานะเป็นบริษัทย่อยซึ่งถูกกิจการอื่นควบคุมอยู่ทั้งหมด หรือบางส่วน โดยที่ผู้ถือหุ้นอื่นของกิจการ รวมถึงผู้ถือหุ้นที่ไม่มีสิทธิออกเสียงได้รับทราบและไม่คัดค้านที่บริษัทใหญ่จะไม่นำเสนองบการเงินรวม

2. ตราสารทุนหรือตราสารหนี้ของบริษัทใหญ่ไม่มีการซื้อขายในตลาดสาธารณะ (ไม่ว่าจะเป็นตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย หรือต่างประเทศ หรือการซื้อขายนอกตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งตลาดในท้องถิ่นและในภูมิภาค)

3. บริษัทใหญ่ไม่ได้นำเสนอ หรืออยู่ในกระบวนการของการนำเสนองบการเงินของบริษัทให้แก่สำนักคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์หรือหน่วยงานกำกับดูแลอื่น เพื่อวัตถุประสงค์ในการออกขายหลักทรัพย์ใด ๆ ในตลาดสาธารณะ

4. บริษัทใหญ่ในลำดับสูงสุด หรือบริษัทใหญ่ในระหว่างกลางนั้น ได้จัดการเงินรวมเผยแพร่เพื่อประโยชน์ของสาธารณชนซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปแล้ว

ขอบเขตของงบการเงิน

ในการนำเสนองบการเงินรวม บริษัทใหญ่ต้องรวมงบการเงินของบริษัทย่อยทั้งหมดไว้ในงบการเงินรวม โดยถือว่ามีอำนาจในการควบคุม เมื่อบริษัทใหญ่มีอำนาจในการออกเสียงไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ยกเว้นในกรณีที่บริษัทใหญ่มีหลักฐานที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าอำนาจในการออกเสียงนั้น ไม่ทำให้บริษัทใหญ่สามารถควบคุมกิจการดังกล่าวได้

กรณีต่อไปนีถือว่าบริษัทใหญ่ มีอำนาจควบคุมกิจการอื่นแม้ว่าจะมีอำนาจในการออกเสียงกึ่งหนึ่งหรือน้อยกว่า

1. บริษัทใหญ่มีอำนาจในการออกเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งเนื่องจากข้อตกลงที่มีกับผู้ถือหุ้นรายอื่น
2. บริษัทใหญ่มีอำนาจตามกฎหมายหรือตามข้อตกลงในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินของกิจการอื่น
3. บริษัทใหญ่มีอำนาจในการแต่งตั้ง หรือถอดถอนบุคคลส่วนใหญ่ในคณะกรรมการบริษัทหรือคณะผู้บริหารอื่นที่มีอำนาจเทียบเท่าคณะกรรมการบริษัท โดยที่คณะกรรมการบริษัทหรือคณะผู้บริหารอื่นนั้นมีอำนาจในการควบคุมกิจการ

4. บริษัทใหญ่มีอำนาจในการออกเสียงส่วนใหญ่ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทหรือ คณะผู้บริหารอื่นที่มีอำนาจเทียบเท่าคณะกรรมการบริษัท โดยที่คณะกรรมการบริษัทและคณะผู้บริหารอื่นนั้น มีอำนาจในการควบคุมกิจการ

ในกรณีที่กิจการเป็นเจ้าของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น (share warrants) สิทธิการซื้อหุ้น (share call option) ตราสารหนี้หรือตราสารทุน (debt or equity instruments) ซึ่งสามารถแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญหรือตราสารอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้ โดยเมื่อกิจการเลือกใช้สิทธิหรือแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญหรือตราสารอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้ โดยเมื่อกิจการเลือกใช้สิทธิหรือแปลงสภาพตราสารดังกล่าวแล้ว กิจการจะมีอำนาจในการออกเสียงก่อน โฆษณาทางการเงิน และการดำเนินงานของกิจการอื่นมากขึ้น หรือในทำนองเดียวกันเป็นการลดอำนาจในการออกเสียงดังกล่าวของบุคคลอื่น (สิทธิในการออกเสียงที่เป็นไปได้) ในการประเมินว่ากิจการมีอำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการอื่นหรือไม่นั้น กิจการต้องพิจารณาถึงการมีอยู่และผลกระทบจากสิทธิในการออกเสียงที่เป็นไปได้ที่กิจการสามารถใช้สิทธิหรือแปลงสภาพตราสารนั้นในปัจจุบัน รวมถึงสิทธิในการออกเสียงที่เป็นไปได้ซึ่งกิจการอื่นถืออยู่ด้วย ตัวอย่างสิทธิในการออกเสียงที่เป็นไปได้ที่ไม่สามารถใช้สิทธิ หรือแปลงสภาพได้จนกว่าจะถึงวันที่กำหนดในอนาคตหรือจนกว่าจะเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งตามที่กำหนดไว้ในอนาคต โดยในการประเมินว่าสิทธิในการออกเสียงที่เป็นไปได้นำไปสู่อำนาจในการควบคุมของกิจการหรือไม่นั้น กิจการต้องพิจารณาข้อเท็จจริงและกรณีแวดล้อมที่มีอยู่ทั้งหมด (รวมถึงเงื่อนไขของการใช้สิทธิในการออกเสียงที่เป็นไปได้และข้อกำหนดอื่นตามสัญญาไม่ว่าเป็นการพิจารณารายสัญญาหรือทุกสัญญารวมกัน) ซึ่งมิผลกระทบต่อสิทธิในการออกเสียงที่เป็นไปได้ ทั้งนี้ยกเว้นข้อพิจารณาในเรื่องความตั้งใจของผู้บริหารและความสามารถทางการเงินของกิจการในการใช้สิทธิหรือการแปลงสภาพตราสาร

การนำเสนองบการเงินนั้น กิจการต้องไม่อาศัยข้ออ้างว่า การดำเนินธุรกิจของบริษัทย่อยไม่คล้ายคลึงกันกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทอื่นที่อยู่ในกลุ่มกิจการ ทำให้ไม่ต้องนำงบการเงินของบริษัทย่อยมาจัดทำงบการเงินรวม เนื่องจากข้อมูลที่แสดงในงบการเงินรวมที่รวมบริษัทย่อยและข้อมูลเพิ่มเติมที่เปิดเผยในงบการเงินรวมเกี่ยวกับความแตกต่างในการดำเนินธุรกิจเป็นข้อมูลที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้ประโยชน์ของผู้ใช้งบการเงิน ตัวอย่างเช่น การเปิดเผยตามที่กำหนดโดยมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การรายงานข้อมูลตามส่วนงาน ซึ่งจะให้เห็นถึงข้อแตกต่างที่สำคัญระหว่างการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มกิจการเดียวกัน

การควบคุมของบริษัทใหญ่ถือว่าหมดไป หากบริษัทใหญ่สูญเสียอำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการที่ถูกลงทุน ทำให้กิจการไม่ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมลงทุนนั้น การสูญเสียการควบคุมสามารถเกิดขึ้นได้ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงในระดับการถือครองหุ้นในกิจการที่ถูกลงทุนหรือไม่ เช่น กรณีบริษัทย่อยอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล ศาล ผู้ดำเนินการตามแผนฟื้นฟู หรือหน่วยงานกำกับดูแล รวมทั้งกรณีที่เกิดจากผลข้อตกลงตามสัญญา

การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน และเงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินเฉพาะกิจการ

การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย หรือกิจการที่ควบคุมร่วมกัน หรือบริษัทร่วม ในงบการเงินเฉพาะกิจการ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณี ดังต่อไปนี้

1. สำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย หรือกิจการที่ควบคุมร่วมกัน หรือบริษัทร่วม ที่ไม่ได้จัดประเภทเป็นเงินลงทุนถือไว้เพื่อขาย หรือรวมอยู่ในกลุ่มกิจการรอจำหน่ายตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก (เมื่อมีการประกาศใช้) ให้บันทึกบัญชีด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้ คือ วิธีราคาทุน หรือ วิธีการบัญชีตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การรับรู้และการวัดมูลค่าตราสารการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้)
2. สำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย หรือกิจการที่ควบคุมร่วมกัน หรือบริษัทร่วมที่จัดประเภทเป็นเงินลงทุนถือไว้เพื่อขายหรือรวมอยู่ในกลุ่มกิจการรอจำหน่าย ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก (เมื่อมีการประกาศใช้)

ทั้งนี้ ในการจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ กำหนดให้ใช้วิธีปฏิบัติทางบัญชีเดียวกัน สำหรับเงินลงทุนแต่ละประเภท

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ กำหนดให้กิจการต้องนำเสนองบการเงินเฉพาะกิจการเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งกิจการที่มีการนำเสนองบการเงินเฉพาะกิจการต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเพื่อให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติของมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป ทั้งนี้ กิจการต้องนำเสนอการเงินรวมตามที่กำหนด โดยในกรณีที่กิจการมีเฉพาะเงินลงทุนในบริษัทร่วมหรือเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน ก็ให้เสนองบการเงินแบบรวมงบการเงินที่แสดงเงินลงทุนในบริษัทร่วม

หรือเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกันตามวิธีส่วนได้เสีย เว้นแต่จะเป็นไปตามข้อยกเว้นที่กำหนด

การเปิดเผยข้อมูล

กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้ในงบการเงินรวม

1. ลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทใหญ่และบริษัทย่อยในกรณีที่บริษัทใหญ่ไม่มีอำนาจในการออกเสียงในบริษัทย่อยนั้นเกินกว่ากึ่งหนึ่งไม่ว่าจะเป็นทางตรง หรือทางอ้อมโดยผ่านกิจการหรือบริษัทย่อยอื่น
2. เหตุผลที่กิจการไม่มีอำนาจในการควบคุมกิจการอื่น ทั้งที่กิจการมีอำนาจในการออกเสียงหรืออำนาจในการออกเสียงที่อาจเกิดขึ้นในกิจการนั้น ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม โดยผ่านกิจการหรือบริษัทย่อยอื่นเกินกว่ากึ่งหนึ่ง
3. วันที่ในงบการเงินของบริษัทย่อย เมื่องบการเงินของบริษัทย่อยซึ่งรวมอยู่ในงบการเงินรวมมีวันที่ในงบการเงินแตกต่างจากวันที่ในงบการเงินของบริษัทใหญ่รวมทั้งเหตุผลในการใช้วันที่ในงบการเงินหรือวงบัญชีที่แตกต่างกัน
4. ลักษณะและขอบเขตของข้อจำกัดใด ๆ ที่มีสาระสำคัญ (เช่น ผลจากภาระผูกพันในการกู้ยืมหรือเงื่อนไขทางกฎหมาย) ต่อความสามารถของบริษัทย่อยในการ โอนเงินทุนให้แก่บริษัทใหญ่ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของเงินปันผลหรือการจ่ายเงินกู้ยืม หรือเงินตรงจ่ายล่วงหน้า

หากบริษัทใหญ่เลือกที่จะไม่นำเสนองบการเงินรวมตามเงื่อนไขที่กำหนด บริษัทต้องเปิดเผยข้อมูลทุกข้อดังต่อไปนี้ในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทใหญ่

1. ข้อเท็จจริงที่บริษัทใหญ่นำเสนองบการเงินเฉพาะกิจการ ข้อเท็จจริงที่บริษัทใหญ่เลือกที่จะไม่จัดทำงบการเงินรวมเนื่องจากเข้าเงื่อนไขข้อยกเว้นที่กำหนด ชื่อบริษัทและประเทศที่จดทะเบียนจัดตั้งบริษัท หรือสถานประกอบการของบริษัทที่มีการจัดทำงบการเงินรวมตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปเพื่อเปิดเผยต่อสาธารณะชน รวมทั้งที่อยู่ทีบุคคลภายนอกสามารถติดต่อของงบการเงินรวมดังกล่าวได้

2. รายละเอียดของเงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน และเงินลงทุนในบริษัทร่วมที่สำคัญ รวมทั้งรายชื่อของกิจการที่ถูกลงทุนดังกล่าว ประเทศที่จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทหรือสถานประกอบการ สัดส่วนของความเป็นเจ้าของ และสัดส่วนของอำนาจในการออกเสียงในกรณีที่ต่างจากสัดส่วนของความเป็นเจ้าของ

3. คำอธิบายวิธีการทางบัญชีที่ใช้ในการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

หากบริษัทใหญ่ (นอกเหนือจากบริษัทข้างต้น) ผู้ร่วมค้าที่มีส่วนได้เสียในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน หรือผู้ลงทุนในบริษัทร่วม ได้จัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการเพิ่มเติมจากงบการเงินรวม งบการเงินเฉพาะกิจการดังกล่าวต้องเปิดเผยข้อมูลทุกข้อ ต่อไปนี้

1. ข้อเท็จจริงที่งบการเงินที่นำเสนอ นั้นเป็นงบการเงินเฉพาะกิจการ รวมทั้งเหตุผลในการจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการดังกล่าว

2. รายละเอียดของเงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน และเงินลงทุนในบริษัทร่วมที่มีนัยสำคัญ รวมทั้งรายชื่อของกิจการที่ถูกลงทุนและประเทศที่จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทหรือสถานประกอบการ

3. สัดส่วนของความเป็นเจ้าของ และสัดส่วนของอำนาจในการออกเสียงในกรณีที่ต่างจากสัดส่วนของความเป็นเจ้าของ

4. คำอธิบายวิธีการทางบัญชีที่ใช้ในการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

วันถือปฏิบัติ

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป อย่างไรก็ตาม กิจการสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ก่อนวันถือปฏิบัติ โดยกิจการต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าวในงบการเงิน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 45 (ปรับปรุง พ.ศ.2550) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ได้ปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 28 เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม พ.ศ. 2549

ขอบเขต

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม ยกเว้น เงินลงทุนในบริษัทร่วมซึ่งถือโดยกิจการร่วมลงทุน (venture capital organizations) และกองทุนรวม (mutual fund) หน่วยลงทุน (unit trust) และกิจการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน รวมทั้งกองทุน ประกันภัยซึ่งมีลักษณะของเงินลงทุน (investment linked insurance funds)

คำนิยาม

บริษัทร่วม หมายถึง กิจการซึ่งรวมถึงกิจการที่ไม่ได้ก่อตั้งในรูปบริษัทเช่นห้างหุ้นส่วนที่อยู่ ภายใต้อิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญของผู้ลงทุน และไม่ถือเป็นบริษัทย่อยหรือส่วนได้เสียในการร่วมค้า

งบการเงินรวม หมายถึง งบการเงินของกลุ่มกิจการที่น่าเสนอเสมือนว่าเป็นงบการเงินของ หน่วยงานทางเศรษฐกิจหน่วยงานเดียว (A single economic entity)

การควบคุม หมายถึง อำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของ กิจการ เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์จากกิจกรรมต่าง ๆ ของกิจการนั้น

วิธีส่วนได้เสีย หมายถึง วิธีการบัญชีซึ่งบันทึกเงินลงทุนเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุนและ ปรับปรุงด้วยการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังการลงทุนตามสัดส่วนที่ผู้ลงทุนมีสิทธิในสินทรัพย์ สุทธิของกิจการที่ถูกลงทุน กำไรหรือขาดทุนของผู้ลงทุนรวมถึงส่วนแบ่งของผู้ลงทุนในกำไรหรือ ขาดทุนของกิจการที่ถูกลงทุน

การควบคุมร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการควบคุมกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจตามที่ตกลง กันไว้ในสัญญา และเกิดขึ้นต่อเมื่อการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ด้านการเงินและการดำเนินงานของ

กิจกรรมทางเศรษฐกิจต้องได้รับความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์จากผู้ร่วมค้า ซึ่งมีส่วนร่วมในการควบคุม

งบการเงินเฉพาะกิจการ หมายถึง งบการเงินที่นำเสนอโดยบริษัทใหญ่ หรือโดยผู้ลงทุนในบริษัทร่วมหรือโดยผู้ร่วมค้าในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน ซึ่งการบันทึกบัญชีเงินลงทุนเป็นไปตามเกณฑ์ส่วนได้เสียในส่วนของเจ้าของโดยตรง มิใช่ตามเกณฑ์ของผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นและสินทรัพย์สุทธิของกิจการที่ลงทุน

อิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ หมายถึง อำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการที่ถูกลงทุน แต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมหรือควบคุมร่วมในนโยบายดังกล่าว

บริษัทย่อย หมายถึง กิจการซึ่งรวมถึงกิจการที่ไม่ได้ก่อตั้งในรูปบริษัท เช่น ห้างหุ้นส่วน ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของกิจการอื่น (บริษัทใหญ่)

ในการจัดทำงบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย ไม่ใช่งบการเงินเฉพาะกิจการรวมทั้งงบการเงินของกิจการ ซึ่งไม่มีบริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือส่วนได้เสียในการร่วมค้าของผู้ร่วมค้า และงบการเงินเฉพาะกิจการนั้น เป็นงบการเงินที่นำเสนอเพิ่มเติมจากงบการเงินรวม หรือเพิ่มเติมจากงบการเงินที่บันทึกเงินลงทุนโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย หรือเพิ่มเติมจากงบการเงินที่บันทึกบัญชีส่วนได้เสียในกิจการร่วมค้าของผู้ร่วมค้าโดยใช้วิธีรวมตามสัดส่วน ซึ่งกิจการมีการจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ

การพิจารณาการมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ

หากผู้ลงทุนมีอำนาจในการออกเสียงทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม (เช่น โดยผ่านบริษัทย่อย) ในกิจการที่ไปลงทุนอย่างน้อยร้อยละ 20 ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ลงทุนมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อกิจการที่ไปลงทุน นอกจากผู้ลงทุนมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าอิทธิพลนั้นไม่เกิดขึ้น ในทางกลับกันหากผู้ลงทุนมีอำนาจในการออกเสียงทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม (เช่น โดยผ่านบริษัทย่อย) ในกิจการที่ถูกลงทุนน้อยกว่าร้อยละ 20 ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ลงทุนไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อกิจการที่ถูกลงทุนนั้น การที่ผู้ลงทุนรายอื่นเป็นเจ้าของถือหุ้นในกิจการที่

ถูกลงทุนเป็นจำนวนมากหรือเป็นส่วนใหญ่ไม่ได้หมายความว่าผู้ลงทุนจะไม่สามารถมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญในกิจการที่ถูกลงทุนได้

กรณีตัวอย่าง หากมีหลักฐานต่อไปนี้ทางใดทางหนึ่งหรือมากกว่าเป็นตัวอย่างที่แสดงว่าผู้ลงทุนมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ

1. การมีตัวแทนอยู่ในคณะกรรมการบริษัท หรือคณะผู้บริหารอื่นที่มีอำนาจเทียบเท่าคณะกรรมการบริษัทของกิจการที่ถูกลงทุน
2. การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับเงินปันผลหรือการแบ่งปันส่วนทุนด้วยวิธีอื่น
3. มีรายการระหว่างผู้ลงทุนกับกิจการที่ถูกลงทุนอย่างเป็นสาระสำคัญ
4. มีการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหาร หรือ
5. มีการให้ข้อมูลทางเทคนิคที่สำคัญในการดำเนินงาน

กิจการจะสูญเสียการมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญในกิจการที่ถูกลงทุน เมื่อกิจการสูญเสียอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการที่ถูกลงทุน การสูญเสียการมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญสามารถเกิดขึ้นได้ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงในระดับของการถือครองหุ้นในกิจการที่ไปลงทุนหรือไม่ ตัวอย่างที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่ กรณีที่บริษัทร่วมอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล ศาล ผู้ดำเนินการตามแผนฟื้นฟู หรือหน่วยงานกำกับดูแล รวมทั้งกรณีที่เกิดจากผลข้อตกลงตามสัญญา

วิธีส่วนได้เสีย

ตามวิธีส่วนได้เสีย ผู้ลงทุนต้องรับรู้รายการเงินลงทุนในบริษัทร่วมเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุน ต่อมาภายหลังมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงด้วยส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของกิจการที่ถูกลงทุนตามสัดส่วนที่ผู้ลงทุนมีส่วนได้เสียอยู่ โดยผู้ลงทุนต้องรับรู้ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของกิจการที่ถูกลงทุนตามสัดส่วนที่ผู้ลงทุนมีส่วนได้เสียในกำไรหรือขาดทุนของผู้ลงทุน

ส่วนทุนหรือเงินปันผลที่ได้รับจากกิจการที่ถูกลงทุนต้องนำไปหักจากมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนนั้น นอกจากนี้ ผู้ลงทุนต้องปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนเนื่องจากส่วนได้เสียตามสัดส่วนของกิจการที่ถูกลงทุนเปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนที่ไม่เคยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนของกิจการที่ถูกลงทุนมาก่อน เช่น เปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการตีราคา ที่ดิน อาคารอุปกรณ์ใหม่ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากผลต่างอัตราแลกเปลี่ยนในการแปลงค่างบการเงิน ผู้ลงทุนต้องรับรู้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวตามสัดส่วนที่ผู้ลงทุนมีส่วนได้เสียโดยตรงในส่วนของเจ้าของของผู้ลงทุน ถึงแม้ผู้ลงทุนจะถือครองสิทธิในการออกเสียงที่สามารถเป็นไปได้ การกำหนดกำไรหรือขาดทุนของกิจการที่ถูกลงทุนและการเปลี่ยนแปลงในส่วนของเจ้าของของกิจการที่ถูกลงทุน ให้พิจารณาตามสัดส่วนของส่วนได้เสียในความเป็นเจ้าของที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยไม่ต้องสะท้อนถึงความเป็นไปได้ในการใช้สิทธิหรือแปลงสภาพของสิทธิในการออกเสียงที่สามารถเป็นไปได้ที่ผู้ลงทุนถืออยู่

การนำวิธีส่วนได้เสียมาปฏิบัติ

ผู้ลงทุนต้องบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทร่วมโดยใช้วิธีส่วนได้เสียในทุกกรณี ยกเว้นเมื่อมีเหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่งต่อไปนี้เกิดขึ้น

1. เงินลงทุนที่จัดประเภทเป็นเงินลงทุนที่ถือไว้เพื่อขาย ตามมาตรฐานการบัญชีเรื่องสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
2. มีการนำข้อยกเว้นตามที่กำหนด ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 44 (ปรับปรุง พ.ศ. 2550) เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการมาปฏิบัติซึ่งอนุญาตให้บริษัทใหญ่ที่มีเงินลงทุนในบริษัทร่วมไม่ต้องนำเสนองบการเงินรวม หรือ
3. เมื่อมีลักษณะตามข้อกำหนดทุกข้อต่อไปนี้

3.1 ผู้ลงทุนมีฐานะเป็นบริษัทย่อยซึ่งถูกกิจการอื่นควบคุมอยู่ทั้งหมด หรือเป็นบริษัทย่อยซึ่งถูกกิจการอื่นควบคุมในบางส่วน โดยที่ผู้ถือหุ้นของกิจการรวมทั้งผู้ถือหุ้นที่ไม่มีสิทธิออกเสียง ได้รับทราบและไม่คัดค้านในการที่ผู้ลงทุนจะไม่นำวิธีส่วนได้เสียมาปฏิบัติ

3.2 ตราสารทุนหรือตราสารหนี้ของผู้ลงทุนไม่มีการซื้อขายในตลาดสาธารณะ (ไม่ว่าจะเป็นตลาดหลักทรัพย์ในประเทศหรือต่างประเทศหรือการซื้อขายนอกตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งตลาดในท้องถิ่นและในภูมิภาค)

3.3 ผู้ลงทุนไม่ได้นำส่ง หรืออยู่ในกระบวนการของการนำส่งงบการเงินให้แก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์หรือหน่วยงานกำกับดูแลอื่น เพื่อวัตถุประสงค์ในการออกขายตราสารใด ๆ ในตลาดสาธารณะ

3.4 บริษัทใหญ่ในลำดับสูงสุด หรือบริษัทในระหว่างกาลของผู้ลงทุนได้จัดทำงบการเงินรวมเผยแพร่เพื่อประโยชน์ของสาธารณชนซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปแล้ว

กรณีกิจการมีเงินลงทุนที่ถือไว้เพื่อขาย ให้วัดมูลค่าด้วยจำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างมูลค่าตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมสุทธิจากต้นทุนในการขาย หรือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีเรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและดำเนินงานที่ยกเลิก หากเงินลงทุนในบริษัทร่วมซึ่งเดิมเคยจัดประเภทเป็นถือไว้เพื่อขายไม่เข้าเกณฑ์ตามที่เคยจัดประเภทไว้ กิจการต้องบันทึกบัญชีเงินลงทุนดังกล่าวโดยวิธีส่วนได้เสีย และปรับงบการเงินย้อนหลังสำหรับช่วงระยะนับตั้งแต่วันที่มีการจัดประเภทเงินลงทุนนั้นเป็นถือไว้เพื่อขายเป็นต้นมา

เมื่อผู้ลงทุนมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัทร่วมถือได้ว่าผู้ลงทุนมีส่วนได้เสียในผลการดำเนินงานของบริษัทร่วม ซึ่งสะท้อนอยู่ในรูปผลตอบแทนจากเงินลงทุน ดังนั้น การรับรู้รายได้ตามเกณฑ์เงินปันผลที่ได้รับ อาจไม่ใช่การวัดมูลค่าผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนได้รับจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมอย่างเหมาะสม เนื่องจากเงินปันผลที่ได้รับอาจไม่สัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของบริษัทร่วม ผู้ลงทุนควรบันทึกส่วนได้เสียดังกล่าว โดยขยายขอบเขตของงบการเงินให้รวมส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของบริษัทร่วมนั้น ตามส่วนที่เป็นของผู้ลงทุนในสถานการณ์ดังกล่าว วิธีส่วนได้เสียจัดเป็นวิธีการรายงานที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากขึ้นเกี่ยวกับสินทรัพย์สุทธิและกำไรหรือขาดทุนที่เป็นส่วนของผู้ลงทุน

ทั้งนี้ ผู้ลงทุนต้องเลิกใช้วิธีส่วนได้เสียนับจากวันที่ผู้ลงทุนไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัทร่วม และบริษัทร่วมนั้นไม่ได้กลายเป็นบริษัทย่อยหรือกิจการร่วมค้าตามคำนิยามที่กำหนดในเรื่องมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 46 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง ส่วนได้เสียในการร่วมค้า โดยผู้ลงทุนต้อง

ถือมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน ณ วันที่ผู้ลงทุนไม่ถือว่าเงินลงทุนดังกล่าวเป็นบริษัทร่วมของผู้ลงทุนแล้ว เป็นราคาทุนสำหรับการวัดมูลค่าเริ่มแรกของสินทรัพย์ทางการเงินตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การรับรู้และการวัดมูลค่าตราสารการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) หากผู้ลงทุนจะต้องบันทึกบัญชีเงินลงทุนดังกล่าวในเวลาต่อมาตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีเรื่องการรับรู้และการวัดมูลค่าตราสารการเงิน

ผู้ลงทุนต้องบันทึกเงินลงทุนในบริษัทร่วมโดยใช้วิธีส่วนได้เสียนับตั้งแต่วันที่ผู้ลงทุนถือว่าเงินลงทุนดังกล่าวเป็นบริษัทร่วมของผู้ลงทุน ณ วันที่ซื้อเงินลงทุน ผู้ลงทุนต้องรับรู้ผลต่างระหว่างต้นทุนของเงินลงทุนกับมูลค่ายุติธรรมสุทธิของสินทรัพย์ หนี้สิน และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่ระบุได้ในบริษัทร่วมเฉพาะส่วนที่เป็นของผู้ลงทุนตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 43 (ปรับปรุง พ.ศ. 2550) เรื่องการรวมธุรกิจ ดังนี้

1. ค่าความนิยมที่เกี่ยวกับบริษัทร่วมให้รวมอยู่ในมูลค่าตามบัญชีเงินลงทุน อย่างไรก็ตามการตัดบัญชีค่าความนิยมกระทำไม่ได้ และไม่นับรวมในการรับรู้ส่วนแบ่งกำไร หรือขาดทุนเฉพาะส่วนของผู้ลงทุนจากบริษัทร่วม

2. ส่วนต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมสุทธิของสินทรัพย์ หนี้สิน และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่ระบุได้ในบริษัทร่วม เฉพาะส่วนที่เป็นของผู้ลงทุนที่สูงกว่าต้นทุนของเงินลงทุนไม่รวมอยู่ในมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน และให้ถือเป็นรายได้ในการรับรู้ส่วนแบ่งผลกำไรขาดทุนเฉพาะส่วนของผู้ลงทุนในงวดที่มีการลงทุนในบริษัทร่วม

ผู้ลงทุนต้องปรับปรุงส่วนแบ่งของกำไร หรือขาดทุนที่ผู้ลงทุนมีส่วนในบริษัทร่วมหลังจากการลงทุนแรกเริ่มอย่างเหมาะสม ตัวอย่างเช่น การปรับปรุงค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์เสื่อมสภาพอิงตามมูลค่ายุติธรรมนับแต่วันที่ได้มาเป็นเกณฑ์ ในทำนองเดียวกันการปรับปรุงส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนในบริษัทร่วมต้องปรับปรุงสำหรับการด้อยค่าของค่าความนิยมหรือในที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ที่บริษัทร่วมรับรู้ด้วย

ในการนำวิธีส่วนได้เสียมาปฏิบัติ ผู้ลงทุนต้องใช้งบการเงินล่าสุดของบริษัทร่วม หากวันที่ในงบการเงินของผู้ลงทุนและบริษัทร่วมแตกต่างกัน ให้บริษัทร่วมจัดทำงบการเงินให้มีวันที่เดียวกับวันที่ในงบการเงินของผู้ลงทุนเพื่อการใช้ประโยชน์ของผู้ลงทุน เว้นแต่จะไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดข้างต้น หากงบการเงินของบริษัทร่วมที่จะนำมาใช้ใน

การนำวิธีส่วนได้เสียมาปฏิบัติมีวันที่แตกต่างจากวันที่ในงบการเงินของผู้ลงทุน ผู้ลงทุนต้องปรับปรุงผลกระทบของรายการ หรือเหตุการณ์ทางบัญชีที่สำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างวันที่ในงบการเงินของบริษัทร่วมกับวันที่ในงบการเงินของผู้ลงทุน อย่างไรก็ตาม งบการเงินของบริษัทร่วมและผู้ลงทุนอาจมีวันที่ในงบการเงินแตกต่างกันได้ไม่เกินกว่า 3 เดือน ทั้งนี้ช่วงระยะเวลาของงวดบัญชีและความแตกต่างของวันที่ในงบการเงินจะต้องเหมือนกันในทุก ๆ งวดบัญชี

ผู้ลงทุนต้องจัดทำงบการเงิน โดยใช้นโยบายการบัญชีเดียวกันสำหรับรายการบัญชีที่เหมือนกันและเหตุการณ์ทางบัญชีที่คล้ายคลึงกัน หากบริษัทร่วมใช้นโยบายการบัญชีที่แตกต่างจากนโยบายการบัญชีของผู้ลงทุน สำหรับรายการบัญชีที่เหมือนกันและเหตุการณ์อื่นในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน บริษัทร่วมต้องปรับปรุงงบการเงินของตนมาใช้นโยบายการบัญชีเดียวกับผู้ลงทุน เพื่อให้ผู้ลงทุนจะใช้งบการเงินนั้นในการนำวิธีส่วนได้เสียมาปฏิบัติ

หากบริษัทร่วมมีหุ้นบุริมสิทธิชนิดสะสมที่ถือโดยบุคคล หรือกิจการอื่นนอกจากผู้ลงทุน และจัดประเภทรายการหุ้นบุริมสิทธิเป็นส่วนของผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุนต้องคำนวณส่วนได้เสียในกำไรหรือขาดทุนของบริษัทร่วมจากยอดคงเหลือหลังหักเงินปันผลของหุ้นบุริมสิทธิแล้ว ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการประกาศจ่ายเงินปันผลนั้นหรือไม่

ผลขาดทุนจากการด้อยค่า

เมื่อผู้ลงทุนนำวิธีส่วนได้เสียมาปฏิบัติ และรับรู้ผลขาดทุนของบริษัทร่วมตามข้อกำหนดแล้ว ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ปรับปรุง พ.ศ. 2550) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ หรือตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การรับรู้และการวัดมูลค่าตราสารทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้)

งบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้ลงทุนต้องบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินเฉพาะกิจการของผู้ลงทุนตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 (ปรับปรุง พ.ศ. 2550) เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การเปิดเผยข้อมูล

ผู้ลงทุนต้องเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้

1. มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในบริษัทร่วม ซึ่งมูลค่าดังกล่าวเป็นราคาที่เปิดเผยต่อสาธารณชน
2. ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทร่วม รวมทั้งมูลค่ารวมของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และผลกำไรหรือขาดทุน
3. เหตุผลที่ผู้ลงทุนมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญ ทั้งที่ผู้ลงทุนมีอำนาจในการออกเสียงหรืออำนาจในการออกเสียงที่อาจเกิดขึ้น ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมโดยผ่านบริษัทย่อยอื่นในกิจการที่ถูกลงทุนน้อยกว่าร้อยละ 20
4. เหตุผลที่ผู้ลงทุนไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งที่ผู้ลงทุนมีอำนาจในการออกเสียงหรืออำนาจในการออกเสียงที่อาจเกิดขึ้น ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมโดยผ่านบริษัทย่อยอื่นในกิจการที่ถูกลงทุนเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 20
5. วันที่ในงบการเงินของบริษัทร่วม เมื่อผู้ลงทุนใช้งบการเงินของบริษัทร่วมนั้นในการนำวิธีส่วนได้เสียมาปฏิบัติ ซึ่งมีวันที่ในงบการเงินหรือวงบัญชีหรือวงบัญชีแตกต่างกันจากวันที่ในงบการเงินของผู้ลงทุน รวมทั้งเหตุผลในการใช้วันที่งบการเงินหรือวงบัญชีที่แตกต่างกัน
6. ลักษณะและขอบเขตของข้อจำกัดใด ๆ ที่มีสาระสำคัญ (เช่น ผลจากภาวะผูกพันในการกู้ยืมหรือเงื่อนไขทางกฎหมาย) ต่อความสามารถของบริษัทร่วมในการโอนเงินทุนให้แก่ผู้ลงทุนไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบปันผล หรือการจ่ายเงินกู้ยืมหรือเงินทดรองจ่ายล่วงหน้า
7. ส่วนแบ่งในผลขาดทุนของบริษัทร่วมซึ่งยังไม่ได้รับรู้ ทั้งยอดที่เกิดขึ้นสำหรับวงบัญชีและยอดสะสม ในกรณีที่ผู้ลงทุนหยุดรับรู้ผลขาดทุนของบริษัทร่วมในส่วนที่เป็นของผู้ลงทุน
8. ข้อเท็จจริงที่บริษัทร่วมไม่นำวิธีส่วนได้เสียมาปฏิบัติตามข้อกำหนด

9. ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทรวม ไม่ว่าจะ เป็นข้อมูลรายบริษัทหรือข้อมูลของทั้งกลุ่มบริษัท ที่ผู้ลงทุนไม่นำวิธีส่วนได้เสียมาปฏิบัติ รวมทั้งมูลค่าของสินทรัพย์รวม หนี้สินรวม รายได้ และผลกำไรหรือขาดทุน

วันถือปฏิบัติ

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2550

ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 26/2549 เรื่อง มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 เรื่อง งบการเงินรวม และการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1)

ยกเลิกความในย่อหน้าที่ 27 การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะบริษัทใหญ่ ของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 เรื่อง งบการเงินรวมและการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย ตามประกาศ ก.บช. ฉบับที่ 42 (พ.ศ.2543) เรื่อง มาตรฐานการบัญชี และให้ใช้ข้อความนี้แทน “เมื่อเสนองบการเงินเฉพาะกิจการ ให้บริษัทใหญ่ที่มีการลงทุนในบริษัทย่อยกิจการที่มีอำนาจควบคุมร่วม และบริษัทรวมที่ไม่จัดจำแนกเป็น “การถือเพื่อขาย” (held for sale) ให้บริษัทใหญ่บันทึกเงินลงทุนดังกล่าวตามวิธีราคาทุน หรือ ตามเกณฑ์การรับรู้ และ การวัดมูลค่าตราสารการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้)

ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนสามารถกระทำได้สำหรับงบการเงินปี พ.ศ. 2549 เป็นต้นไป โดยให้ปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง (ถ้าทำได้) หรืออาจจะใช้ราคาตามบัญชี ณ วันที่เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเป็นราคาทุนเริ่มต้น ณ วันที่เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี โดยจะต้องคำนึงถึงรายการที่ได้บันทึกตามวิธีส่วนได้เสียไปแล้วจะต้องไม่นำมาบันทึกซ้ำอีกในเวลาต่อมา

สำหรับกิจการที่ไม่ประสงค์จะใช้วิธีราคาทุนในปี พ.ศ.2549 และให้ใช้วิธีราคาทุนเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้นไป

ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 32/2549 เรื่อง คำอธิบายมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 เรื่อง งบการเงินรวมและการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย (ย่อหน้า 27) และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 45 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม (ย่อหน้า 11)

ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 26/2549 เรื่อง มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 เรื่อง งบการเงินรวมและการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1) เพื่อความชัดเจน สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงออกประกาศคำอธิบายและคำนิยามของประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

งบการเงินเฉพาะกิจการ (Separate Financial Statements) หมายถึง งบการเงินที่นำเสนอโดยบริษัทใหญ่ หรือโดยผู้ลงทุนในบริษัทร่วม หรือโดยผู้ร่วมค้าในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน ซึ่งการบันทึกบัญชีเงินลงทุนเป็นไปตามเกณฑ์ส่วนได้เสียในส่วนของเจ้าของโดยตรง (Direct Equity Interest) มิใช่ตามเกณฑ์ของผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นและสินทรัพย์สุทธิของกิจการที่ถูกลงทุน

ย่อหน้าที่ 11 ของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 45 เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม ซึ่งอยู่ภายใต้หัวข้องบการเงินเฉพาะกิจการ ซึ่งระบุให้เงินลงทุนในบริษัทร่วมต้องรับรู้ในงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยใช้วิธีส่วนได้เสีย นั้น ให้เปลี่ยนเป็นใช้วิธีราคาทุน หรือตามเกณฑ์ของมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การรับรู้และวัดมูลค่าตราสารการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้)

ทั้งนี้ จากการออกประกาศเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว สามารถสรุปวิธีการบัญชีในการรายงานเงินลงทุน พร้อมทั้งการจัดทำและนำเสนองบการเงินสำหรับกิจการประเภทต่างๆ ได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปวิธีการบัญชีในการรายงานเงินลงทุน พร้อมทั้งการจัดทำ และนำเสนองบการเงิน สำหรับกิจการประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

ประเภทของกิจการ	งบการเงินรวม (วิธีส่วนได้เสีย)	งบการเงินเฉพาะ กิจการ (วิธีส่วนได้เสีย)	งบการเงินเฉพาะ กิจการ (วิธีราคาทุน)
กิจการที่มีบริษัทย่อยเท่านั้น	x		x
กิจการที่มีบริษัทร่วมเท่านั้น		x	x
กิจการที่มีทั้งบริษัทย่อยและบริษัทร่วม	x		x
กิจการที่ไม่มีทั้งบริษัทย่อยและบริษัทร่วม			x

(ไม่มีรายการเงินลงทุน)

หมายเหตุ: X = งบการเงินที่ต้องจัดทำและนำเสนอ

ที่มา: สันสกฤต วิจิตรเลขการ (2550)

คำชี้แจงกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติทางบัญชีในการจ่ายเงินปันผล ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535

การจ่ายเงินปันผลของบริษัท ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัด โดยการจ่ายเงินปันผลจะต้องจ่ายจากเงินกำไร ซึ่งเกิดจากผลการประกอบการในรอบปีบัญชี ตามหลักฐานจากงบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันสิ้นรอบปีบัญชี แต่ทั้งนี้ในขณะที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติการจ่ายเงินปันผลบริษัทจะต้องไม่มีผลประกอบการที่ขาดทุนอยู่ในขณะนั้นด้วย

กรณีที่บริษัทปฏิบัติตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี โดยเริ่มใช้วิธีราคาทุนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 และดำเนินการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง ซึ่งมีผลทำให้ผลประกอบการที่มีกำไรสะสมเปลี่ยนเป็นขาดทุนสะสม บริษัทจะไม่สามารถจ่ายเงินปันผลในปี 2550 ได้ แต่อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี จะไม่มีผลกระทบต่อ การจ่ายเงินปันผลที่บริษัทได้จ่ายไปแล้วในปี 2549 หากในขณะที่บริษัทได้อนุมัติการจ่ายเงินปันผล นั้นปรากฏว่าบริษัทยังมีผลประกอบการที่มีกำไร

จากมาตรฐานการบัญชีและประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการสรุปความแตกต่างของการบันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและวิธีราคาทุนไว้ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปความแตกต่างของการบันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและวิธีราคาทุน

รายการ	การบันทึกรายการบัญชี	
	วิธีส่วนได้เสีย (Equity Method)	วิธีราคาทุน (Cost Method)
ณ วันที่ซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม		
* กิจการต้องบันทึกเงินลงทุนเริ่มแรกด้วยราคาทุน	เดบิต เงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม เครดิต เงินสดหรือบัญชีที่เกี่ยวข้อง	เดบิต เงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม เครดิต เงินสดหรือบัญชีที่เกี่ยวข้อง
ภายหลังวันที่ซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม		
1. เมื่อกิจการที่ไปลงทุนมีกำไรสุทธิ	เดบิต เงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม เครดิต ส่วนได้เสียในกำไร (ตามสัดส่วนที่ลงทุน)	
2. เมื่อกิจการที่ไปลงทุนมีขาดสุทธิ	เดบิต ส่วนได้เสียในขาดทุน (ตามสัดส่วนที่ลงทุน) เครดิต เงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม	
3. เมื่อกิจการที่ไปลงทุนมีการจ่ายเงินปันผล	เดบิต เงินสด เครดิต เงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม	เดบิต เงินสด เครดิต เงินปันผลรับ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	การบันทึกรายการบัญชี	
	วิธีส่วนได้เสีย (Equity Method)	วิธีราคาทุน (Cost Method)
4. เมื่อกิจการที่ไปลงทุนมีการเปลี่ยนแปลงในส่วนทุนที่ไม่เคยบันทึกในงบกำไรขาดทุนมาก่อน อันได้แก่		
4.1 การตีราคาที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่	เดบิต เงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม เครดิต ส่วนเกินทุนจากการตีราคาทรัพย์สิน	
4.2 การแปลงค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	เดบิต เงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม เครดิต ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	
4.3 การตัดจำหน่ายส่วนต่างระหว่างราคาทุนของเงินลงทุนเมื่อเริ่มแรกกับราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สุทธิของกิจการที่ไปลงทุน ณ วันที่ได้มา	เดบิต ส่วนได้เสียในกำไร (ขาดทุน) เครดิต เงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม	
5. เมื่อมีข้อบ่งชี้ที่แสดงว่าเงินลงทุนอาจด้อยค่า	เดบิต ขาดทุนจากการด้อยค่า เครดิต ค่าเพื่อการด้อยค่า - เงินลงทุน	เดบิต ขาดทุนจากการด้อยค่า เครดิต ค่าเพื่อการด้อยค่า - เงินลงทุน

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักทรัพย์

การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental Analysis)

เป็นแนวคิดที่มุ่งวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดราคาตลาดหลักทรัพย์ อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุน การวิเคราะห์หลักทรัพย์ตามแนวคิดนี้ พยายามหามูลค่าหลักทรัพย์ที่เหมาะสมที่ผู้ลงทุนควรจ่ายเงินลงทุนหรือที่เรียกว่า มูลค่าที่แท้จริงหรือมูลค่าตามทฤษฎี เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับราคาตลาดหลักทรัพย์ที่ซื้อขายในตลาดหรือราคาตลาด (Market price) เพื่อหาหลักทรัพย์ที่มีราคาที่เหมาะสม ถ้าราคาตลาดต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริง (Under priced) ผู้ลงทุนจะตัดสินใจซื้อ ถ้าราคาตลาดสูงกว่ามูลค่าที่แท้จริง (Overpriced) ผู้ลงทุนจะตัดสินใจไม่ซื้อหรือตัดสินใจขาย ดังนั้น การวิเคราะห์เพื่อหามูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์ จึงต้องวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน อันได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง ภาวะอุตสาหกรรม และการวิเคราะห์บริษัท แล้วจึงพยากรณ์กระแสเงินสดที่ผู้ลงทุนจะได้รับ และกำหนดค่าอัตราคิดลดที่เหมาะสมกับความเสี่ยงจากการลงทุน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546)

การวิเคราะห์หลักทรัพย์โดยใช้ปัจจัยพื้นฐาน เป็นการวิเคราะห์ที่ลำดับการพิจารณาจากสภาพเศรษฐกิจมายังสภาพอุตสาหกรรมตลอดถึงผลการดำเนินงานของบริษัท โดยรวบรวมข้อมูลทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และของบริษัท มาวิเคราะห์แต่ละส่วน เพื่อนำไปสู่การคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตของบริษัท มีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

1. การวิเคราะห์เศรษฐกิจ (Economic Analysis)

การวิเคราะห์เศรษฐกิจ เป็นการเน้นการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจที่ผ่านมา ตลอดจนแนวโน้มของภาวะเศรษฐกิจในอนาคต ซึ่งอาจเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเศรษฐกิจโลก และแนวนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลว่าจะมีผลกระทบต่อธุรกิจที่ออกหลักทรัพย์หรือไม่เพียงใด นอกจากนั้น การวิเคราะห์เศรษฐกิจนี้ ยังรวมถึงการวิเคราะห์วัฏจักรธุรกิจและนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญของรัฐบาลด้วย เช่น นโยบายการเงิน และนโยบายการคลัง เป็นต้น

2. การวิเคราะห์อุตสาหกรรม (Industry Analysis)

การวิเคราะห์อุตสาหกรรมเน้นการวิเคราะห์วงจรอุตสาหกรรม (Industry Life Cycle) สภาพการตลาดและการแข่งขัน ตลอดจนอนาคตของอุตสาหกรรม ว่าจะมีแนวโน้มอัตราการเจริญเติบโตอย่างไร ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างด้วยกัน เช่น นโยบายของรัฐบาลที่จะให้การสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรค โครงสร้างการเปลี่ยนแปลงของระบบภาษีของรัฐบาล โครงสร้างของอุตสาหกรรมแต่ละประเภท เป็นต้น

3. การวิเคราะห์บริษัท (Company Analysis)

การวิเคราะห์บริษัท เป็นกระบวนการวิเคราะห์หลักทรัพย์โดยใช้ปัจจัยพื้นฐาน จากการพิจารณาผลกระทบของอุตสาหกรรมที่มีต่อบริษัท และเน้นเฉพาะปัจจัยภายในบริษัทที่มีผลต่อการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ลักษณะของบริษัทเชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์งบการเงิน เพื่อผลการดำเนินงานของบริษัท ด้านสภาพคล่อง ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ความสามารถในการทำกำไร และโครงสร้างเงินทุน นอกจากนั้นยังต้องพิจารณากำไรต่อหุ้น เงินปันผล และอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ หลังจากนั้นนักลงทุนจึงจะประเมินมูลค่าหลักทรัพย์ที่แท้จริง และนำมาเปรียบเทียบกับราคาตลาด เพื่อทำการเลือกบริษัทหรือหลักทรัพย์ลงทุนใน Portfolio ดังนั้น จึงสามารถแยกข้อมูลที่วิเคราะห์ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546)

การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับบริษัทที่ไม่เป็นตัวเลข และไม่สามารถเปรียบเทียบในเชิงตัวเลขได้ ซึ่งเป็นการพิจารณาถึงการบริหารงานของบริษัท เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนา โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT ได้แก่ การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat)

การวิเคราะห์บริษัทเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์งบการเงินของธุรกิจในปีที่ผ่านมาและในปีปัจจุบัน เพื่อนำมากำหนดตัวแปรต่างๆ อาทิ กำไรและเงินปันผลในอนาคต ราคาหลักทรัพย์ในอนาคต

การวิเคราะห์งบการเงิน

การวิเคราะห์งบการเงิน (Financial Analysis) เป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินสถานะของกิจการ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และการประมาณการในอนาคต โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินที่เผยแพร่ต่อสาธารณะชน เพื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักลงทุน เจ้าหนี้ ผู้ถือหุ้น รัฐบาล เป็นต้น จะใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาเพื่อทำการตัดสินใจด้านต่างๆ (ศศิวิมล มีอำพล, 2550)

วรศักดิ์ ทูมมานนท์ (2547) ในการวิเคราะห์งบการเงิน เครื่องมือที่ผู้วิเคราะห์สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์งบการเงินจะประกอบด้วย

การวิเคราะห์อัตราร้อยละ (Percentage Analysis)

การวิเคราะห์อัตราร้อยละ เป็นการเปรียบเทียบตัวเลขในงบการเงิน เพื่อดูว่างบการเงินแต่ละงวดมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เพิ่มขึ้น ลดลง หรือคงที่ โดยการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงในแต่ละปีนั้น นิยมให้อยู่ในรูปอัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ 2 วิธี ดังนี้

1. การวิเคราะห์แนวนอน (Horizontal Analysis) เป็นการเปรียบเทียบงบการเงินตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป โดยจะเปรียบเทียบแต่ละรายการ โดยให้ข้อมูลของปีแรกที่ใช้วิเคราะห์หรือปีใดปีหนึ่งที่กำหนดเป็นปีฐาน มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาแนวโน้มหรือทิศทางของรายการต่างๆ ในงบการเงิน ช่วยให้ผู้วิเคราะห์สามารถสรุปแนวโน้มฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของกิจการตลอดช่วงเวลาที่นำมาวิเคราะห์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. การวิเคราะห์แนวตั้ง (Vertical Analysis) เป็นการวิเคราะห์รายการในงบการเงิน โดยวิเคราะห์แต่ละรายการเป็นอัตราร้อยละกับฐานที่กำหนดไว้ โดยการวิเคราะห์แนวตั้ง เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การวิเคราะห์ร้อยละ (Common Size) ซึ่งช่วยให้ผู้วิเคราะห์ทราบระดับนัยสำคัญของแต่ละรายการ เมื่อเทียบกับตัวเลขที่นำมาใช้เป็นฐานในการคำนวณ ทำให้มองเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบต่างๆ ของงบการเงิน ตลอดจนมองเห็นถึงโครงสร้างของงบการเงินได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Ratio Analysis)

อัตราส่วนทางการเงิน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินฐานะการเงิน ประสิทธิภาพ และความสามารถในการหากำไรของธุรกิจ ซึ่งสิ่งที่ผู้วิเคราะห์จะต้องทราบก็คือ จุดมุ่งหมายของผู้วิเคราะห์ว่าต้องการอะไรจากการวิเคราะห์ โดยข้อเท็จจริงแล้ว อัตราส่วนจะไม่สิ้นสุดในตัวของมันเอง การวิเคราะห์จะต้องอาศัยอัตราส่วนอื่นที่เหมาะสมเข้าเสริม เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงที่แฝงอยู่ในอัตราส่วนนั้น ได้ตามต้องการ การเลือกใช้อัตราส่วนที่เหมาะสมจะช่วยตอบคำถามสำคัญๆ ได้ชัดเจนขึ้น

อัตราส่วนทางการเงิน สามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. อัตราส่วนวิเคราะห์สภาพคล่อง (Liquidity Ratios) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความคล่องตัวในการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการจ่ายชำระหนี้สินได้เมื่อถึงกำหนด และจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่างๆ ที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังแสดงถึงความสามารถในการกู้ยืมระยะสั้น และความเสถียรระยะสั้นของผู้ให้สินเชื่อ อัตราส่วนเหล่านี้ได้แก่

$$1.1 \text{ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio) } = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad (\text{เท่า})$$

$$1.2 \text{ อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) } \\ = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน-สินค้าคงเหลือ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad (\text{เท่า})$$

1.3 อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินหมุนเวียน (Operation Cash Flow to Current Liabilities Ratio)

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad (\text{เท่า})$$

2. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ (Activity Ratios) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดประสิทธิภาพของการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ของกิจการ เพื่อก่อให้เกิดรายได้หรือผลตอบแทน ถ้ากิจการสามารถใช้สินทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจการจะได้รับรายได้และรายได้สุทธิเพิ่ม รวมถึงสภาพคล่องของกิจการก็เพิ่มขึ้นด้วย อัตราส่วนประเภทนี้สามารถวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรธุรกิจได้เป็นอย่างดี อัตราส่วนประเภทนี้ประกอบด้วย

2.1 อัตราการหมุนของลูกหนี้ (Account Receivable Turnover)

$$= \frac{\text{ยอดขายเชื่อ}}{\text{ลูกหนี้ถัวเฉลี่ย}} \quad (\text{ครั้ง})$$

2.2 อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover)

$$= \frac{\text{ต้นทุนขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือเฉลี่ย}} \quad (\text{ครั้ง})$$

2.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets Turnover)

$$= \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์รวมเฉลี่ย}} \quad (\text{ครั้ง})$$

2.4 อัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover)

$$= \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย}} \quad (\text{ครั้ง})$$

3. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (Financial Leverage Ratios) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความมั่นคงของกิจการเกี่ยวกับหนี้สินระยะยาวในอนาคตหรือความเสี่ยงระยะยาว อัตราส่วนเหล่านี้จะใช้วัดความสามารถในการจ่ายชำระหนี้สินระยะยาว อัตราส่วนเหล่านี้ได้แก่

3.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio: D/E Ratio)

$$= \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \quad (\text{เท่า})$$

3.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debt to Total Assets Ratio)

$$= \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \quad (\text{เท่า})$$

3.3 อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายคืนดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio)

$$= \frac{\text{กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}} \quad (\text{เท่า})$$

4. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios) เป็นการวัดความสามารถในการในการทำกำไร และอัตราผลตอบแทนของกิจการ โดยเปรียบเทียบกำไรในระดับต่างๆ กับยอดขายหรือเงินลงทุน ซึ่งความสามารถในการทำกำไรเป็นสิ่งจูงใจให้มีผู้สนใจเข้ามาลงทุนในกิจการ

อัตราผลตอบแทนขั้นต้น (Gross Profit Margin)

$$= \frac{\text{กำไรจากขั้นต้น}}{\text{ยอดขาย}} \times 100$$

อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ (Net Profit Margin)

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ยอดขาย}} \times 100$$

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Asset: ROA)

$$= \frac{\text{กำไรสุติก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษี}}{\text{สินทรัพย์รวมเฉลี่ย}} \times 100$$

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE)

$$= \frac{\text{กำไรสุติก่อนหักภาษี}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย}} \times 100$$

5. อัตราส่วนมูลค่าตลาด (Market Value Ratio) เป็นดัชนีชี้ว่า นักลงทุนคิดอย่างไรกับผลงานในอดีต และแนวโน้มในอนาคตของบริษัท ถ้าอัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่อง ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ภาระหนี้สิน และความสามารถในการทำกำไร ทั้งหมดนี้ดูดีแล้ว อัตราส่วนมูลค่าตลาดก็จะมีค่าสูง และราคาหุ้นสามัญก็อาจจะสูงตามที่คาดไว้ ซึ่งได้แก่

5.1 อัตราผลตอบแทนเงินปันผลต่อหุ้น (Dividend Payout Per Share: DPS)

$$= \frac{\text{เงินปันผลต่อหุ้น}}{\text{ราคาตลาดของหุ้น}} \times 100$$

5.2 กำไรต่อหุ้น (Earning Per Share: EPS)

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิจากการดำเนินงาน}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญที่อยู่ในมือผู้ถือหุ้น}}$$

5.3 อัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น (P/E Ratio)

$$= \frac{\text{ราคาซื้อขายต่อหุ้น}}{\text{กำไรสุทธิต่อหุ้น}} \quad (\text{เท่า})$$

5.4 อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี (M/B Ratio)

$$= \frac{\text{ราคาตลาดต่อหุ้น}}{\text{มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น}} \quad (\text{เท่า})$$

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงิน ทำให้ทราบว่า การจัดทำและนำเสนองบการเงินมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงในฐานะทางการเงินของกิจการ ซึ่งมีประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินกลุ่มต่างๆ ทั้งนี้ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินนั้น มีผู้ที่นำไปใช้ประโยชน์อยู่ 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. ผู้บริหาร ซึ่งจะใช้อัตราส่วนช่วยในการวิเคราะห์ ควบคุม ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานของบริษัท

2. นักวิเคราะห์เครดิต เช่น เจ้าหน้าที่สินเชื่อของธนาคาร โดยมักจะมุ่งพิจารณาในเรื่องของความสามารถในการชำระหนี้เป็นหลัก
3. นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ โดยส่วนใหญ่จะสนใจในควมมีประสิทธิภาพของบริษัท และแนวโน้มการเจริญเติบโตของบริษัทในอนาคต

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดความคิดเห็น

ความหมายของคำว่าความคิดเห็น

จากการตรวจสอบเอกสาร ปรากฏว่า ได้มีนักวิชาการให้ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้หลายท่าน ดังนี้

Good (1959: 339-376) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความคิดหรือการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการถูกหรือไม่ ทั้งนี้ ยังได้สรุปความหมายของความคิดเห็น (Opinion) ไว้หลายความหมาย ดังนี้

1. ความหมายทั่วไป หมายถึง ความเชื่อ ความเห็น ข้อพิจารณา ความรู้สึก หรือทัศนคติที่ไม่ได้รับการพิสูจน์อย่างแน่นอน และยังขาดน้ำหนักทางเหตุผลหรือการวิเคราะห์ หรือกล่าวอย่างกว้างๆ ได้ว่า มีความเป็นไปได้อีกมากกว่าความรู้
2. ความหมายเฉพาะ หมายถึง การพิจารณาหรือการวินิจฉัยอย่างมีแบบแผนจากแหล่งข้อมูลหรือบุคคลที่เชื่อถือได้
3. ความคิดเห็นสาธารณะ หมายถึง การพิจารณา หรือข้อวินิจฉัยรวม ของกลุ่มคนในสังคมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ หรือข้อเท็จจริง

Engle และ Shellgrove (1969: 593) ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกทางด้านเจตคติที่ออกมาเป็นคำพูด เป็นการสรุปหรือการลงความเห็น โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่

Oskamp (1977: 86) กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นน่าจะใกล้เคียงกับความเชื่อมากกว่าขอบเขตของเนื้อหา โดยมีองค์ประกอบของความรู้มากกว่าองค์ประกอบของความรู้สึก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับความปรารถนาและความต้องการ ดังนั้น ความคิดเห็นจึงเป็นการแสดงออกของทัศนคติที่มีอยู่ภายใน โดยการพูด การเขียน หรือการกระทำ

Issak (1981: 203) กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกทางคำพูดหรือคำตอบที่บุคคลได้แสดงออกต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง โดยเฉพาะจากคำถามที่ได้รับต่างๆ ไป โดยปกติแล้วความคิดเห็นต่างจากเจตคติ คือ ความคิดเห็นจะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะขณะที่เจตคติจะเป็นเรื่องต่างๆ ไป มีความหมายที่กว้างกว่าความคิดเห็น

จากการประมวลความหมายของความคิดเห็นของนักวิชาการหลายๆ ท่าน พอสรุปได้ว่า “ความคิดเห็น” คือ การแสดงออกถึงความรู้สึกส่วนตัวของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับ ความเชื่อ ความรู้สึก ค่านิยม ทัศนคติ การวินิจฉัย การเรียนรู้ การประเมินสถานการณ์จากข้อเท็จจริง จากสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมระหว่างบุคคล โดยการอาศัยความรู้ ประสบการณ์ และการรับรู้ของแต่ละบุคคลที่รับรู้มา ประกอบกับบุคคลนั้นอาจแสดงออก โดยลักษณะ ท่าทาง การพูด การเขียน หรือการไม่แสดงออกเลยก็ได้ และความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา

การสำรวจความคิดเห็น

สรชัย พิศาลบุตร (2543) กล่าวไว้ว่า การสำรวจความคิดเห็น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกิดจากความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล โดยความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ซึ่งทำให้การตรวจสอบถูกต้องทำได้ยาก ส่วนการสรุปผลของการสำรวจความคิดเห็นเป็นเพียงการนับจำนวนคนหรือคูจำนวนเปอร์เซ็นต์ของสิ่งที่สนใจ ซึ่งอาจมีการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น และเราสำรวจความคิดเห็นเพื่อทราบสถานการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่สนใจ และใช้นำไปตัดสินใจดำเนินการในเรื่องต่างๆ

การวัดความคิดเห็น

การที่จะทราบความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด นั้น ต้องมีเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความคิดเห็นและเชื่อถือได้

ศิริชัย พงษ์วิชัย (2550, 22-23) ได้กล่าวถึง การวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นมีหลายวิธี แต่ที่นิยมใช้มี 3 วิธี ดังนี้

1. วิธีของลิเคิร์ต (Likert) หรือวิธี Summated Rating เป็นการวัดแบบกำหนดช่วงความรู้สึกรู้สึกของคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยเฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อความที่กำหนดประกอบด้วย ข้อความที่แสดงความรู้สึกเชิงบวก (Positive) และเชิงลบ (Negative) การกำหนดน้ำหนักคะแนนแต่ละตัวจะกำหนดตามวิธี Arbitrary Weighting คือ 5, 4, 3, 2, 1 หรือ +2, +1, 0, -1, -2 ตามลำดับ ก่อนนำไปใช้ต้องนำไปทดสอบเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวม ถ้ามีความสัมพันธ์กันสูง แสดงว่าคำถามนั้นมีความสอดคล้องกันและเป็นมิติเดียวกัน (Unidimensionality) ถือว่าคำถามนั้นใช้ได้ ถ้าไม่ใช่ให้ตัดคำถามนั้นทิ้ง

2. วิธีของเทอร์สโตน (Thurstone) เป็นการวัดโดยใช้กลุ่มบุคคลเป็นผู้ตัดสินใจ โดยกำหนดช่วงความรู้สึกรู้สึกของคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็น 11 ช่วง จากน้อยที่สุด จนถึงมากที่สุด แต่ละช่วงมีระยะห่างเท่า ๆ กัน โดยเริ่มจากการสร้างข้อความไม่ต่ำกว่า 50 ข้อความ แต่ละข้อความมีค่าประจำข้อความ และแต่ละข้อความมีสเกล 11 สเกล นำไปให้กลุ่มบุคคลไม่ต่ำกว่า 50 คน ทำการพิจารณาอย่างอิสระ และแสดงข้อมูลที่ได้ในรูปของมัธยฐาน

3. วิธีของออสกู๊ด (Osgood) หรือวิธี Semantic Difference Scale เป็นวิธีวัดโดยใช้ความหมายทางภาษา ด้วยการกำหนดเป็นสเกล และใช้คำศัพท์มาอธิบายความหมายของสิ่งเร้าซึ่งมี 3 รูปแบบ คือ

ด้านประเมินค่า (Evaluate Factor) เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงคุณค่า เช่น ดี/ชั่ว, เท็จ/จริง, ฉลาด/โง่, สวย/น่าเกลียด เป็นต้น

ด้านศักยภาพ (Potential Factor) เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงกำลังอำนาจ เช่น หนัก/เบา, แข็งแรง/อ่อนแอ, หยาบ/ละเอียด เป็นต้น

ด้านกิจกรรม (Activity Factor) เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงลักษณะกิจกรรม เช่น ช้า/เร็ว, เฉื่อยชา/กระตือรือร้น เป็นต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้การวัดความคิดเห็นตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) ในการวัดการตอบแบบสอบถามของประชากร เนื่องจากเป็นวิธีการที่นิยมใช้กันมากที่สุดวิธีหนึ่ง

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ระหว่างที่สภาวิชาชีพบัญชีดำเนินการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 44 เรื่อง “งบการเงินรวมและการบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อย” และฉบับที่ 45 เรื่อง “การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม” จนเริ่มมีความชัดเจนในการประกาศใช้

อังครัตน์ เจริญจริยวัฒน์ (2550) ได้ศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดมาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับการบันทึกเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วมและกิจการร่วมค้าในงบการเงินเฉพาะของบริษัท โดยอาศัยข้อมูลงบการเงินสำหรับงวดปี 2548 ของบริษัทจดทะเบียนที่มีมูลค่าตลาดสูงที่สุด จำนวน 50 บริษัท (SET 50) ซึ่งผลทดสอบความมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 99% พบว่า การเปลี่ยนวิธีการบันทึกเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน จะส่งผลให้กำไรในงบการเงินเฉพาะตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากกำไรในงบการเงินรวมอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งยังส่งผลให้อัตราการจ่ายเงินปันผล กำไรสะสม และสัดส่วนของเงินลงทุนต่อสินทรัพย์รวมในงบการเงินเฉพาะตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากที่เคยรายงานไว้เดิมด้วยวิธีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญ

ต่อมา เมื่อสภาวิชาชีพบัญชีออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 26/2549 กำหนดให้กิจการเปลี่ยนวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน โดยกิจการที่ไม่ประสงค์จะใช้วิธีราคาทุนในปี พ.ศ.2549 ให้ใช้วิธีส่วนได้เสียตามเดิมจนถึงสิ้นปี พ.ศ.2549 และให้ใช้วิธีราคาทุนเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้นไป

วรศักดิ์ ทูมมานนท์ (2550) ได้ศึกษาถึงผลกระทบที่มีต่อบริษัทจดทะเบียนหากมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการบันทึกเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ในงบการเงินเฉพาะกิจการจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน โดยใช้ข้อมูลงบการเงินสำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549 ในกลุ่ม SET 100 ทำการทดสอบทางสถิติ โดยใช้ t-test – Paired Two Sample for Means และ Pearson Correlation ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งผลการวิจัย พบว่า หากมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน จะส่งผลให้กำไร

สะสม และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่คำนวณขึ้นจากกำไรสะสม ตามวิธีราคาทุนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญไปจากวิธีส่วนได้เสีย แต่ไม่ทำให้ผลการดำเนินงาน และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่คำนวณขึ้นจากกำไรสะสม ตามวิธีราคาทุนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญไปจากวิธีส่วนได้เสีย นอกจากนี้ ยังพบว่า ไม่มีบริษัทใดเลยที่กำไรสุทธิเปลี่ยนเป็นขาดทุนสุทธิหรือขาดทุนสุทธิเปลี่ยนเป็นกำไรสุทธิ และคาดการณ์ว่าบริษัทส่วนใหญ่จะยังคงมีขีดความสามารถในการจ่ายเงินปันผลและการกู้ยืมเงินในอนาคต

ทั้งนี้ ผลการศึกษาของ อังครัตน์ และวรศักดิ์ ยังได้ระบุตรงกันถึงผลกระทบต่อนักลงทุนว่า หากนักลงทุนไม่เข้าใจถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงกำไร (ขาดทุน) ในงบการเงินเฉพาะกิจการ อาจเกิดความสงสัยในความโปร่งใสของงบการเงิน และส่งผลกระทบต่อราคาหุ้นของบริษัทนั้นๆ ได้ รวมถึงนักลงทุนอาจเกิดความสับสนจนไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าควรใช้ข้อมูลในงบการเงินใดมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน

พิมพ์ใจ วิรสุทธากร (2550) ได้ศึกษาหลักการจัดทำและนำเสนองบการเงินสำหรับการรวมกิจการ เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในกิจการร่วมค้า โดยระบุถึงผลกระทบของการเปลี่ยนวิธีบันทึกเงินลงทุน จากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนที่มีต่องบการเงินเฉพาะกิจการว่าอาจส่งผลให้การจ่ายเงินปันผล ราคาหุ้น และสินทรัพย์รวมของกิจการลดลง รวมถึงอาจส่งผลให้กำไรสะสมของกิจการแปรสภาพเป็นขาดทุนสะสม นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของทั้ง 2 วิธี โดยวิธีราคาทุน แม้จะมุ่งเน้นการแสดงผลประสิทธิภาพที่แท้จริงของผลตอบแทนจากการลงทุน ทำให้ผู้ลงทุนคาดการณ์การจ่ายเงินปันผลได้แม่นยำขึ้น แต่ยังไม่สามารถป้องกันปัญหาการตกแต่งกำไรระหว่างกิจการที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันหรืออยู่ภายใต้การควบคุมร่วม ส่วนวิธีส่วนได้เสีย นั้น แม้จะสามารถป้องกันการตกแต่งกำไร เพราะมีข้อกำหนดให้มีการตัดรายการระหว่างกัน แต่มิได้มุ่งเน้นการแสดงผลประสิทธิภาพที่แท้จริงของผลตอบแทนจากการลงทุน

สันสกฤต วิจิตรเลขการ (2550) ได้ขยายขอบเขตงานวิจัยของ วรศักดิ์ ทูมมานนท์ (2550) โดยศึกษาทิศทางและขนาดของผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมในงบการเงินเฉพาะกิจการจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน ซึ่งใช้ข้อมูลงบการเงิน ไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ.2550 พบว่า บริษัทส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบต่อกำไรสะสมและองค์ประกอบอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้นในเชิงลบ ส่งผลให้อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ บริษัทที่มีขนาดใหญ่จะได้รับผลกระทบมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก แต่อย่างไรก็ตามในภาพรวมบริษัทส่วนใหญ่ยังคงมีความสามารถที่จะจ่ายเงินปันผลได้ โดยในส่วน

ของผลกระทบที่มีต่อโครงสร้างทางการเงิน ยังพบว่า บริษัทที่ต้องปรับกำไรสะสมให้ลดลง มีความเสี่ยงของโครงสร้างทางการเงินเพิ่มขึ้น ในขณะที่บริษัทที่ไม่ต้องปรับกำไรสะสมให้ลดลง มีความเสี่ยงของโครงสร้างทางการเงินไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

นอกจากนี้ สุกิจและสุกัญญา (2550) ยังได้นำเสนอบทวิเคราะห์ Changing in Accounting Standard ซึ่งระบุว่า การเปลี่ยนแปลงวิธีบันทึกเงินลงทุนเป็นการสะท้อนความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนอย่างแท้จริงมากขึ้น และจากผลการศึกษารายบริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนจากเงินปันผล (Dividend yield) สูงกว่า 5% จำนวน 50 บริษัท พบว่า ผลกระทบที่มีต่อการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท อาทิ บัญชีเงินลงทุน กำไรสุทธิ และกำไรสะสม จะเปลี่ยนแปลงมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่เข้าไปลงทุน ซึ่งการปรับปรุงการเงินย้อนหลัง อาจส่งผลให้กำไรสะสมของบริษัทส่วนใหญ่ลดลง จึงควรติดตามนโยบายการจ่ายเงินปันผลในอนาคตเป็นพิเศษ

อรพินท์ อิ่มจงใจรักษ์ (2554) ศึกษามุมมองของผู้สอบบัญชีและผู้จัดทำงบการเงินของบริษัทในกลุ่ม SET 100 ภายหลังจากปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 (ปรับปรุง 2550) พบว่า ผู้สอบบัญชี และผู้ช่วยผู้สอบบัญชี รวมถึงผู้จัดทำงบการเงินที่เป็นตัวแทนจาก 4 กลุ่มอุตสาหกรรม มีความคิดเห็นสอดคล้องกันที่ว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุงมีความชัดเจนทั้งในส่วนเนื้อหา และข้อพิจารณาต่างๆ มากขึ้น ในขณะที่ตัวแทนจากกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้างเห็นว่า มาตรฐานการบัญชีของไทยพยายามพัฒนาให้ใกล้เคียงกับมาตรฐานบัญชีสากลได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากการบังคับใช้มาตรฐานการบัญชีเร็วกว่าความพร้อมของนักบัญชี ประกอบกับบางประเด็นมีความซับซ้อนที่เกินกว่าพัฒนาการทางบัญชีของประเทศ และกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค ให้ความเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนเป็นสิ่งที่จะต้อง

นอกจากนี้ ผู้สอบบัญชี ผู้ช่วยผู้สอบบัญชี และผู้จัดทำงบการเงิน ยังให้ข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์ สอดคล้องกันในประเด็นที่ว่า การบันทึกบัญชีเงินลงทุนด้วยวิธีราคาทุนแทนวิธีส่วนได้เสีย ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในกำไรหรือขาดทุนสะสม มูลค่าเงินลงทุน และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หรืออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น แต่ผู้สอบบัญชี และผู้ช่วยผู้สอบบัญชี ให้ความเห็นว่าการกำไรหรือขาดทุนสุทธิในงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการมีความแตกต่างกันจนเห็นได้ชัด ในขณะที่ผู้จัดทำงบการเงินเห็นว่าความแตกต่างของกำไรหรือขาดทุน

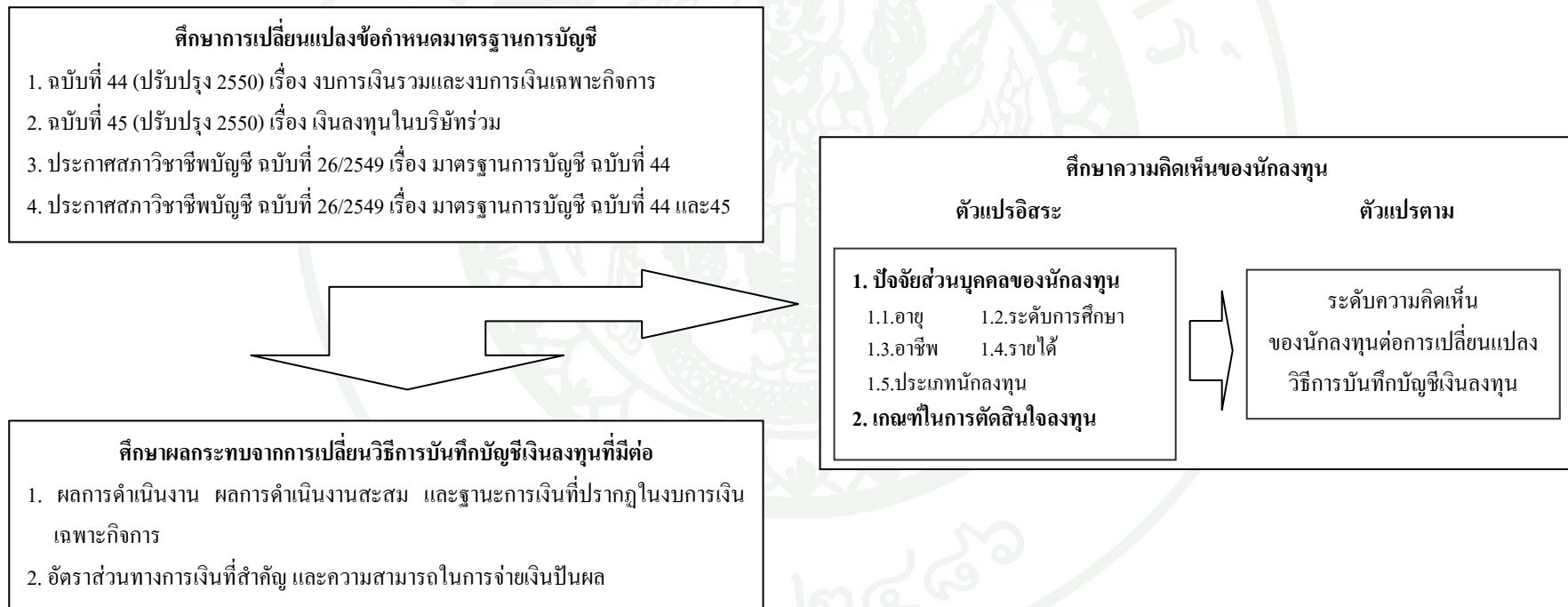
สุทธิในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ได้เป็นปัญหาต่อการใช้ข้อมูลในงบการเงินแต่อย่างใด เพราะเชื่อว่าผู้ที่เกี่ยวข้องต่างก็ทำการศึกษามาก่อนในประเด็นดังกล่าว

จากการตรวจเอกสาร พบว่า งานวิจัยที่ผ่านมาเป็นการศึกษาถึง “ผลกระทบที่จำลองเสมือนหนึ่งว่าเกิดขึ้น” หรือแสดงผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงเพียงบางส่วน ทั้งนี้ ยังไม่มีงานวิจัยใดที่นำเสนอถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงอย่างเป็นระบบ และหรือสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบที่มีต่อผู้ใช้งบการเงินหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงที่ปรากฏในงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ.2549 ภายหลังจากปฏิบัติตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมทั้งศึกษาถึงความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

ทั้งนี้ การที่ผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษา ความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนแทนที่จะศึกษาถึงการตอบสนองของตลาดต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน เนื่องจากกระหว่างที่มีการประกาศเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน จนกระทั่งข้อกำหนดดังกล่าวเริ่มมีผลบังคับใช้ นั้น ตลาดหุ้นในประเทศไทย อยู่ในสภาวะที่ได้รับผลกระทบทั้งทางด้านเศรษฐกิจ โลกที่ผันผวน และการเมืองที่ขาดเสถียรภาพ ตลอดจนความขัดแย้งที่รุนแรงทางการเมือง จึงเป็นการยากที่จะตัดปัจจัยเหล่านี้ออกไปได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎี รวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน และความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ 6 สมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ผลการดำเนินงานที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนแตกต่างกัน

เพื่อทดสอบว่า ผลการดำเนินงานที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานที่ 2 ผลการดำเนินงานสะสมที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนแตกต่างกัน

เพื่อทดสอบว่า ผลการดำเนินงานสะสมที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานที่ 3 ฐานะทางการเงินที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนแตกต่างกัน

เพื่อทดสอบว่า ฐานะการเงินที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานที่ 4 อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนแตกต่างกัน

เพื่อทดสอบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยส่วนบุคคลของนักลงทุนแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนแตกต่างกัน

เพื่อทดสอบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักลงทุนแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานที่ 6 นักลงทุนที่มีหลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนแตกต่างกัน

เพื่อทดสอบว่า นักลงทุนที่มีหลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนแตกต่างกันหรือไม่

โดยในการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้กำหนดระดับความเชื่อมั่นในผลการทดสอบสมมติฐานที่ 95% หรือระดับนัยสำคัญ (α) เท่ากับ 0.05

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ในการศึกษา ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน และความ
คิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาออกเป็น
2 ส่วน คือ

1. ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนที่มีต่อรายงานทางการเงิน
2. ความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

โดยในแต่ละส่วนมีขั้นตอน และรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนที่มีต่อรายงานทางการเงิน

ในส่วนนี้ เป็นการศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนที่มีต่อ
ผลการดำเนินงาน ผลการดำเนินงานสะสม ฐานะการเงินที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ
อัตราส่วนทางการเงิน และความสามารถในการจ่ายเงินปันผล ซึ่งมีวิธีการเก็บข้อมูล และวิธี
วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

วิธีการเก็บข้อมูล

การศึกษาในส่วนนี้มีขั้นตอน และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

แหล่งที่มาของข้อมูล

การศึกษาในส่วนนี้ ผู้วิจัยใช้แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทางการบัญชีจากงบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2549 และ 31 ธันวาคม 2550 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) <http://www.sec.or.th> ณ วันที่ 29 พฤษภาคม 2551

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งหมดจำนวน 457 บริษัท เมื่อพิจารณาตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในขอบเขตการศึกษา คือ (1) บริษัทที่ปรากฏข้อมูลบริษัทย่อยและหรือบริษัทร่วมในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2549 (2) เริ่มปฏิบัติตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 26/2549 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้นไป คงเหลือบริษัทที่เข้าเงื่อนไขในการทดสอบจำนวน 285 บริษัท ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สรุปจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนที่มีต่อรายงานทางการเงิน

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม	ประชากร
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	32
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	23
3. ธุรกิจการเงิน	27
4. สินค้าอุตสาหกรรม	38
5. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	63
6. ทรัพยากร	16
7. บริการ	61
8. เทคโนโลยี	25
รวมทั้งสิ้น	285

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. แบบเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อความสะดวกในการรวบรวมข้อมูล
2. โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบเก็บข้อมูลที่จัดทำขึ้น ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนและหลังการปฏิบัติตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 26/2549 ที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องของข้อมูลที่รวบรวมได้ แล้วจึงนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ผลการดำเนินงานสะสม ฐานะการเงินในงบการเงินเฉพาะกิจการ “ ก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน” และ “หลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน” พร้อมทั้งอธิบายลักษณะของข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยคำร้อยละ
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ ที่คำนวณได้จากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการ “ ก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน” และ “หลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน” พร้อมทั้งอธิบายลักษณะของข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยคำร้อยละ

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบสถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรรในงบการเงินเฉพาะกิจการ “ก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน” และ “หลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน” โดยแบ่งสถานะของกำไรสะสมยังไม่จัดสรรเป็น 4 รูปแบบ +/+, +/-, -/-, -/+ พร้อมทั้งอธิบายลักษณะของข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยคำร้อยละ

4. ทดสอบสมมติฐานที่ 1-4 โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ประชากรแบบจับคู่ (Paired-Sample T-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ($\alpha = 0.05$) ซึ่งจะทำการทดสอบสมมติฐานสำหรับประชากรในภาพรวม และจำแนกเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก และกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

การศึกษาความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

วิธีการเก็บข้อมูล

การศึกษาในส่วนนี้มีขั้นตอน และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

แหล่งที่มาของข้อมูล

แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการสำรวจ (Survey Method) จากการออกแบบสอบถาม เพื่อรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้ให้นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นผู้ทำการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-Administration Questionnaires)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักลงทุนในกรุงเทพมหานครที่ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากไม่สามารถทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนของนักลงทุนในในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อาศัยในกรุงเทพมหานคร ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดตัวอย่างจากการประมาณค่าร้อยละ กรณีไม่ทราบจำนวนประชากร โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้ (ศิริชัยพงษ์วิชัย, 2550)

$$n = \frac{Z^2}{(2E)^2}$$

โดยกำหนดให้

n	คือ	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
Z	คือ	ค่ามาตรฐานที่ได้จากการแจกแจงปกติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.96
E	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ต้องการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ค่าความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 0.05 ดังนั้น แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{(1.96)^2}{(2*0.05)^2} \\ &= 384.16 \end{aligned}$$

ซึ่งจากการแทนค่าจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจำนวน 384.16 หรือ 385 ตัวอย่าง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันผู้ตอบแบบสอบถามบางรายไม่ส่งคืนแบบสอบถามหรือไม่ตอบแบบสอบถาม

หรือแบบสอบถามที่ได้กลับมาไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 600 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถามจะมี 2 ลักษณะ คือ คำถามปลายปิด (Close-Ended Questionnaire) และคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ในการศึกษา โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 หลักเกณฑ์ในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์
- ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน
- ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นอื่นๆ และข้อเสนอแนะของนักลงทุน

ทั้งนี้ ก่อนทำการทดสอบแบบสอบถามดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแบบสอบถามตามการชี้แนะจากประธานกรรมการที่ปรึกษา

2. โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ไปทดสอบความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ดังนี้

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาของคำถามใน

แต่ละข้อว่าตรงตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้หรือไม่ หลังจากนั้นนำมาปรับปรุง เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง ก่อนนำไปใช้จริง

2. การตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Reliability Analysis) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการ ทดสอบ (Pre-Test) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ศึกษา คือ นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในเขตจังหวัดปทุมธานี จำนวน 40 ราย เพื่อคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach's Alpha) ซึ่งให้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.941 ซึ่งเกิน 0.800 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ แสดงว่าแบบสอบถามนี้เชื่อถือได้ เหมาะสมที่จะใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่ม เป็นการพบโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) ในงาน Money Expo 2008 ระหว่างวันที่ 8-11 พฤษภาคม 2551 ทั้งหมดจำนวน 600 ชุด

อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 525 ชุด โดยแบบสอบถามมีความสมบูรณ์และสามารถนำไปวิเคราะห์ผลลัพธ์ทางสถิติได้จำนวน 400 ชุด ผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

การตรวจสอบข้อมูล (Editing)

ตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมา เพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่ตอบคำถามได้ครบถ้วน สมบูรณ์ มีคุณค่าเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์ แล้วจึงนำมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การลงรหัส (Coding)

เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถามแล้ว ข้อมูลดังกล่าวจะถูกนำมาลงรหัส หรือกำหนดตัวเลขให้แก่ตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย และตรวจสอบความถูกต้องของการลงรหัสอีกครั้ง ก่อนนำไปประมวลผลด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

การประมวลผล

นำข้อมูลที่ได้รับการตรวจสอบและลงรหัสแล้ว มาบันทึกในเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยการแจกแจงความถี่ของทุกตัวแปรแล้วคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลมาทำการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยการคำนวณจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์และใช้วิธีการทางสถิติแบบพรรณนา (Description statistics) ในการแปลผลและนำเสนอ
2. วิเคราะห์เกณฑ์ในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน โดยนำข้อมูลมาทำการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยการคำนวณจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์และใช้วิธีการทางสถิติแบบพรรณนา (Description statistics) ในการแปลผลและนำเสนอ
3. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน โดยนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean), ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation), การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยการคำนวณจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์และใช้วิธีการทางสถิติแบบพรรณนา (Description statistics) ในการแปลผลและนำเสนอ

การแบ่งระดับความคิดเห็น แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามค่าเฉลี่ย คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยแบ่งจากมาตราส่วนประมาณค่าเป็น 5 ช่วง เท่า ๆ กัน

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้นที่แบ่ง}} \\ &= \frac{(5 - 1)}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแบ่งความหมายของระดับคะแนนความคิดเห็นตามเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยดังนี้

<u>คะแนนเฉลี่ย</u>	<u>การแปลความหมาย</u>
4.21 – 5.00	การแสดงความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด
3.41 – 4.20	การแสดงความคิดเห็น เห็นด้วยมาก
2.61 – 3.40	การแสดงความคิดเห็น ปานกลาง
1.81 – 2.60	การแสดงความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.80	การแสดงความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ผู้วิจัยนำข้อคิดเห็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในคำถามปลายเปิด (ส่วนที่ 4) มาจัดประเภทคำตอบของความคิดเห็น แล้วนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ข้างต้นแล้ว จะทำการทดสอบสมมติฐานที่ 6 โดยในกรณีที่จำแนกตัวแปรอิสระ 2 ตัว จะทดสอบด้วยสถิติ t-test และในกรณีที่จำแนกตามตัวแปรอิสระมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป จะทำการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของตัวแปรอิสระด้วยสถิติ Levene Test ซึ่งหากค่าความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน จะทำการทดสอบด้วยสถิติ F-test (One-way ANOVA) ทั้งนี้ หากพบที่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มจะทำการเปรียบเทียบระดับความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยสถิติ Least-Significant Different (LSD) แต่หากค่าความแปรปรวนแตกต่างกันจะทำการทดสอบด้วยสถิติ Games-Howell

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

การศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน และความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน” ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยและข้อวิจารณ์ ไว้ดังนี้

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยแบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนที่มีต่อรายงานทางการเงิน
2. ความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนที่มีต่อรายงานทางการเงิน

ในส่วนนี้ เป็นการศึกษาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนที่มีต่อผลการดำเนินงาน ผลการดำเนินงานสะสม และฐานะการเงิน ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ รวมถึงความสามารถในการจ่ายเงินปันผล

นอกจากจะศึกษาผลตามความมุ่งหมายของการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยยังได้จำแนกบริษัทที่ทำการศึกษา ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามลักษณะของผลกระทบ คือ กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ และกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ ซึ่งจะทำให้สามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีผลการศึกษา ดังนี้

ผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงานที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ

จากแนวคิดที่ว่า กำไรเป็นเกณฑ์ทั่วไปที่ใช้วัดผลการดำเนินงาน ดังนั้น ในการศึกษาผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงานที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้วิจัยจึงทำการวัดจากกำไร (ขาดทุน) สุทธิ โดยเปรียบเทียบกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งแสดงผลการศึกษาได้ตามตารางที่ 4 และ 5

ตารางที่ 4 จำนวนบริษัทและร้อยละจำแนกตามลักษณะของผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สุทธิ

ผลกระทบต่อกำไร (ขาดทุน) สุทธิ	จำนวนบริษัท	ร้อยละ
กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก	91	31.93
กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ	5	1.75
กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ	189	66.32
รวม	285	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ของบริษัทส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ คือ บริษัทที่มีกำไรสุทธิลดลง (ขาดทุนสุทธิเพิ่มขึ้น) จำนวน 189 บริษัท หรือร้อยละ 66.32 และกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ บริษัทที่มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น (ขาดทุนสุทธิลดลง) จำนวน 91 บริษัท หรือร้อยละ 31.93 ทั้งนี้ มีเพียง 5 บริษัท หรือร้อยละ 1.75 ที่ไม่ได้รับผลกระทบ กล่าวคือ กำไร (ขาดทุน) สุทธิไม่เปลี่ยนแปลง

ทั้งนี้ กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ คือ บริษัทที่มีการลงทุนในบริษัทย่อยและหรือบริษัทร่วมที่มีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน บริษัทเห็นว่าการขาดทุนอย่างต่อเนื่องดังกล่าว เป็นข้อบ่งชี้ที่แสดงว่าเงินลงทุนคือย่ำค่า และได้ปรับปรุงขาดทุนจากการด้อยค่าด้วยจำนวนเดียวกันกับที่ได้กลับรายการส่วนแบ่งผลขาดทุนจากบริษัทย่อยและหรือบริษัทร่วม จึงทำให้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนไม่เปลี่ยนแปลง

โดยสามารถจำแนกผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สุทธิที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการตามประเภทอุตสาหกรรม และลักษณะของผลกระทบได้ตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนบริษัทจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม และลักษณะของผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สุทธิ

ประเภทอุตสาหกรรม	ประเภทผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สุทธิ			จำนวนรวม
	ผลกระทบ	ไม่ได้รับ	ผลกระทบ	
	เชิงบวก	ผลกระทบ	เชิงลบ	
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	8	-	24	32
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	7	-	16	23
3. ธุรกิจการเงิน	9	-	18	27
4. สินค้าอุตสาหกรรม	9	1	28	38
5. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	28	2	33	63
6. ทรัพยากร	5	-	11	16
7. บริการ	19	1	41	61
8. เทคโนโลยี	6	1	18	25
รวมทั้งสิ้น	91	5	189	285

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาลักษณะของผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม จะพบว่า

กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ บริษัทที่มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นหรือขาดทุนสุทธิลดลง จำนวน 91 บริษัท โดยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 28 บริษัท หรือร้อยละ 30.77 รองลงมา คือ อุตสาหกรรมบริการ จำนวน 19 บริษัท หรือร้อยละ 20.88

กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ คือ บริษัทที่กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ไม่เปลี่ยนแปลง จำนวน 5 บริษัท กระจายอยู่ใน 4 กลุ่มอุตสาหกรรม อันได้แก่ อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 2 บริษัท อุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 1 บริษัท อุตสาหกรรมบริการ จำนวน 1 บริษัท และอุตสาหกรรมเทคโนโลยี จำนวน 1 บริษัท

กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ คือ บริษัทที่มีกำไรสุทธิลดลงหรือขาดทุนสุทธิเพิ่มขึ้น จำนวน 189 บริษัท โดยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ จำนวน 41 บริษัท หรือร้อยละ 21.69 รองลงมา คือ อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 33 บริษัท หรือร้อยละ 17.46

เพื่อศึกษาถึงความมีนัยสำคัญของผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนตามความมุ่งหมายในการวิจัย ซึ่งกำหนดไว้ในสมมติฐานการวิจัยที่ 1 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งสามารถนำเสนอผลการทดสอบ ได้ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

ผลการทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สุทธิที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน สามารถแสดงได้ตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

กลุ่มบริษัท (จำนวนบริษัท)	สถานะ ผลการดำเนินงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t-value	p-value
รวมทุกบริษัท (285)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	1215.24	6444.45	1.826	0.069
	หลังเปลี่ยนแปลง	1005.64	4763.32		
ผลกระทบเชิงบวก (91)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	481.97	2527.80	-2.985	0.004*
	หลังเปลี่ยนแปลง	658.12	2656.58		
ผลกระทบเชิงลบ (189)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	1598.15	7696.57	2.369	0.019*
	หลังเปลี่ยนแปลง	1197.27	5547.82		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า ภายหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนไม่แตกต่างไปจาก กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

เมื่อพิจารณาตามการจำแนกลักษณะของผลกระทบ พบว่า ไม่ว่าจะ เป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก หรือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ ต่างก็มีกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

ผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงานสะสมที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ

จากการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง เสมือนหนึ่งกิจการไม่เคยรับรู้กำไรหรือขาดทุนจากบริษัทย่อยและบริษัทรวมมาก่อน ส่งผลให้กิจการต้องปรับปรุงกำไร (ขาดทุน) สะสม ในส่วนที่ยังไม่จัดสรร ดังนั้น ในการศึกษาผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงานสะสมที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาจากกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร โดยเปรียบเทียบกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งสามารถแสดงผลการศึกษาตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนบริษัทและร้อยละ จำแนกตามลักษณะของผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สะสม ยังไม่จัดสรร ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผลกระทบผลการดำเนินงานสะสม (กำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร)	จำนวนบริษัท	ร้อยละ
กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก	75	26.31
กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ	9	3.16
กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ	201	70.53
รวม	285	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า กำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ของบริษัทส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน โดยแบ่งเป็นกลุ่มบริษัทที่มีกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรรเพิ่มขึ้น จำนวน 75 บริษัท หรือร้อยละ 26.31 และกลุ่มบริษัทที่มีกำไร

(ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรรลดลง จำนวน 201 บริษัท หรือร้อยละ 70.53 ทั้งนี้ มีเพียง 9 บริษัท หรือ ร้อยละ 3.16 ที่กำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรรไม่เปลี่ยนแปลง

ทั้งนี้ กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ คือ บริษัทที่มีการลงทุนในบริษัทย่อยและหรือบริษัทร่วมที่มีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน บริษัทเห็นว่าการขาดทุนอย่างต่อเนื่องดังกล่าว เป็นข้อบ่งชี้ที่แสดงว่าเงินลงทุนคือค่า และได้ปรับปรุงขาดทุนจากการคือค่าด้วยจำนวนเดียวกันกับที่ได้กลับรายการส่วนแบ่งผลขาดทุนจากบริษัทย่อยและหรือบริษัทร่วม จึงทำให้กำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ภายหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนไม่เปลี่ยนแปลง

โดยสามารถจำแนกผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรรที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการตามประเภทอุตสาหกรรม และลักษณะของผลกระทบได้ตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนบริษัทจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม และลักษณะของผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร

ประเภทอุตสาหกรรม	ประเภทผลกระทบที่มีต่อ			
	กำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร			
	ผลกระทบ เชิงบวก	ไม่ได้รับ ผลกระทบ	ผลกระทบ เชิงลบ	จำนวนรวม
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	7	-	25	32
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	5	-	18	23
3. ธุรกิจการเงิน	6	-	21	27
4. สินค้าอุตสาหกรรม	12	-	26	38
5. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	20	4	39	63
6. ทรัพยากร	5	-	11	16
7. บริการ	17	2	42	61
8. เทคโนโลยี	3	3	19	25
รวมทั้งสิ้น	75	9	201	285

จากตารางที่ 8 เมื่อพิจารณาลักษณะของผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรรที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม จะพบว่า

กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ บริษัทที่มีกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรรเพิ่มขึ้น จำนวน 75 บริษัท ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 20 บริษัท รองลงมา คือ อุตสาหกรรมบริการ จำนวน 17 บริษัท และ อุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 12 บริษัท ตามลำดับ

กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ คือ บริษัทที่มีกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่เปลี่ยนแปลง จำนวน 9 บริษัท กระจายอยู่ใน 3 กลุ่มอุตสาหกรรม อันได้แก่ อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 4 บริษัท อุตสาหกรรมเทคโนโลยี จำนวน 3 บริษัท และอุตสาหกรรมบริการ จำนวน 2 บริษัท

กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ คือ บริษัทที่มีกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรรลดลง จำนวน 201 บริษัท ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ จำนวน 42 บริษัท รองลงมา คือ อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 39 บริษัท และอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 26 บริษัท ตามลำดับ

เพื่อศึกษาความมีนัยสำคัญของผลกระทบที่มีต่อกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนตามความมุ่งหมายในการวิจัย ซึ่งกำหนดไว้ในสมมติฐานการวิจัยที่ 2 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งสามารถนำเสนอผลการทดสอบ ได้ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน สามารถแสดงได้ตามตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

กลุ่มบริษัท (จำนวนบริษัท)	สถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t-value	p-value
รวมทุกบริษัท (285)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	2673.46	16247.07	2.949	0.003*
	หลังเปลี่ยนแปลง	1625.90	11237.89		
ผลกระทบเชิงบวก (75)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	302.35	8014.05	-4.339	0.000*
	หลังเปลี่ยนแปลง	428.59	8047.95		
ผลกระทบเชิงลบ (201)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	3599.46	18638.04	3.066	0.002*
	หลังเปลี่ยนแปลง	2067.00	12407.58		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 9 พบว่า กำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

เมื่อพิจารณาตามการจำแนกลักษณะของผลกระทบ พบว่า ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ บริษัทที่มีกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรรเพิ่มขึ้น หรือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ คือ บริษัทที่มีกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรรลดลง ต่างก็มีกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

ผลกระทบที่มีต่อฐานะการเงินที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ

จากแนวคิดในแม่บทการบัญชี ซึ่งได้ระบุถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดฐานะการเงินในงบการเงิน คือ สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น และสามารถแสดงฐานะทางการเงินของกิจการด้วยสมการ สินทรัพย์รวม = หนี้สิน + ส่วนของผู้ถือหุ้น ดังนั้น ในการศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนที่มีต่อฐานะการเงิน ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้วิจัยจึงเลือกทำการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินจากสินทรัพย์รวม โดย

เปรียบเทียบสินทรัพย์รวม ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งสามารถแสดงผลการศึกษได้ตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนบริษัทและร้อยละจำแนกตามลักษณะของผลกระทบที่มีต่อสินทรัพย์รวม

ผลกระทบต่อสินทรัพย์รวม	จำนวนบริษัท	ร้อยละ
กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก	58	20.35
กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ	11	3.86
กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ	216	75.79
รวม	285	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า สินทรัพย์รวมของบริษัทส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน โดยแบ่งเป็นกลุ่มบริษัทที่มีสินทรัพย์รวมลดลง จำนวน 216 บริษัท หรือร้อยละ 75.79 และกลุ่มบริษัทที่มีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น จำนวน 58 บริษัท หรือร้อยละ 20.35 ทั้งนี้ มีเพียง 11 บริษัท หรือร้อยละ 3.86 ที่สินทรัพย์รวมไม่เปลี่ยนแปลง

ทั้งนี้ กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ คือ บริษัทที่มีการลงทุนในบริษัทย่อยและหรือบริษัทร่วมที่มีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน บริษัทเห็นว่าการขาดทุนอย่างต่อเนื่องดังกล่าว เป็นข้อบ่งชี้ที่แสดงว่าเงินลงทุนด้อยค่า และได้ปรับปรุงขาดทุนจากการด้อยค่าด้วยจำนวนเดียวกันกับที่บริษัทได้กลับรายการเงินลงทุนในบริษัทย่อยและหรือบริษัทร่วม จึงทำให้สินทรัพย์รวม ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ภายหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนไม่เปลี่ยนแปลง

โดยสามารถจำแนกผลกระทบที่มีต่อสินทรัพย์รวมที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการตามประเภทอุตสาหกรรม และลักษณะของผลกระทบได้ตามตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนบริษัทจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม และลักษณะของผลกระทบที่มีต่อ
สินทรัพย์รวม

ประเภทอุตสาหกรรม	ลักษณะของผลกระทบที่มีต่อสินทรัพย์รวม			จำนวนรวม
	ผลกระทบ	ไม่ได้รับ	ผลกระทบ	
	เชิงบวก	ผลกระทบ	เชิงลบ	
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	5	-	27	32
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	4	2	17	23
3. ธุรกิจการเงิน	6	-	21	27
4. สินค้าอุตสาหกรรม	8	1	29	38
5. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	17	4	42	63
6. ทรัพยากร	2	-	14	16
7. บริการ	13	3	45	61
8. เทคโนโลยี	3	1	21	25
รวมทั้งสิ้น	58	11	216	285

จากตารางที่ 11 เมื่อพิจารณาลักษณะของผลกระทบที่มีต่อสินทรัพย์รวมที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม จะพบว่า

กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ บริษัทที่มีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น จำนวน 59 บริษัท ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 17 บริษัท รองลงมา คือ อุตสาหกรรมบริการ จำนวน 13 บริษัท และ อุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 8 บริษัท ตามลำดับ

กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ คือ บริษัทที่สินทรัพย์รวมไม่เปลี่ยนแปลง จำนวน 11 บริษัท ซึ่งกระจายอยู่ใน 5 อุตสาหกรรม เท่านั้น คือ อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 4 บริษัท อุตสาหกรรมบริการ จำนวน 3 บริษัท อุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค จำนวน 2 บริษัท อุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 1 บริษัท และอุตสาหกรรมเทคโนโลยี จำนวน 1 บริษัท

กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ คือ บริษัทที่มีสินทรัพย์รวมลดลง จำนวน 216 บริษัท ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ จำนวน 45 บริษัท รองลงมา คือ อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง จำนวน 42 บริษัท และอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 29 บริษัท ตามลำดับ

เพื่อศึกษาความมีนัยสำคัญของผลกระทบที่มีต่อสินทรัพย์รวม ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนตามความมุ่งหมายในการวิจัย ซึ่งกำหนดไว้ในสมมติฐานการวิจัยที่ 3 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสินทรัพย์รวม ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งสามารถนำเสนอผลการทดสอบ ได้ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสินทรัพย์รวม ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนแตกต่างกันหรือไม่ สามารถแสดงได้ตามตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสินทรัพย์รวม ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

กลุ่มบริษัท (จำนวนบริษัท)	สถานะสินทรัพย์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t-value	p-value
รวมทุกบริษัท (285)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	3318.99	150902.29	3.298	0.001*
	หลังเปลี่ยนแปลง	3193.85	149604.85		
ผลกระทบเชิงบวก (58)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	3805.02	157123.92	-3.518	0.001*
	หลังเปลี่ยนแปลง	3827.89	157320.54		
ผลกระทบเชิงลบ (216)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	3331.81	153229.41	3.449	0.001*
	หลังเปลี่ยนแปลง	3160.54	151481.19		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 12 พบว่า สินทรัพย์รวม ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากสินทรัพย์รวม ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

เมื่อพิจารณาตามการจำแนกลักษณะของผลกระทบ พบว่า ไม่ว่าจะ เป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ บริษัทที่มีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น หรือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ คือ บริษัทที่มีสินทรัพย์รวมลดลง ต่างก็มีสินทรัพย์รวม ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากสินทรัพย์รวม ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียเหมือนกัน

ผลกระทบที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

ในการศึกษาผลกระทบที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ จำนวน 5 อัตราส่วน ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่นักลงทุนนิยมใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ อันได้แก่

1. อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น (Earning Per Share: EPS)
2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Asset: ROA)
3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE)
4. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio; D/E Ratio)
5. อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio)

โดยการเปรียบเทียบอัตราส่วนก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งสามารถแสดงผลการศึกษาได้ตามตารางที่ 13 และ 14

ตารางที่ 13 จำนวนบริษัทและร้อยละ จำแนกตามลักษณะของผลกระทบที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

ผลกระทบ	จำนวนบริษัทที่ได้รับผลกระทบจำแนกตามอัตราส่วนทางการเงิน							
	EPS	ร้อยละ	ROA	ร้อยละ	ROE	ร้อยละ	D/E Ratio	ร้อยละ
กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก	90	31.58	116	40.70	128	44.91	84	29.47
กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ	6	2.10	2	0.70	3	1.05	6	2.11
กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ	189	66.32	167	58.60	154	54.04	195	68.42
รวม	285	100.00	285	100.00	285	100.00	285	100.00

จากตารางที่ 13 พบว่า ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ มีดังนี้

อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น (Earning Per Share: EPS) พบว่า จำนวน 189 บริษัท หรือร้อยละ 66.32 มีอัตราส่วนกำไรต่อหุ้นลดลง และจำนวน 90 บริษัท หรือร้อยละ 31.58 มีอัตราส่วนกำไรต่อหุ้นเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ มีเพียง 6 บริษัท หรือร้อยละ 2.10 ที่อัตราส่วนกำไรต่อหุ้นไม่เปลี่ยนแปลง

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Asset: ROA) พบว่า จำนวน 167 บริษัท หรือร้อยละ 58.60 มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมลดลง และจำนวน 116 บริษัท หรือร้อยละ 40.70 มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ มีเพียง 2 บริษัท หรือร้อยละ 0.70 ที่อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมไม่เปลี่ยนแปลง

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) พบว่า จำนวน 154 บริษัท หรือร้อยละ 54.04 มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง และจำนวน 128 บริษัท หรือร้อยละ 44.91 มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ มีเพียง 3 บริษัท หรือร้อยละ 1.05 ที่อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่เปลี่ยนแปลง

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio: D/E Ratio) พบว่า จำนวน 84 บริษัท หรือร้อยละ 29.47 มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง และจำนวน 195 บริษัท หรือร้อยละ 68.42 มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ มีเพียง 6 บริษัท หรือร้อยละ 2.11 ที่อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่เปลี่ยนแปลง

ทั้งนี้ กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ คือ บริษัทที่มีการลงทุนในบริษัทย่อยและหรือบริษัทร่วมที่มีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน บริษัทเห็นว่าการขาดทุนอย่างต่อเนื่องดังกล่าว เป็นข้อบ่งชี้ที่แสดงว่าเงินลงทุนด้อยค่า และได้ปรับปรุงค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน ด้วยจำนวนเดียวกันกับที่บริษัทได้กลับรายการส่วนแบ่งขาดทุนจากบริษัทย่อยและหรือบริษัทร่วม ส่งผลให้รายการที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการไม่เปลี่ยนแปลง จึงทำให้อัตราส่วนทางการเงิน ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนไม่เปลี่ยนแปลง

สำหรับการศึกษาผลกระทบที่มีต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลนั้น ปรากฏว่า ในจำนวน 285 บริษัท มีบริษัทที่ทำการประกาศจ่ายเงินปันผลจากผลประกอบการรอบบัญชีปี พ.ศ. 2549 เพียงจำนวน 122 บริษัท ผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการศึกษาแยกจากอัตราส่วนอื่น ซึ่งสามารถนำเสนอผลการศึกษาได้ตามตารางที่ 14

ตารางที่ 14 จำนวนบริษัทและร้อยละ จำแนกตามลักษณะของผลกระทบที่มีต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio)

ผลกระทบ	จำนวนบริษัท	ร้อยละ
กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก	89	72.95
กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ	2	1.64
กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ	31	25.41
รวม	122	100.00

จากตารางที่ 14 พบว่า อัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบ โดยแบ่งเป็นกลุ่มบริษัทที่มีอัตราการจ่ายปันผลเพิ่มขึ้น จำนวน 89 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 72.95 และกลุ่มบริษัทที่มีอัตราการจ่ายเงินปันผลลดลง จำนวน 31 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 25.41 ทั้งนี้ มีเพียง 2 บริษัท หรือร้อยละ 1.64 ที่อัตราการจ่ายเงินปันผลไม่เปลี่ยนแปลง

เพื่อศึกษาถึงความมีนัยสำคัญของผลกระทบที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการตามความมุ่งหมายของการวิจัย ซึ่งกำหนดไว้ในสมมติฐานการวิจัยที่ 4 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งสามารถนำเสนอผลการทดสอบ ได้ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4

ผลการทดสอบว่า ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญทั้ง 5 อัตราส่วน ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน ในงบการเงินเฉพาะกิจการ สามารถแสดงได้ตามตารางที่ 15 – 19

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างอัตราส่วนกำไรต่อหุ้น ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

กลุ่มบริษัท (จำนวนบริษัท)	สถานะ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t-value	p-value
รวมทุกบริษัท (285)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	1.6783	4.40771	3.556	0.000*
	หลังเปลี่ยนแปลง	1.3819	3.80317		
ผลกระทบเชิงบวก (90)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	0.5710	2.78834	-4.136	0.000*
	หลังเปลี่ยนแปลง	0.9679	3.15815		
ผลกระทบเชิงลบ (189)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	2.2522	4.96542	5.827	0.000*
	หลังเปลี่ยนแปลง	1.6161	4.11360		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 15 พบว่า อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากอัตราส่วนกำไรต่อหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

เมื่อพิจารณาตามการจำแนกลักษณะของผลกระทบ พบว่า ไม่ว่าจะเป็กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ บริษัทที่มีอัตราส่วนกำไรต่อหุ้นเพิ่มขึ้น หรือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ คือ บริษัทที่มีอัตราส่วนกำไรต่อหุ้นลดลง ต่างก็มีอัตราส่วนกำไรต่อหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนแตกต่างจากอัตราส่วนกำไรต่อหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียเหมือนกัน

ตารางที่ 16 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

กลุ่มบริษัท (จำนวนบริษัท)	สถานะ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t-value	p-value
รวมทุกบริษัท (285)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	0.0481	0.15768	-0.133	0.894
	หลังเปลี่ยนแปลง	0.0487	0.20576		
ผลกระทบเชิงบวก (116)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	0.0537	0.20062	-3.822	0.000*
	หลังเปลี่ยนแปลง	0.0854	0.27660		
ผลกระทบเชิงลบ (167)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	0.0435	0.12054	7.673	0.000*
	หลังเปลี่ยนแปลง	0.0224	0.13307		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 16 พบว่า อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนไม่แตกต่างไปจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

เมื่อพิจารณาตามการจำแนกลักษณะของผลกระทบ พบว่า ไม่ว่าจะ เป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ บริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น หรือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ คือ บริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมลดลง ต่างก็มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนแตกต่างจากอัตราส่วนกำไรต่อหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียเหมือนกัน

ตารางที่ 17 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

กลุ่มบริษัท (จำนวนบริษัท)	สถานะ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t-value	p-value
รวมทุกบริษัท (285)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	0.0770	0.48063	0.382	0.703
	หลังเปลี่ยนแปลง	0.0638	0.78228		
ผลกระทบเชิงบวก (128)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	0.0833	0.64569	-2.891	0.005*
	หลังเปลี่ยนแปลง	0.1638	0.91034		
ผลกระทบเชิงลบ (154)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	0.0715	0.28671	1.540	0.126
	หลังเปลี่ยนแปลง	-0.0201	0.65734		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 17 พบว่า อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนไม่แตกต่างไปจากอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

เมื่อพิจารณาตามการจำแนกลักษณะของผลกระทบ พบว่า กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ บริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนแตกต่างจากอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย แต่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ คือ บริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบ

การเงินเฉพาะกิจการที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนไม่แตกต่างจากอัตราผลตอบแทนต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธี ส่วนได้เสีย

ตารางที่ 18 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ก่อนและ หลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

กลุ่มบริษัท (จำนวนบริษัท)	สถานะ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t-value	p-value
รวมทุกบริษัท (285)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	1.3561	3.54629	0.380	0.704
	หลังเปลี่ยนแปลง	1.3287	3.15003		
ผลกระทบเชิงบวก (84)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	1.8584	5.81995	1.850	0.068
	หลังเปลี่ยนแปลง	1.4239	4.95688		
ผลกระทบเชิงลบ (195)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	1.1446	1.93249	-7.955	0.000*
	หลังเปลี่ยนแปลง	1.2919	1.99464		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 18 พบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนไม่แตกต่างไปจากอัตราส่วนหนี้สินต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธี ส่วนได้เสีย

เมื่อพิจารณาตามการจำแนกลักษณะของผลกระทบ พบว่า กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ บริษัทที่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนไม่แตกต่าง จากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการที่บันทึก บัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย แต่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ คือ บริษัทที่มีอัตราส่วนหนี้สิน ต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบ การเงินเฉพาะกิจการที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนแตกต่างจากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วน ของผู้ถือหุ้น ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้ เสีย

ตารางที่ 19 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างอัตราการจ่ายเงินปันผล ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

กลุ่มบริษัท (จำนวนบริษัท)	สถานะ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t-value	p-value
รวมทุกบริษัท (122)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	0.6317	0.79856	-3.628	0.000*
	หลังเปลี่ยนแปลง	0.9542	1.37795		
ผลกระทบเชิงบวก (89)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	0.6377	0.92745	-4.068	0.000*
	หลังเปลี่ยนแปลง	1.1159	1.57979		
ผลกระทบเชิงลบ (31)	ก่อนเปลี่ยนแปลง	0.6145	0.21780	4.925	0.000*
	หลังเปลี่ยนแปลง	0.5107	0.22098		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 19 พบว่า อัตราการจ่ายเงินปันผล ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากอัตราการจ่ายเงินปันผล ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

เมื่อพิจารณาตามการจำแนกลักษณะของผลกระทบ พบว่า ไม่ว่าจะ เป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ บริษัทที่มีอัตราการจ่ายเงินปันผลเพิ่มขึ้น หรือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ คือ บริษัทที่มีอัตราการจ่ายเงินปันผลลดลง ต่างก็มีอัตราการจ่ายเงินปันผล ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากอัตราการจ่ายเงินปันผล ซึ่งคำนวณจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียเหมือนกัน

ผลกระทบที่มีต่อความสามารถในการจ่ายเงินปันผล

จากการที่พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535 มาตรา 115 กำหนดให้การจ่ายเงินปันผลของบริษัทมหาชนจำกัด ต้องจ่ายจากเงินกำไร โดยหากบริษัทมีผลขาดทุนสะสมอยู่ ห้ามมิให้จ่ายเงินปันผล อีกทั้งกฎหมายของไทยยังกำหนดให้บริษัทจ่ายเงินปันผลจากกำไรตามที่รายงานในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ไม่ใช่จากงบการเงินรวม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาผลกระทบที่มีต่อความสามารถในการจ่ายเงินปันผล โดยวิเคราะห์ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลจากสถานะ

ของกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรรที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ซึ่งได้แบ่งกลุ่มบริษัทที่ทำการศึกษาตามสถานะของกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ออกเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 (+/+) คือ กลุ่มบริษัทที่สถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน มีมูลค่าเป็นบวก และสถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร หลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน มีมูลค่าเป็นบวก ซึ่งบริษัทในกลุ่มนี้ จัดว่า มีความสามารถในการจ่ายเงินปันผล เนื่องจากไม่มีผลขาดทุนสะสม

กลุ่มที่ 2 (+/-) คือ กลุ่มบริษัทที่สถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน มีมูลค่าเป็นบวก และสถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร หลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน มีมูลค่าเป็นลบ ซึ่งบริษัทในกลุ่มนี้ จัดว่า ไม่มีความสามารถในการจ่ายเงินปันผล เนื่องจากมีผลขาดทุนสะสม

กลุ่มที่ 3 (-/-) คือ กลุ่มบริษัทที่สถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน มีสถานะเป็นลบ และสถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน มีมูลค่าเป็นลบ ซึ่งบริษัทในกลุ่มนี้ จัดว่า ไม่มีความสามารถในการจ่ายเงินปันผล เนื่องจากมีผลขาดทุนสะสม

กลุ่มที่ 4 (-/+) คือ กลุ่มบริษัทที่สถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน มีมูลค่าเป็นลบ และสถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน มีมูลค่าเป็นบวก ซึ่งบริษัทในกลุ่มนี้ จัดว่า มีความสามารถในการจ่ายเงินปันผล เนื่องจากไม่มีผลขาดทุนสะสม

โดยผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบ สถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน สามารถแสดงได้ตามตารางที่ 20

ตารางที่ 20 จำนวนบริษัทและร้อยละ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมและสถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

ประเภทอุตสาหกรรม	สถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร				จำนวน รวม
	(ก่อน/หลัง การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน)				
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	
	+/+	+/-	-/-	-/+	
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	26	2	3	1	32
2. สินค้าอุปโภคบริโภค	16	-	6	1	23
3. ธุรกิจการเงิน	21	1	4	1	27
4. สินค้าอุตสาหกรรม	32	-	6	-	38
5. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	41	3	18	1	63
6. ทรัพยากร	14	1	1	-	16
7. บริการ	44	5	11	1	61
8. เทคโนโลยี	17	4	4	-	25
จำนวนบริษัทรวม	211	16	53	5	285
ร้อยละ	74.04	5.61	18.60	1.75	100.00

จากตารางที่ 20 พบว่า บริษัทส่วนใหญ่ที่มีสถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรรอยู่ในกลุ่มที่ 1 (+/+) จำนวน 211 บริษัท หรือร้อยละ 74.04 รองลงมาคือ กลุ่มที่ 3 (-/-) จำนวน 53 บริษัท หรือร้อยละ 18.60 กลุ่มที่ 2 (+/-) จำนวน 16 บริษัท หรือร้อยละ 5.61 และกลุ่มที่ 4 (-/+) จำนวน 5 บริษัท หรือร้อยละ 1.75 ตามลำดับ

เมื่อนำสถานะกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน มาพิจารณาถึงความสามารถในการจ่ายเงินปันผล ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน จะพบว่า

บริษัทที่มีความสามารถในการจ่ายเงินปันผล จำนวน 216 บริษัท หรือร้อยละ 75.79 โดยแบ่งเป็นบริษัทที่ยังคงมีความสามารถในการจ่ายเงินปันผลเหมือนเดิม จำนวน 211 บริษัท หรือร้อยละ 74.04 และบริษัทที่เปลี่ยนจากที่ไม่มีความสามารถในการจ่ายเงินปันผลกลายเป็นมีความสามารถในการจ่ายเงินปันผล จำนวน 5 บริษัท หรือร้อยละ 1.75

บริษัทที่ไม่มีความสามารถในการจ่ายเงินปันผล จำนวน 69 บริษัท หรือร้อยละ 24.21 โดยแบ่งเป็นบริษัทที่ยังคงไม่มีความสามารถในการจ่ายเงินปันผลเหมือนเดิม จำนวน 53 บริษัท หรือร้อยละ 18.60 และบริษัทที่เปลี่ยนจากที่เคยมีความสามารถในการจ่ายเงินปันผลกลายเป็นไม่มีความสามารถในการจ่ายเงินปันผล จำนวน 16 บริษัท หรือร้อยละ 5.61

ทั้งนี้ จากผลการศึกษาใน ส่วนที่ 1 ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนที่มีต่อรายงานทางการเงิน ซึ่งเป็นการศึกษาถึงผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงาน ผลการดำเนินงานสะสม ฐานะการเงินที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ และความสามารถในการจ่ายเงินปันผล สามารถสรุปผลการทดสอบตามสมมติฐานการวิจัยที่ 1-4 ได้ตามตารางที่ 21

ตารางที่ 21 สรุปผลการทดสอบตามสมมติฐานที่ 1-4

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	ผลการทดสอบ
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	-
กำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร	/
สินทรัพย์รวม	/
อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น	/
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม	-
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	-
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	-
อัตราการจ่ายเงินปันผล	/
/ แยกต่างกัน	
- ไม่แตกต่าง	

จากตารางที่ 21 พบว่า การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน จะทำให้กำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร สินทรัพย์รวม อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น และอัตราการจ่ายเงินปันผล ตามวิธีราคาทุน มีความแตกต่างไปจากกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร สินทรัพย์รวม อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น และอัตราการจ่ายเงินปันผล ตามวิธีส่วนได้เสีย แต่จะไม่ทำให้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ตามวิธีราคาทุน มีความแตกต่างไปจาก กำไร (ขาดทุน)

สุทธิ อัตรผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตรผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ตามวิธีส่วนได้เสีย

ความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

ในส่วนนี้ มุ่งศึกษาถึงความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน และการให้ความสำคัญระหว่างงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ ในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ของนักลงทุน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งสิ้น 400 ชุด และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของนักลงทุน
2. เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน
3. ความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน
4. การทดสอบสมมติฐาน
5. ความคิดเห็นของนักลงทุนในส่วนของคำถามปลายเปิด

ปัจจัยส่วนบุคคลของนักลงทุน

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักลงทุน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักลงทุน อันได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และประเภทการลงทุน ซึ่งสามารถแจกแจงจำนวนและค่าร้อยละได้ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของนักลงทุน

n=400

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	40	10.0
25 – 30 ปี	121	30.3
31 – 35 ปี	90	22.5
36 – 40 ปี	58	14.4
41 – 50 ปี	67	16.8
มากกว่า 50 ปี	24	6.0
การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	22	5.5
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	252	63.0
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	115	28.8
สูงกว่าปริญญาโท	11	2.7
อาชีพ		
พนักงานบริษัทเอกชน	259	64.8
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	61	15.3
ธุรกิจส่วนตัว	52	13.0
อื่นๆ (นักศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัย เป็นต้น)	18	4.5
แม่บ้าน / พ่อบ้าน	10	2.4
รายได้ (เฉลี่ยต่อเดือน)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท	111	27.8
20,001 - 30,000 บาท	123	30.8
30,001 - 40,000 บาท	68	17.0
40,001 - 50,000 บาท	35	8.6
มากกว่า 50,000 บาท	63	15.8
ประเภทนักลงทุน		
นักลงทุนระยะยาว เพื่อการลงทุน	222	55.5
นักลงทุนระยะสั้น เพื่อการเก็งกำไร	178	44.5

จากตารางที่ 22 ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักลงทุนจำนวน 400 คน สามารถแสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

อายุ พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25 – 30 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31 – 35 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 อายุระหว่าง 36-40 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 และอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.0 ตามลำดับ

การศึกษา พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63.0 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จำนวน 115 คนคิดเป็นร้อยละ 28.8 ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 และระดับสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 ตามลำดับ

อาชีพ พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่ เป็นพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 64.8 รองลงมา คือ รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 อาชีพอื่นๆ ได้แก่ นักศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัย อาจารย์มหาวิทยาลัย ข้าราชการบำนาญ อาชีพอิสระ นักเขียนคู่มือคอมพิวเตอร์ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 และแม่บ้าน / พ่อบ้าน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 ตามลำดับ

รายได้ พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 รองลงมา คือ รายได้เฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 รายได้เฉลี่ย 30,001 - 40,000 บาท จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 รายได้เฉลี่ยมากกว่า 50,000 บาท จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 และรายได้เฉลี่ย 40,001 - 50,000 บาท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 ตามลำดับ

ประเภทนักลงทุน พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่ เป็นนักลงทุนระยะยาว จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 รองลงมา คือ ลงทุนระยะสั้น จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่เป็นนักลงทุนระยะยาว จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 มีอายุระหว่าง 25 – 30 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63.0 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 64.8 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8

หลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของนักลงทุน

ในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่นักลงทุนใช้ในการตัดสินใจเลือกหลักทรัพย์ที่จะลงทุน และการใช้งบการเงินในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ รวมถึงระดับความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อการใช้อัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งสามารถแสดงผลการวิเคราะห์ได้ตามตารางที่ 23 - 29

โดยผลการวิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่นักลงทุนใช้ในการตัดสินใจเลือกหลักทรัพย์ที่จะลงทุน สามารถแจกแจงจำนวน และค่าร้อยละของนักลงทุน จำแนกตามหลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ได้ตามตารางที่ 23

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของนักลงทุน จำแนกตามหลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์

n=400		
หลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์	179	44.8
ตามผลการวิเคราะห์ของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ผ่านสื่อ	111	27.8
ลงทุนตามคำแนะนำของ Broker	110	27.4

จากตารางที่ 23 พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่เลือกหลักทรัพย์ที่จะลงทุน โดยการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ จำนวน 179 คน หรือร้อยละ 44.8 รองลงมา คือ ตามผลการวิเคราะห์ของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ผ่านสื่อ จำนวน 111 คน หรือร้อยละ 27.8 และตามคำแนะนำของ Broker จำนวน 110 คน หรือร้อยละ 27.4 ตามลำดับ

สำหรับนักลงทุนที่ตัดสินใจเลือกหลักทรัพย์ที่จะลงทุน โดยการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ จำนวน 179 คน สามารถแสดงผลการวิเคราะห์การใช้งบการเงินในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ และระดับความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อการใช้อัตราส่วนทางการเงินได้ตามตารางที่ 24 - 28

โดยนักลงทุนที่ใช้และไม่ใช้งบการเงินรวม รวมถึงสาเหตุที่ไม่ใช้งบการเงินรวม เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ สามารถแจกแจงจำนวน และค่าร้อยละได้ตามตารางที่ 24

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของนักลงทุนที่ใช้และไม่ใช้งบการเงินรวม เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ และสาเหตุที่ไม่ใช้

การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช้งบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน		
ใช้	142	79.3
ไม่ใช้	37	20.7
รวม	179	100.0
สาเหตุที่ไม่ใช้งบการเงินรวมในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน		
เงินปันผลจ่ายจากกำไรในงบเฉพาะกิจการ	15	40.6
ไม่ได้แสดงผลการดำเนินงานเฉพาะของบริษัท	11	29.7
อื่นๆ (วิเคราะห์จากชื่อเสียงบริษัท เงินปันผล เป็นต้น)	11	29.7
รวม	37	100.0

จากตารางที่ 24 พบว่า มีนักลงทุนที่ใช้งบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ที่จะลงทุน จำนวน 142 คน หรือร้อยละ 79.30 และมีนักลงทุนที่ไม่ใช้งบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ที่จะลงทุน จำนวน 37 คน หรือร้อยละ 20.70

สาเหตุที่นักลงทุนไม่ใช้งบการเงินรวม เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์มากที่สุด คือ เงินปันผลจ่ายจากกำไรในงบเฉพาะกิจการ จำนวน 15 คน หรือร้อยละ 40.6 รองลงมา คือ งบการเงินรวมไม่ได้แสดงผลการดำเนินงานเฉพาะของบริษัท จำนวน 11 คน ร้อยละ

29.7 และสาเหตุอื่นๆ อาทิ วิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานจากชื่อเสียงของบริษัท และการจ่ายเงินปันผล จำนวน 11 คน หรือร้อยละ 29.7 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนที่ใช้งบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ที่จะลงทุนที่มีต่อการใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์งบการเงินรวม จำนวน 142 คน สามารถจำแนกเป็นรายด้าน ได้ตามตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์งบการเงินรวม จำแนกเป็นรายด้าน

n=142

ความคิดเห็นของนักลงทุนที่ใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์งบการเงิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
อัตราส่วนการวัดสภาพคล่อง	3.53	0.87	มาก
อัตราส่วนการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	3.32	0.95	ปานกลาง
อัตราส่วนการวัดภาระหนี้สิน	3.59	0.95	มาก
อัตราส่วนการวัดความสามารถในการทำกำไร	4.00	0.93	มาก
อัตราส่วนการวัดมูลค่าตลาด	4.03	0.92	มาก
รวม	3.69	0.92	มาก

จากตารางที่ 25 พบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากกับการใช้อัตราส่วนทางการเงินทั้ง 5 ด้าน ในการวิเคราะห์งบการเงินรวม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 แต่อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาเป็นรายด้าน โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทั้ง 5 ด้าน จะพบว่า นักลงทุนจะให้ความสำคัญมากที่สุดกับอัตราส่วนการวัดมูลค่าตลาด เมื่อเทียบกับทั้ง 5 ด้าน รองลงมาคือ อัตราส่วนการวัดความสามารถในการทำกำไร อัตราส่วนการวัดภาระหนี้สิน อัตราส่วนการวัดสภาพคล่อง และอัตราส่วนการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ตามลำดับ

ทั้งนี้ สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ โดยจำแนกเป็นรายอัตราส่วนในแต่ละด้าน ได้ตามตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อการใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์ห้บการเงินรวม จำแนกเป็นรายอัตราส่วน

n=142

ความคิดเห็นของนักลงทุนที่ใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์ห้บการเงิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
อัตราส่วนการวัดสภาพคล่อง			
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	3.68	0.78	มาก
อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	3.35	0.89	ปานกลาง
อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินหมุนเวียน	3.56	0.93	มาก
รวม	3.53	0.87	มาก
อัตราส่วนการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน			
อัตรากาหมุนเวียนสินค้ค้างเหลือ	3.26	0.97	ปานกลาง
อัตรากาหมุนของลูกหนี้	3.31	1.02	ปานกลาง
อัตรากาหมุนของสินทรัพย์ถาวร	3.22	0.91	ปานกลาง
อัตรากาหมุนของสินทรัพย์รวม	3.49	0.91	มาก
รวม	3.32	0.95	ปานกลาง
อัตราส่วนการวัดภาระหนี้สิน			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	3.77	0.85	มาก
อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม	3.52	0.94	มาก
อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายคืนดอกเบี้ย	3.47	1.06	มาก
รวม	3.59	0.95	มาก
อัตราส่วนการวัดความสามารถในการทำกำไร			
อัตราผลตอบแทนขั้นต้น	3.85	1.03	มาก
อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ	4.17	0.87	มาก
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม	3.80	0.97	มาก
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	4.17	0.86	มาก
รวม	4.00	0.93	มาก

ตารางที่ 26 (ต่อ)

n=142

ความคิดเห็นของนักลงทุนที่ใช้อัตราส่วนทางการเงิน ในการวิเคราะห์ห้งบการเงิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
อัตราส่วนการวัดมูลค่าตลาด			
อัตราผลตอบแทนเงินปันผลต่อหุ้น	4.17	0.76	มาก
อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น	4.00	1.08	มาก
อัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น	4.22	0.82	มากที่สุด
อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี	3.73	1.00	มาก
รวม	4.03	0.92	มาก

จากตารางที่ 26 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนที่ใช้งบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ที่จะลงทุนที่มีต่อการใช้อัตราส่วนทางการเงินทั้ง 5 ด้าน ในการวิเคราะห์ห้งบการเงินรวม จำนวน 142 คน สามารถจำแนกเป็นรายด้าน และรายอัตราส่วน ได้ดังนี้

อัตราส่วนการวัดสภาพคล่อง พบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากกับการใช้อัตราส่วนด้านการวัดสภาพคล่องในการวิเคราะห์ห้งบการเงินรวม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และเมื่อพิจารณาเป็นรายอัตราส่วน โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 อัตราส่วน จะพบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากที่สุดกับอัตราส่วนทุนหมุนเวียน รองลงมาคือ อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินหมุนเวียน และอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว ตามลำดับ

อัตราส่วนการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน พบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญปานกลางกับการใช้อัตราส่วนการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ในการวิเคราะห์ห้งบการเงินรวม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และเมื่อพิจารณาเป็นรายอัตราส่วน โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทั้ง 4 อัตราส่วน จะพบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากที่สุดกับอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อทุนหมุนเวียน รองลงมาคือ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อลูกหนี้ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินค้างเหลือ และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหนี้สินตามลำดับ

อัตราส่วนการวัดภาระหนี้สิน พบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากกับการใช้อัตราส่วนด้านการวัดภาระหนี้สิน ในการวิเคราะห์ห้งบการเงินรวม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 และเมื่อพิจารณาเป็นรายอัตราส่วน โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 อัตราส่วน จะพบว่า นักลงทุนจะให้ความสำคัญ

มากที่สุด กับอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น รองลงมาคือ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายคืนดอกเบี้ย ตามลำดับ

อัตราส่วนการวัดความสามารถในการทำกำไร พบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากกับการใช้ อัตราส่วนด้านการวัดความสามารถในการทำกำไร ในการวิเคราะห์งบการเงินรวม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และเมื่อพิจารณาเป็นรายอัตราส่วน โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทั้ง 4 อัตราส่วน จะพบว่า นักลงทุนจะให้ความสำคัญมากที่สุดกับอัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น รองลงมาคือ อัตราผลตอบแทนขั้นต้น และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ตามลำดับ

อัตราส่วนการวัดมูลค่าตลาด พบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากกับอัตราส่วนด้านการวัดมูลค่าตลาด ในการวิเคราะห์งบการเงินรวม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และเมื่อพิจารณาเป็นรายอัตราส่วน โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทั้ง 4 อัตราส่วน จะพบว่า นักลงทุนจะให้ความสำคัญมากที่สุดกับอัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น รองลงมาคือ อัตราผลตอบแทนเงินปันผลต่อหุ้น อัตราผลตอบแทนเงินปันผลต่อหุ้น และอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี ตามลำดับ

สำหรับนักลงทุนที่ใช้และไม่ใช้งบการเงินเฉพาะกิจการ รวมถึงสาเหตุที่ไม่ใช้งบการเงินเฉพาะกิจการ เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ สามารถแจกแจงจำนวนและร้อยละได้ตามตารางที่ 27

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของนักลงทุนที่ใช้งบการเงินเฉพาะกิจการ เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์

การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช้งบการเงินเฉพาะกิจการเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน		
ใช้	96	53.6
ไม่ใช้	83	46.4
รวม	179	100.0

ตารางที่ 27 (ต่อ)

การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สาเหตุที่ไม่ใช้งบการเงินเฉพาะกิจการเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน		
ไม่ได้แสดงฐานะการเงินโดยรวมของธุรกิจ	11	13.2
แสดงผลการดำเนินงานไม่ต่างจากงบการเงินรวม	58	69.9
อื่นๆ (วิเคราะห์จากชื่อเสียงของบริษัท เงินปันผล และข่าว)	14	16.9
รวม	83	100.0

จากตารางที่ 27 พบว่า นักลงทุนที่ใช้งบการเงินเฉพาะกิจการเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ มีจำนวน 96 คน หรือร้อยละ 53.6 ส่วนนักลงทุนที่ไม่ใช้งบการเงินเฉพาะกิจการเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ มีจำนวน 83 คน หรือร้อยละ 46.4

โดยสาเหตุที่นักลงทุนที่ไม่ใช้งบการเงินเฉพาะกิจการ เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์มากที่สุด คือ งบการเงินเฉพาะกิจการแสดงผลการดำเนินงานไม่ต่างจากงบการเงินรวม จำนวน 58 คน หรือร้อยละ 69.9 รองลงมา คือ สาเหตุอื่นๆ อาทิ วิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานจากชื่อเสียงของบริษัท การจ่ายเงินปันผล และข่าว จำนวน 14 คน หรือร้อยละ 16.9 และงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ได้แสดงฐานะการเงินโดยรวมของธุรกิจ จำนวน 11 คน หรือร้อยละ 13.2 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนที่ใช้งบการเงินเฉพาะกิจการเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ที่จะลงทุนที่มีต่อการใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์งบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 96 คน สามารถจำแนกเป็นรายด้าน ได้ตามตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ระดับความความคิดเห็นของนักลงทุนที่ใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์ห้บการเงินเฉพาะกิจการ จำแนกเป็นรายด้าน

n=96

ความคิดเห็นของนักลงทุนที่ใช้อัตราส่วนทางการเงิน ในการวิเคราะห์ห้บการเงิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
อัตราส่วนการวัดสภาพคล่อง	3.68	0.81	มาก
อัตราส่วนการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	3.56	0.84	มาก
อัตราส่วนการวัดภาระหนี้สิน	3.81	0.93	มาก
อัตราส่วนการวัดความสามารถในการทำกำไร	4.13	0.78	มาก
อัตราส่วนการวัดมูลค่าตลาด	4.18	0.75	มาก
รวม	3.87	0.82	มาก

จากตารางที่ 28 พบว่า ไม่ว่าจะเป็อัตราส่วนทางการเงินในด้านใดก็ตาม นักลงทุนจะให้ความสำคัญมากในการวิเคราะห์ห้บการเงินเฉพาะกิจการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 แต่อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทั้ง 5 ด้าน จะพบว่า นักลงทุนจะให้ความสำคัญมากที่สุดกับอัตราส่วนการวัดมูลค่าตลาด เมื่อเทียบกับทั้ง 5 ด้าน รองลงมาคือ อัตราส่วนการวัดความสามารถในการทำกำไร อัตราส่วนการวัดภาระหนี้สิน อัตราส่วนการวัดสภาพคล่อง และอัตราส่วนการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ตามลำดับ

ทั้งนี้ สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ โดยจำแนกเป็นรายอัตราส่วนในแต่ละด้าน ได้ตามตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อการใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์ห้บการเงินเฉพาะกิจการ จำแนกเป็นรายอัตราส่วน

n=96			
ความคิดเห็นของนักลงทุนที่ใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์ห้บการเงิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
อัตราส่วนการวัดสภาพคล่อง			
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	3.69	0.77	มาก
อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	3.64	0.82	มาก
อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินหมุนเวียน	3.71	0.85	มาก
รวม	3.68	0.81	มาก
อัตราส่วนการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน			
อัตรากาหมุนเวียนสินค้ค้างเหลือ	3.54	0.81	มาก
อัตรากาหมุนของลูกหนี้	3.56	0.84	มาก
อัตรากาหมุนของสินทรัพย์ถาวร	3.52	0.85	มาก
อัตรากาหมุนของสินทรัพย์รวม	3.63	0.86	มาก
รวม	3.56	0.84	มาก
อัตราส่วนการวัดภาวะหนี้สิน			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	3.81	0.91	มาก
อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม	3.80	0.87	มาก
อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายคืนดอกเบี้ย	3.83	1.00	มาก
รวม	3.81	0.93	มาก
อัตราส่วนการวัดความสามารถในการทำกำไร			
อัตราผลตอบแทนขั้นต้น	3.99	0.84	มาก
อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ	3.99	0.84	มาก
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม	4.23	0.76	มากที่สุด
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	4.26	0.73	มากที่สุด
รวม	4.13	0.78	มาก

ตารางที่ 29 (ต่อ)

n=96

ความคิดเห็นของนักลงทุนที่ใช้อัตราส่วนทางการเงิน ในการวิเคราะห์งบการเงิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
อัตราส่วนการวัดมูลค่าตลาด			
อัตราผลตอบแทนเงินปันผลต่อหุ้น	4.23	0.70	มากที่สุด
อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น	4.27	0.76	มากที่สุด
อัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น	4.24	0.70	มากที่สุด
อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี	3.98	0.83	มาก
รวม	4.18	0.75	มาก

จากตารางที่ 29 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนที่ใช้งบการเงินเฉพาะกิจการ เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ที่จะลงทุนที่มีต่อการใช้อัตราส่วนทางการเงินทั้ง 5 ด้าน ในการวิเคราะห์งบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 96 คน สามารถจำแนกเป็นรายด้าน และรายอัตราส่วน ได้ดังนี้

อัตราส่วนการวัดสภาพคล่อง พบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากกับการใช้อัตราส่วนด้านการวัดสภาพคล่องในการวิเคราะห์งบการเงินเฉพาะกิจการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 และเมื่อพิจารณาเป็นรายอัตราส่วน โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 อัตราส่วน จะพบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากที่สุดกับอัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินหมุนเวียน รองลงมาคืออัตราส่วนทุนหมุนเวียน และอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว ตามลำดับ

อัตราส่วนการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน พบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากกับอัตราส่วนด้านการวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานในการวิเคราะห์งบการเงินเฉพาะกิจการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 และเมื่อพิจารณาเป็นรายอัตราส่วน โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทั้ง 4 อัตราส่วน จะพบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากที่สุดกับอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม รองลงมาคือ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ถาวร และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ถาวร ตามลำดับ

อัตราส่วนการวัดภาระหนี้สิน พบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากกับอัตราส่วนด้านการวัดภาระหนี้สินในการวิเคราะห์งบการเงินเฉพาะกิจการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และเมื่อพิจารณาเป็นรายอัตราส่วน โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทั้ง 3 อัตราส่วน จะพบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากที่สุดกับอัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายคืนดอกเบี้ย รองลงมาคือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม ตามลำดับ

อัตราส่วนการวัดความสามารถในการทำกำไร พบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากกับอัตราส่วนด้านการวัดความสามารถในการทำกำไรของงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 และเมื่อพิจารณาเป็นรายอัตราส่วน โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทั้ง 4 อัตราส่วน จะพบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากที่สุดกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น รองลงมาคือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนขั้นต้น และอัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ ตามลำดับ

อัตราส่วนการวัดมูลค่าตลาด พบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากกับอัตราส่วนด้านการวัดมูลค่าตลาดในการวิเคราะห์งบการเงินเฉพาะกิจการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และเมื่อพิจารณาเป็นรายอัตราส่วน โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทั้ง 4 อัตราส่วน จะพบว่า นักลงทุนให้ความสำคัญมากที่สุดกับอัตราส่วนกำไรต่อหุ้น รองลงมาคือ อัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น อัตราผลตอบแทนเงินปันผลต่อหุ้น และอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี ตามลำดับ

สรุปผลการวิเคราะห์หลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของนักลงทุน พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่ จำนวน 221 คน หรือร้อยละ 55.25 จะลงทุนตามการแนะนำของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์หรือผลการวิเคราะห์ผ่านสื่อ โดยมีนักลงทุนที่ทำกรวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์เพียงจำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 44.75

ทั้งนี้ นักลงทุนที่เลือกหลักทรัพย์ที่จะลงทุน โดยการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ จำนวน 179 คน จะให้ความสำคัญในการวิเคราะห์งบการเงินรวมถึงร้อยละ 79.3 หรือจำนวน 142 คน แต่จะให้ความสำคัญในการวิเคราะห์งบการเงินเฉพาะกิจการเพียงร้อยละ 53.6 หรือ จำนวน 96 คน อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นนักลงทุนที่ให้ความสำคัญในการวิเคราะห์งบการเงินรวมหรืองบการเงินเฉพาะกิจการ ต่างก็จะให้ความสำคัญมากกับอัตราส่วนด้านการวัดมูลค่าในการวิเคราะห์งบการเงิน

ความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของนักลงทุนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจว่า นักลงทุนทราบเกี่ยวกับการประกาศเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจาก “วิธีส่วนได้เสีย (Equity Method) เป็นวิธีราคาทุน (Cost Method)” ในงบการเงินเฉพาะกิจการของสภาวิชาชีพบัญชีหรือไม่ และมีความคิดเห็นอย่างไร ซึ่งสามารถแสดงผลการวิเคราะห์ได้ตามตารางที่ 30 และ 31

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของนักลงทุนที่ทราบการประกาศเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

n=400		
การประกาศเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทราบ	194	48.5
ไม่ทราบ	206	51.5

จากตารางที่ 30 พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่ จำนวน 206 คน หรือร้อยละ 51.5 ไม่ทราบเกี่ยวกับการประกาศเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน จากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนของสภาวิชาชีพบัญชี โดยมีนักลงทุน จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 ที่ทราบเกี่ยวกับการประกาศเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนที่ทราบเกี่ยวกับการประกาศเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนดังกล่าว จำนวน 194 คน สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ จำแนกตามความคิดเห็นได้ตามตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ระดับความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน จากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน

n=194			
ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ส่งผล กระทบต่อผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินที่ ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ของบริษัท	3.58	0.83	มาก
2. ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงิน ลงทุน ส่งผลให้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ในงบการเงิน เฉพาะกิจการแตกต่างไปจากงบการเงินรวม ทำให้ เกิดความสับสนว่าควรใช้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ตาม งบการเงินใด เป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน	3.47	0.84	มาก
3. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ส่งผล กระทบต่อโครงสร้างทางการเงินของบริษัท ทำให้ ความเสี่ยงในการลงทุนสูงขึ้น	3.36	0.82	ปานกลาง
4. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทลดลง	3.27	0.91	ปานกลาง
5. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ มูลค่าตลาดของบริษัทลดลง	3.29	0.96	ปานกลาง
6. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง	3.33	0.91	ปานกลาง
รวม	3.38	0.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 31 พบว่า นักลงทุนที่ทราบเกี่ยวกับการประกาศเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน จำนวน 194 คน เห็นด้วยปานกลางต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38

เมื่อพิจารณาเป็นรายความคิดเห็น จะพบว่า นักลงทุนเห็นด้วยมากต่อความเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท” และ “ภายหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ส่งผลให้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ในงบการเงินเฉพาะกิจการแตกต่างไปจากงบการเงินรวม ทำให้เกิดความสับสนว่าควรใช้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ตามงบการเงินใด เป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน” แต่จะเห็นด้วยปานกลางต่อความเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างทางการเงินของบริษัท ทำให้ความเสี่ยงในการลงทุนสูงขึ้น” และ “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทลดลง” รวมถึง “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้มูลค่าตลาดของบริษัทลดลง” นอกจากนี้ ยังเห็นด้วยปานกลางต่อความเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง”

เพื่อศึกษาถึงความมีนัยสำคัญของปัจจัยส่วนบุคคลของนักลงทุนกับความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ซึ่งกำหนดไว้ในสมมติฐานการวิจัยที่ 6 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติ ทั้งนี้ ในกรณีที่จำแนกตัวแปรอิสระ 2 ตัว จะทดสอบด้วยสถิติ t-test และในกรณีที่จำแนกตามตัวแปรอิสระมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป จะทำการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของตัวแปรอิสระด้วยสถิติ Levene Test ซึ่งหากค่าความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน จะทำการทดสอบด้วยสถิติ F-test (One-way ANOVA) ทั้งนี้ หากพบที่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มจะทำการเปรียบเทียบระดับความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยสถิติ Least-Significant Different (LSD) แต่หากค่าความแปรปรวนแตกต่างกันจะทำการทดสอบด้วยสถิติ Games-Howell โดยสามารถแสดงผลการทดสอบได้ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5

ผลการทดสอบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักลงทุนที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนแตกต่างกันหรือไม่ สามารถแสดงผลการทดสอบได้ตามตารางที่ 32

ตารางที่ 32 สรุปผลค่า p-value ของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยส่วนบุคคลของนักลงทุนที่มีระดับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

ความคิดเห็น	ค่า p-value				
	อายุ	ระดับการศึกษา	อาชีพ	รายได้	ประเภทนักลงทุน
การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท				0.323	0.392
ภายหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ส่งผลให้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ในงบการเงินเฉพาะกิจการแตกต่างไปจากงบการเงินรวม ทำให้เกิดความสับสนว่าควรใช้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ตามงบการเงินใด เป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน				0.123	0.530
การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างทางการเงินของบริษัท ทำให้ความเสี่ยงในการลงทุนสูงขึ้น				0.778	0.430
การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทลดลง				0.232	0.682
การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้มูลค่าตลาดของบริษัทลดลง				0.001*	0.507
การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง				0.002*	0.044*

* มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 32 พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของนักลงทุนในส่วนของ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนไม่แตกต่างกันในทุกความคิดเห็น แต่ข้อมูลส่วนบุคคลของนักลงทุนในส่วน ของ รายได้ และประเภทนักลงทุน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึก บัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนแตกต่างกันในบางความเห็น ดังนี้

ด้านรายได้ พบว่า นักลงทุนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ เปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนแตกต่างกันในความคิด เห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้มูลค่าตลาดของบริษัทลดลง” และ “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัท ลดลง”

ด้านประเภทนักลงทุน พบว่า นักลงทุนที่มีประเภทการลงทุนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนแตกต่างกันใน ความคิดเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงิน ปันผลของบริษัทลดลง”

จากความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลในด้านรายได้ และประเภทนักลงทุน ที่มีความ คิดเห็นแตกต่างกันดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างด้วยสถิติ โดยในส่วน ของข้อมูลด้านรายได้ จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยสถิติ Least-Significant Different (LSD) เนื่องจากข้อมูลมีค่าความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน แต่ในส่วนข้อมูลด้านประเภทนัก ลงทุน จะทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติ Games-Howell เนื่องจากข้อมูลมีค่าความแปรปรวน แตกต่างกัน ซึ่งสามารถนำเสนอผลการทดสอบได้ตามตารางที่ 34 - 36

ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลในด้านรายได้ ที่มีความคิดเห็นแตกต่าง กันในความเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้มูลค่าตลาดของบริษัท ลดลง” สามารถแสดงได้ตามตารางที่ 33

ตารางที่ 33 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ที่ทำให้มูลค่าตลาดของบริษัทลดลง” จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นรายคู่

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	ค่าเฉลี่ย	น้อยกว่า	20,001	30,001	40,001	มากกว่า
		หรือเท่ากับ	ถึง	ถึง	ถึง	
		20,000	30,000	40,000	50,000	50,000
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000	3.0465	-	-0.5675*	-0.3785	0.4354	-0.2313
20,001 – 30,000	3.6140	-	-	0.1890	1.0029*	0.3363
30,001 – 40,000	3.4250	-	-	-	0.8139*	0.1472
40,001 – 50,000	2.6111	-	-	-	-	-0.6667*
มากกว่า 50,000	3.2778	-	-	-	-	-

* มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 33 พบว่า นักลงทุนที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในความคิดเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้มูลค่าตลาดของบริษัทลดลง” มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ซึ่งสามารถจำแนกได้ 4 คู่ ดังนี้

1. นักลงทุนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้มูลค่าตลาดของบริษัทลดลง” น้อยกว่า นักลงทุนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท

2. นักลงทุนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้มูลค่าตลาดของบริษัทลดลง” มากกว่า นักลงทุนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท

3. นักลงทุนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้มูลค่าตลาดของบริษัทลดลง” มากกว่า นักลงทุนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท

4. นักลงทุนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้มูลค่าตลาดของบริษัทลดลง” น้อยกว่า นักลงทุนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 50,000 บาท

ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลในด้านรายได้ ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันในความเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง” สามารถแสดงได้ตามตารางที่ 34

ตารางที่ 34 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง” จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นรายคู่

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	ค่าเฉลี่ย	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000	20,001 ถึง 30,000	30,001 ถึง 40,000	40,001 ถึง 50,000	มากกว่า 50,000
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000	3.1395	-	-0.4219*	-0.2605	0.4729	-0.3049
20,001 – 30,000	3.5614	-	-	0.1614	0.8947*	0.1170
30,001 – 40,000	3.4000	-	-	-	0.7333*	-0.0444
40,001 – 50,000	2.6667	-	-	-	-	-0.7778*
มากกว่า 50,000	3.4444	-	-	-	-	-

* มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 34 พบว่า นักลงทุนที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในความคิดเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง” มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ซึ่งสามารถจำแนกได้ 4 คู่ ดังนี้

1. นักลงทุนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง” น้อยกว่า นักลงทุนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท

2. นักลงทุนที่มีรายได้น้อยต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง” มากกว่า นักลงทุนที่มีรายได้น้อยต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท

3. นักลงทุนที่มีรายได้น้อยต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง” มากกว่า นักลงทุนที่มีรายได้น้อยต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท

4. นักลงทุนที่มีรายได้น้อยต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท มีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง” น้อยกว่า นักลงทุนที่มีรายได้น้อยต่อเดือน มากกว่า 50,000 บาท

ผลการทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลในด้านประเภทนักลงทุน ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันในความเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง” สามารถแสดงได้ตามตารางที่ 35

ตารางที่ 35 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง” จำแนกตามประเภทของนักลงทุน

n=194					
ประเภทนักลงทุน	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t-Value	P-Value
นักลงทุนระยะสั้น เพื่อการเก็งกำไร	90	3.19	0.935	-2.030	0.044*
นักลงทุนระยะยาว เพื่อการลงทุน	104	3.45	0.869		

* มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 35 พบว่า นักลงทุนระยะสั้น และนักลงทุนระยะยาว มีความคิดเห็นในความเห็นที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง” แตกต่างกัน โดยนักลงทุนระยะสั้น เห็นด้วยในระดับปานกลาง ในขณะที่นักลงทุนระยะยาว เห็นด้วยในระดับมาก

เพื่อศึกษาความแตกต่างของลักษณะที่ในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนที่มีการแสดงความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนตามความมุ่งหมายของการวิจัย ที่กำหนดไว้ในสมมติฐานการวิจัยที่ 6 ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบด้วยสถิติ F-test (One-way ANOVA) ซึ่งสามารถแสดงผลการทดสอบ ได้ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6

ผลการทดสอบว่า นักลงทุนที่มีลักษณะการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนแตกต่างกันหรือไม่ สามารถนำเสนอผลการทดสอบได้ตามตารางที่ 36

ตารางที่ 36 สรุปผลค่า p-value ของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของลักษณะการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของนักลงทุนที่มีระดับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

	n=194
ความคิดเห็น	p-value
1. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและฐานะการเงินที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ของบริษัท	0.498
2. ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ส่งผลให้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ในงบการเงินเฉพาะกิจการแตกต่างไปจากงบการเงินรวม ทำให้เกิดความสับสนว่าควรใช้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ตามงบการเงินใด เป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน	0.466
3. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างทางการเงินของบริษัท ทำให้ความเสี่ยงในการลงทุนสูงขึ้น	0.215
4. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทลดลง	0.777
5. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้มูลค่าตลาดของบริษัทลดลง	0.229
6. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง	0.240

* มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 36 พบว่า นักลงทุนที่มีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาในส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนสามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 5 และ 6 ได้ตามตารางที่ 37

ตารางที่ 37 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 5 และ 6 ความแตกต่างของความคิดเห็นจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และหลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์

	ปัจจัยส่วนบุคคลของนักลงทุน					หลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์
	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน)	ประเภทนักลงทุน	
ความคิดเห็นที่ 1	-	-	-	-	-	-
ความคิดเห็นที่ 2	-	-	-	-	-	-
ความคิดเห็นที่ 3	-	-	-	-	-	-
ความคิดเห็นที่ 4	-	-	-	-	-	-
ความคิดเห็นที่ 5	-	-	-	/	-	-
ความคิดเห็นที่ 6	-	-	-	/	/	-

/ แยกต่าง

- ไม่แตกต่าง

จากตารางที่ 37 พบว่า นักลงทุนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลในด้านรายได้ จะมีระดับความคิดเห็นต่อความคิดเห็นที่ 5 และ 6 แยกต่างหาก นอกจากนี้ ประเภทการลงทุนแตกต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อความคิดเห็นที่ 6 แยกต่างหาก

สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน พบว่า มีนักลงทุนทราบเกี่ยวกับการประกาศเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนของสภาวิชาชีพบัญชี จำนวน 194 คน หรือร้อยละ 48.5 ซึ่งมีระดับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง โดยนักลงทุนที่มีรายได้แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้มูลค่าตลาดของบริษัทลดลง

และ “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง” แตกต่างกัน นอกจากนี้ นักลงทุนที่มีประเภทการลงทุนแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นว่า “การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง” แตกต่างกัน

ความคิดเห็นของของนักลงทุนในส่วนของคำถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ มาจากส่วนที่ 4 ของแบบสอบถาม จากทั้งสิ้น 400 ชุด มีเพียง 24 ชุด ที่แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 6 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ตลาดหลักทรัพย์ควรให้ข้อมูลเบื้องต้น จัดสัมมนา โดยควรจัดสัมมนาอย่างทั่วถึง และเพียงพอ เพราะมีคนสนใจมาก ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามจำนวน 3 ชุด คิดเป็นร้อยละ 12.5
2. นักลงทุนไม่ได้ใส่ใจการเงินในการวิเคราะห์ แต่จะศึกษาข้อมูลด้านอื่น เพื่อใช้ตัดสินใจ เนื่องจากนักลงทุนจะสนใจแต่ผลตอบแทนที่จะได้รับจากการซื้อ-ขายหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด คิดเป็นร้อยละ 8.33
3. สภาวิชาชีพบัญชี ควรมีการอธิบายถึงการบันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย (Equity Method) และวิธีราคาทุน (Cost Method) ว่ามีหลักการเบื้องต้นอย่างไรบ้าง เนื่องจากนักลงทุนบางคนไม่ทราบหรือทราบแต่ไม่เข้าใจ และบางครั้งไม่ได้ติดตามการเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชีของสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด คิดเป็นร้อยละ 4.17
4. นักลงทุนไม่มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีบัญชี จึงไม่รู้จังกงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ แต่จะสนใจเพียงการปรับตัวขึ้น-ลงของราคาหุ้นเป็นหลัก ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามจำนวน 12 ชุด คิดเป็นร้อยละ 50
5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีเอกสารแนะนำ และการอบรม ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามจำนวน 3 ชุด คิดเป็นร้อยละ 12.5

6. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนเป็นเรื่องที่เข้าใจยาก หากไม่มีความรู้เรื่องงบการเงินมาบ้างก็จะตอบแทบไม่ได้เลย ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด คิดเป็นร้อยละ 8.33

7. ไม่ทราบรายละเอียด ดูตาม Port ที่ Broker พิมพ์ให้เท่านั้น ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด คิดเป็นร้อยละ 4.17

ข้อวิจารณ์

จากผลการศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน และความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ผู้วิจัยขอวิจารณ์ ดังนี้

ภายหลังการปฏิบัติตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 26/2549 ที่กำหนดให้การนำเสนองบการเงินเฉพาะกิจการ (Separate Financial Statement) ของบริษัทใหญ่ที่มีการลงทุนในบริษัทย่อย กิจการที่มีอำนาจควบคุมร่วม และบริษัทร่วมที่ไม่จำแนกเป็นการถือเพื่อขาย ต้องเปลี่ยนการรายงานเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสีย (Equity Method) เป็นวิธีราคาทุน (Cost Method) พบว่า

1. กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนไม่แตกต่างจากกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ หลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรศักดิ์ ทูมมานนท์ (2549) ที่พบว่า หากมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน จะทำให้ผลการดำเนินงานของบริษัทส่วนใหญ่ลดลง แต่ไม่ทำให้แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แต่ขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ อังครรัตน์ เพ็ญจริยวัฒน์ (2549) ที่พบว่า กำไรในงบการเงินเฉพาะตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากกำไรในงบการเงินรวมอย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับผลการศึกษาที่จำแนกตามลักษณะของผลกระทบ ซึ่งปรากฏว่า ไม่ว่าจะ เป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก หรือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ ต่างก็มีกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ที่บันทึกบัญชีเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย นั้น มีสาเหตุมาจากกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ของกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก แม้จะมีจำนวนบริษัทเป็น

ส่วนน้อย แต่มีค่าเฉลี่ยหรือขนาดของผลกระทบต่อกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่ใกล้เคียงกับกลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ ที่มีจำนวนบริษัทเป็นส่วนมาก จึงทำให้ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยของกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนไม่แตกต่างกัน

2. สินทรัพย์รวม และกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนแตกต่างจากกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ หลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อังครัตน์ เพียบจรรย์วัฒน์ (2549) วรศักดิ์ ทุมมานนท์ (2549) และ สันสกฤต วิจิตรเลขการ (2550) ที่พบว่า การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน ส่งผลให้กำไรสะสมในงบการเงินเฉพาะกิจการตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากที่เคยรายงานไว้เดิมด้วยวิธีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญ

3. อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น และอัตราการจ่ายเงินปันผล ก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนแตกต่างจากอัตราส่วนกำไรต่อหุ้น และอัตราการจ่ายเงินปันผล หลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังครัตน์ เพียบจรรย์วัฒน์ (2549) ที่พบว่า อัตราการจ่ายเงินปันผลในงบการเงินเฉพาะกิจการตามวิธีราคาทุนแตกต่างจากวิธีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ยังพบว่า อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนไม่แตกต่างจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรศักดิ์ ทุมมานนท์ (2549) ที่พบว่า หากมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน จะไม่ทำให้อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่คำนวณขึ้นจากกำไรสะสมตามวิธีราคาทุนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญไปจากวิธีส่วนได้เสีย แต่ขัดแย้งกันในส่วนของการวิจัย ที่พบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่คำนวณขึ้นจากกำไรสะสม ตามวิธีราคาทุนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญไปจากวิธีส่วนได้เสีย

ทั้งนี้ ในการศึกษาอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น จำแนกตามลักษณะของผลกระทบ ยังพบว่า กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ บริษัทที่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนไม่แตกต่างจากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หลังก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน แต่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ คือ บริษัทที่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนแตกต่างจากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หลังก่อนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สันสกฤต วิจิตรเลขการ (2550)

4. บริษัทส่วนใหญ่ยังคงมีความสามารถในการจ่ายเงินปันผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันสกฤต วิจิตรเลขการ (2550) สะท้อนให้เห็นว่า แม้กำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรรของ บริษัทส่วนใหญ่จะได้รับผลกระทบเชิงลบ แต่บริษัทเหล่านี้ มีผลการดำเนินงานสะสมอยู่ในระดับที่แข็งแกร่ง และหรือมีการลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่ทำกำไร

สำหรับการศึกษาในส่วนความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน พบว่า มีนักลงทุนที่ทราบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนเป็นส่วนน้อยไม่ถึงร้อยละ 50 ของนักลงทุน ซึ่งนักลงทุนที่ทราบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนให้ความสำคัญมากกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนที่มีต่อผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ตลอดจนเกิดความสับสนมากกว่าควรใช้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ตามงบการเงินใดเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน

นอกจากนี้ ยังพบว่า นักลงทุนที่ใช้การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ ให้ความสำคัญในการวิเคราะห์ทั้งงบการเงินรวมมากกว่างบการเงินเฉพาะกิจการ แต่ไม่ว่าจะเป็นนักลงทุนที่ให้ความสำคัญในการวิเคราะห์ทั้งงบการเงินรวมและหรืองบการเงินเฉพาะกิจการต่างก็ให้ความสำคัญมากกับอัตราส่วนกำไรต่อหุ้น อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งล้วนเป็นอัตราส่วนที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนทั้งสิ้น โดยในจำนวนนักลงทุนที่ใช้การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ 179 คน มีเพียง 94 คนที่ทราบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนเท่านั้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 26/2549 ปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนดการรายงานงบการเงินเฉพาะกิจการในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 44 เรื่อง งบการเงินรวมและการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย และฉบับที่ 45 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม เพื่อให้การจัดทำและนำเสนองบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีไทย มีเนื้อหาและหลักการสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ IAS 27 (ปรับปรุงปี 2003) ไม่เพียงส่งผลต่อรายงานทางการเงินของบริษัทมหาชน แต่ยังส่งผลกระทบต่อตรงต่อผู้ใช้ข้อมูลในรายงานทางการเงิน ดังนั้น การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนและความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุนที่มีต่อรายการในงบการเงินเฉพาะกิจการ อาทิ ผลการดำเนินงาน ผลการดำเนินงานสะสม ฐานะการเงิน รวมถึงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ ความสามารถในการจ่ายเงินปันผล และความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

การวิจัยครั้งนี้ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจาก งบการเงิน และเงินปันผลที่จ่ายจากผลการดำเนินงานรอบระยะเวลาบัญชีปี 2549 ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน จำนวน 285 บริษัท โดยใช้แบบเก็บรวบรวมข้อมูลที่จัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักลงทุนในกรุงเทพมหานครที่ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในงาน Money Expo 2008 ระหว่างวันที่ 8-11 พฤษภาคม 2551 เพื่อนำมาศึกษาความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ พร้อมทั้งอธิบายลักษณะของข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทดสอบ

สมมติฐานด้วยสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ สถิติ t-test F-test (One-way ANOVA) Least-Significant Different (LSD) และ Games-Howell ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน ส่งผลให้กำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร สินทรัพย์รวม อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น และอัตราการจ่ายเงินปันผล ตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากวิธีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่ทำให้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ตามวิธีราคาทุนแตกต่างไปจากวิธีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ บริษัทส่วนใหญ่ยังคงมีความสามารถในการจ่ายเงินปันผลตามกฎหมาย

สำหรับการศึกษาในส่วนความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่เป็นนักลงทุนระยะยาว มีอายุอยู่ระหว่าง 25 - 30 ปี ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท โดยนักลงทุนส่วนใหญ่ไม่ทราบเกี่ยวกับการประกาศเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนของสภาวิชาชีพบัญชี ทั้งนี้ ในส่วน of นักลงทุนที่ทราบเกี่ยวกับการประกาศเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน จะให้ความสำคัญมากกับผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ และเกิดความสับสนมากกว่าควรใช้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ตามงบการเงินใดเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน นอกจากนี้ ยังพบว่า นักลงทุนส่วนใหญ่ใช้การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจลงทุน และยังคงให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์งบการเงินรวมมากกว่างบการเงินเฉพาะกิจการ แต่ไม่ว่าจะเป็นนักลงทุนที่ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์งบการเงินรวมและหรือนักลงทุนที่ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์งบการเงินเฉพาะกิจการก็ตามต่างก็จะให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งอัตราส่วนทั้ง 3 อัตราส่วน ล้วนเป็นอัตราส่วนที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในครั้งนี้ทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนและความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการประกาศเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี และผู้ที่ใช้ข้อมูลในงบการเงินในการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. ผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ สภาวิชาชีพบัญชี และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรร่วมกันทำการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนอย่างทั่วถึง รวมถึงชี้แจงให้ชัดเจนถึงสาเหตุ ผลกระทบ และความแตกต่าง ตลอดจนถึงความสำคัญของข้อมูลระหว่างข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการกับข้อมูลในงบการเงินรวม ให้กับผู้ใช้ข้อมูลในงบการเงินทราบ อาทิ นักลงทุน เพื่อขจัดความสับสนในการใช้ข้อมูลในงบการเงิน และเป็นการส่งเสริมการพัฒนาความรู้ให้แก่นักลงทุน

2. จากการเปลี่ยนการรายงานเงินลงทุนจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน ทำให้งบการเงินเฉพาะกิจการสะท้อนข้อมูลที่แท้จริงของบริษัทใหญ่ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ประกอบกับผลการวิจัยที่พบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบเชิงลบ กล่าวคือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้น สะท้อนให้เห็นว่า บริษัทมีความเสี่ยงของโครงสร้างทางการเงินเพิ่มขึ้น และสิทธิของเจ้าหนี้ก็มีอยู่เพียงสิทธิของงบการเงินเฉพาะกิจการเท่านั้น ดังนั้น ในการพิจารณาให้สินเชื่อ ผู้ให้สินเชื่อควรมีความระมัดระวังในการพิจารณามากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ในการลดความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ

3. แม้ว่าการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน จะเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลง “นโยบายการบัญชี” ซึ่งมีได้ส่งผลกระทบต่อปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินธุรกิจของบริษัทแต่อย่างใด แต่นักลงทุนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญมากกับผลกระทบที่มีต่อรายการในงบการเงินเฉพาะกิจการ และสับสนมากกว่าควรใช้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ตามงบการเงินใดเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน ดังนั้น สภาวิชาชีพบัญชีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรให้ความสำคัญต่อการชี้แจง และทำความเข้าใจแก่นักลงทุน ถึงความสำคัญและความแตกต่างระหว่าง

งการเงินรวมทั้งงบการเงินเฉพาะกิจการ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุนและลดความเสี่ยงของนักลงทุน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงผลกระทบ และความคิดเห็นในช่วงที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ซึ่งอาจยังไม่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความต่อเนื่องของผลกระทบ ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ดังนั้น ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมถึง แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงนโยบายในการจ่ายเงินปันผล ความพร้อม การปรับตัวของผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และประเด็นปัญหาจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุง

2. ประเด็นที่ควรให้ความสนใจและทำการศึกษาเพิ่มเติม คือ การพิจารณาด้วยค่าของเงินลงทุน อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจต่อการนำเสนอ และจัดทำงบการเงิน

3. ในการศึกษาความคิดเห็นควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังกลุ่มที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีส่วนได้เสียในการนำเสนอและจัดทำงบการเงิน อาทิ สถาบันทางการเงิน ในฐานะเจ้าหนี้ และใช้เครื่องมืออื่นเสริม อาทิ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อทราบถึงมุมมองอื่นๆ ของผู้ที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2550. คำชี้แจงกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติทางบัญชีในการจ่ายเงินปันผล ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535. (Online). <http://www.dbd.go.th/mainsite/index.php?id=1694>, 11 ตุลาคม 2550
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2546. เทคนิคการวิเคราะห์งบการเงินบริษัทจดทะเบียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: เทวาครีเอชั่น.
- _____. 2550. รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ 29 พฤษภาคม 2551 (Online). <http://www.set.or.th>, 29 พฤษภาคม 2551.
- พิมพ์ใจ วีรศุทธากร. 2550. “หลักการจัดทำและนำเสนองบการเงินสำหรับการรวมกิจการ-เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า.” วารสารวิชาชีพบัญชี 3 (8): 88-101.
- วรศักดิ์ ทุมมานนท์. 2547. มิติใหม่ของงบการเงินและการวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: บริษัทธรรมนิติ เพรส จำกัด.
- _____. 2550. “ผลกระทบที่มีต่อบริษัทจดทะเบียนหากมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการบันทึกเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมในงบการเงินเฉพาะกิจการจากวิธีส่วนได้เสียเป็นวิธีราคาทุน.” วารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์ 29 (112): 33-63.
- ศศิวิมล มีอำพล. 2550. การบัญชีเพื่อการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: อินโฟไมนิ่ง.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2550. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยคอมพิวเตอร์. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สงวน สุทธิเลิศคุณ และคณะ. 2522. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: ชัยศิริการพิมพ์.

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2549. ประกาศสภาวิชาชีพ ฉบับที่ 26/2549 เรื่อง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 เรื่อง งบการเงินรวมและการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัท
ย่อย (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 1) (Online). www.fap.or.th, 11 ตุลาคม 2550

_____. 2549. ประกาศสภาวิชาชีพ ฉบับที่ 32/2549 เรื่อง คำอธิบายมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44
เรื่อง งบการเงินรวมและการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย (ย่อหน้า 27) และ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 45 เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม (ย่อหน้า 11)
(Online). www.fap.or.th, 11 ตุลาคม 2550

_____. 2550. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 39 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง นโยบายการบัญชี การ
เปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พี.เอ.ลิฟ
วิ้ง จำกัด.

_____. 2550. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 44 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงิน
เฉพาะกิจการ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พี.เอ.ลิฟวิ้ง จำกัด.

_____. 2550. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 45 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม.
กรุงเทพมหานคร: บริษัท พี.เอ.ลิฟวิ้ง จำกัด.

สรชัย พิศาลบุตร. 2543. เสวนาการวิจัย ครั้งที่ 2 เรื่อง คุณเพียงพอเรื่องวิจัย ครั้งที่ 2 (Online).
www.dpu2002.dpu.ac.th/research/html/talk/talk2.htm, 11 ตุลาคม 2550

สันสกฤต วิจิตรเลขการ. 2550. “ทิศทางและขนาดของผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงวิธีการ
บันทึกบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมในงบการเงินเฉพาะกิจการจาก
วิธีส่วนได้เสียเป็นราคาทุน.” วารสารวิชาชีพบัญชี 3 (6): 44-66.

สุกิจ และสุกัญญา. 2550. “Changing in Accounting Standard.” **Strategy Insight** (Online).
www.scis.co.th, 11 ตุลาคม 2550

สำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. 2550. 56-1 (Online). www.sec.or.th,
29 พฤษภาคม 2551.

อรพิน อี้มีใจจง. 2553. “มาตรฐานการบัญชี เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ: มุมมองของผู้สอบบัญชีและผู้จัดทำงบการเงินของบริษัทในกลุ่ม SET 100.” วารสาร วิชาชีพบัญชี 6 (15): 69-82.

อังครัตน์ เปรียบจริยวัฒน์. 2550. “ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดมาตรฐานการบัญชี เกี่ยวกับการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วมและกิจการร่วมค้าในงบการเงิน เฉพาะของบริษัท.” วารสารตลาดหลักทรัพย์ 10 (9): 22-25.

Engle, T.L. and L. Shellgrove. 1969. **Psychology: Its Principles and Application**. 5th ed. New York: Harcourt, Brace and World, Inc.

Good, C.V. 1959. **Dictionary of Education**. New York: McGraw-Hill Book Company.

Issak, A.C. 1981. **Scope and Methods of Political Science: An Introduction to the Methodology of Political Inquiry**. 3rd ed. Illinois: The Dorsey Press.

Oskamp, S. 1977. **Attitude and Opinions**, New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่เข้าเงื่อนไขในการศึกษา แบ่งตามประเภท
อุตสาหกรรม

ตารางผนวกที่ 1 รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่เข้าเงื่อนไขในการศึกษา แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัทจำกัดมหาชน	ประกาศจ่ายเงินปันผล
อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร			
1	ASIAN	ห้องเย็นเอเชียัน ซีฟู๊ด	
2	CFRESH	ซีเฟรชอินดัสตรี	
3	CHOTI	ห้องเย็น โชติวัฒน์หาดใหญ่	/
4	CM	เชียงใหม่โพรเซสฟู๊ดส์	/
5	CPF	เจริญโภคภัณฑ์อาหาร	
6	GFPT	จีเอฟพีที	/
7	LEE	ลีพัฒนาผลิตภัณฑ์	/
8	PPC	แพ็คฟู๊ดส์	
9	RANCH	บางกอกเรนซ์	
10	SH	ซีฮอर्स	
11	SSF	สุรพลฟู๊ดส์	/
12	STA	ศรีตรังแอโกรอินดัสตรี	/
13	TLUXE	ไทยลักซ์ เอ็นเตอร์ไพรส์	/
14	TRUBB	ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย)	/
15	UPOIC	สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม	
16	APURE	อกริเพียว โฮลดิ้งส์	
17	F&D	ฟู๊ดแอนด์ดริงส์	
18	LST	ล้ำสูง (ประเทศไทย)	/
19	MALEE	มาลีสามพราน	
20	MINT	ไมเนอร์ อินเทอร์เน็ต	/
21	OISHI	โออิชิ กรุ๊ป	/
22	PR	เพรซิเดนทรีไรซ์โปรดักส์	
23	S&P	เอส แอนด์ พี ซินดิเคท	/
24	SFP	อาหารสยาม	
25	SORKON	อุตสาหกรรมอาหาร ส.ขอนแก่น	/

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัทจำกัดมหาชน	ประกาศจ่ายเงินปันผล
26	SSC	เสริมสุข	/
27	TC	ทรอปิคอล แคนนิ่ง	
28	TF	ไทยเพอร์ซิเดนทึฟูดส์	
29	TIPCO	ทีปโก้ฟูดส์ (ประเทศไทย)	/
30	TUF	ไทยยูเนียน โพรเซ่น โปรดักส์	/
31	TVO	น้ำมันพืชไทย	
32	TWFP	ไทยวาฟูด โปรดักส์	
อุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค			
33	BNC	บางกอกไนลอน	
34	CPH	คาสเซอรัฟิค โฮลดิ้งส์	
35	CPL	ซี.พี.แอล.กรุ๊ป	
36	NC	นิวซีดี (กรุงเทพฯ)	
37	PAF	แพนเอเชียฟูดแวร์	
38	PRANDA	แพรนด้า จิวเวลรี่	
39	SUC	สหยูเนียน	
40	TNL	ธนูลักษณ์	/
41	TPCORP	เท็กซ์ไทล์เพรสทีจ	/
42	TTI	โรงงานผ้าไทย	/
43	UPF	ยูเนียนไฟโอเนียร์	/
44	UT	ยูเนียนอุตสาหกรรมสิ่งทอ	
45	WACOAL	ไทยวาโก้	/
46	DISTAR	ไดสตาร์ อีเลคทริก คอร์ปอเรชั่น	
47	DTCI	ดี.ที.ซี.อินเตอร์ีสต์	
48	FANCY	แฟนซีวูด อินเตอร์ีสต์	
49	MODERN	โมเดิร์นฟอรั่มกรุ๊ป	/
50	SITHAI	ศรีไทยซูเปอร์แวร์	/
51	DSGT	ดีเอสจี อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย)	

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัทจำกัดมหาชน	ประกาศจ่ายเงินปันผล
52	JCT	แจ็กเจียอุตสาหกรรม (ไทย)	/
53	S&J	เอส แอนด์ เจ อินเทอร์เน็ต ชั้นเนล เอนเตอร์ไพรส์	/
54	STHAI	ชั้นไทยอุตสาหกรรมถูงมือยาง	
55	TOG	ไทยออปติคอลล กรุ๊ป	
อุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน			
56	ASK	เอเชียเสริมกิจลีสซิ่ง	/
57	ASP	หลักทรัพย์ เอเชีย พลัส	/
58	BFIT	เงินทุนกรุงเทพธนสาร	/
59	FNS	ฟินันซ่า	
60	GBX	โกลเบตีก โฮลดิ้ง แมนเนจเม้นท์	
61	KCAR	กรุงไทยคาร์เร้นท์ แอนด์ ลีส	/
62	KGI	หลักทรัพย์เคจีไอ (ประเทศไทย)	
63	MFC	หลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี	
64	PE	พรีเมียร์เอนเตอร์ไพรส์	
65	SICCO	เงินทุนสินอุตสาหกรรม	/
66	SSEC	หลักทรัพย์ซีกโก้	
67	TCAP	ทุนธนชาติ	/
68	TK	ฐิติกร	/
69	TNITY	ทรินิตี้ วัฒนา	/
70	ACL	ธนาคารสินเอเชีย	
71	BBL	ธนาคารกรุงเทพ	
72	BT	ธนาคารไทยธนาคาร	
73	KBANK	ธนาคารกสิกรไทย	/
74	KK	ธนาคารเกียรตินาคิน	/
75	KTB	ธนาคารกรุงไทย	/
76	SCB	ธนาคารไทยพาณิชย์	
77	SCIB	ธนาคารนครหลวงไทย	

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัทจำกัดมหาชน	ประกาศจ่ายเงินปันผล
78	TISCO	ธนาคารทิสโก้	/
79	TMB	ธนาคารทหารไทย	
80	BKI	กรุงเทพประกันภัย	
81	NKI	นวกิจประกันภัย	/
82	THRE	ไทยรับประกันภัยต่อ	/
อุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม			
83	AMC	เอเชีย เมทัล	
84	CITY	ซิตี สตีล	
85	CTW	จรุงไทยไวร์แอนด์เคเบิล	/
86	INOX	ไทยน็อกซ์ สแตนเลส	/
87	KKC	กุลธรเคอร์บี	
88	PATKL	พัฒนักล	/
89	PERM	เพิ่มสินสตีลเวคส์	
90	SNC	เอส เอ็น ซี ฟอว์เมอร์	/
91	SSI	สหวิริยาสตีลอินดัสตรี	
92	TCJ	ที.ซี.เจ.เอเชีย	
93	TUCC	ไทยยูนิคคอยล์เซ็นเตอร์	
94	NEP	เอ็นอีพี อสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรม	
95	NIPPON	นิปปอนแพ็ค (ประเทศไทย)	
96	SPACK	เอส. แพ็ค แอนด์ พรีนัท	/
97	TCOAT	อุตสาหกรรมผ้าเคลือบพลาสติกไทย	
98	TMD	อุตสาหกรรมถังโลหะไทย	/
99	TOPP	ไทย โอ.พี.พี.	/
100	TPP	ไทยบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์	
101	IRP	อินโดรามา โพลีเมอรัล	
102	PTTCH	ปตท. เคมีคอล	
103	TCB	ไทยคาร์บอนแบล็ค	/

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัทจำกัดมหาชน	ประกาศจ่ายเงินปันผล
104	TPC	ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์	
105	UP	ยูเนี่ยนพลาสติก	/
106	VNT	วินิไทย	/
107	WG	ไวท์กรุ๊ป	/
108	YCI	ยงไทย	
109	AH	อาปีโก ไฮเทค	
110	BAT-3K	ไทยสโตนโรจ แบตเตอรี่	/
111	CWT	ชัยวัฒนา แทนเนอรี่ กรุ๊ป	
112	EASON	อีซัน เฟ้นท์	
113	SAT	สมบูรณ์ แอ็ดวานซ์ เทคโนโลยี	/
114	SECC	เอส.อี.ซี.ออดีเซลส์ แอนด์ เซอร์วิส	
115	SMC	เอสเอ็มซี มอเตอร์ส	
116	SPG	สยามภัณฑ์กรุ๊ป	/
117	SPSU	เอส.พี.ซูซูกิ	
118	TNPC	ไทยนามพลาสติกส์	
119	TRU	ไทยรุ่งยูเนี่ยนคาร์	
120	YNP	ยานภัณฑ์	
อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง			
121	A	อารียา พรอพเพอร์ตี้	
122	AMATA	อมตะ คอร์ปอเรชั่น	/
123	AP	เอเชียนพร็อพเพอร์ตี้ ดีเวลลอปเม้นท์	/
124	ASCON	แอสคอน คอนสตรัคชั่น	
125	CI	ชาญอิสสระ ดีเวลลอปเม้นท์	/
126	CK	ช.การช่าง	
127	CPN	เซ็นทรัลพัฒนา	/
128	ESTAR	อีสเทอร์น สตาร์ เรียด เอสเตท	
129	EVER	เอเวอร์แลนด์	

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัทจำกัดมหาชน	ประกาศจ่ายเงินปันผล
130	GOLD	แผ่นดินทอง พร็อพเพอร์ตี้ ดีเวลลอปเม้นท์	
131	HEMRAJ	เหมราชพัฒนาที่ดิน	/
132	ITD	อิตาเลียนไทย ดีเวล็อปเม้นต์	
133	KMC	กฤษคามมหานคร	
134	KTP	เคปเปล ไทย พร็อพเพอร์ตี้	
135	LH	แลนด์แอนด์เฮ้าส์	/
136	LPN	แอล.พี.เอ็น. ดีเวลลอปเม้นท์	
137	MK	มั่นคงเคหะการ	
138	NCH	เอ็น. ซี. เฮ้าส์ซิ่ง	
139	NOBLE	โนเบิล ดีเวลลอปเม้นท์	
140	N-PARK	แนเชอรัล พาร์ค	
141	NWR	เนาวรัตน์พัฒนาการ	
142	PAE	พีเออี (ประเทศไทย)	
143	PF	พร็อพเพอร์ตี้ เพอร์เฟค	
144	PLE	เพาเวอร์ไลน์ เอนจิเนียริง	/
145	POWER	เพาเวอร์-พี	
146	PREB	พรีบีลท์	
147	PRECHA	ปรีชากรู๊ป	
148	PRIN	ปริญสิริ	
149	PS	พฤษา เรียวเอสเตท	/
150	QH	ควอลิตี้เฮ้าส์	/
151	RAIMON	ไรมอนแลนด์	
152	ROJANA	สวนอุตสาหกรรมโรจนะ	/
153	SAMCO	สัมมากร	/
154	SC	เอสซี แอสเสท คอร์ปอเรชั่น	/
155	SEAFCO	ซีฟโก้	/
156	SF	สยามฟิวเจอร์ดีเวลลอปเม้นท์	/

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัทจำกัดมหาชน	ประกาศจ่ายเงินปันผล
157	SIRI	แสนสิริ	/
158	STEC	ซีโน-ไทย เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ คอนสตรัคชั่น	
159	SYNTEC	ซินเท็คคอนสตรัคชั่น	
160	TFD	ไทยพัฒนาโรงงานอุตสาหกรรม	/
161	TICON	ไทคอน อินดัสเทรียล คอนเน็คชั่น	/
162	UNIQ	ยูนิค เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ คอนสตรัคชั่น	
163	UV	ยูนิ เวนเจอร์	/
164	WIN	วิน โคสท์ อินดัสเทรียล พาร์ค	
165	CCP	ผลิตภัณฑ์คอนกรีตชลบุรี	
166	DCC	ไดนาสตีเซรามิก	/
167	DCON	ดีคอน โปรดักส์	/
168	EWC	อีสเทิร์นไวร์	
169	GEN	เจนเนอร์รัต เอนจิเนียริ่ง	
170	KWH	วิก แอนด์ สุกกันต์	
171	MCS	เอ็ม.ซี.เอส.สตีล	/
172	PAP	แปซิฟิกไฟฟ์	/
173	Q-CON	ควอลิตี้คอนสตรัคชั่น โปรดักส์	
174	SCCC	ปูนซีเมนต์นครหลวง	/
175	SCP	ทักษิณคอนกรีต	
176	STPI	เอสทีพี แอนด์ ไอ	
177	SUPER	ซูเปอร์บล็อก	
178	TASCO	ทีปโก้แอสฟัลท์	/
179	TCC	ไทย แคปปิตอล คอร์ปอเรชั่น	
180	TGCI	ไทย-เยอรมัน เซรามิก อินดัสทรี	
181	TPIPL	ทีพีไอ โพลีน	/
182	UMI	สหโมเสคอุตสาหกรรม	
183	VNG	วนชัย กรุ๊ป	

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัทจำกัดมหาชน	ประกาศจ่ายเงินปันผล
อุตสาหกรรมทรัพยากร			
184	THL	บริษัททุ่งคาฮาเบอร์	
185	AI	เอเชียน อินซูเลเตอร์	
186	BAFS	บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ	
187	BANPU	บ้านปู	/
188	BCP	บางจากปิโตรเลียม	
189	EGCO	ผลิตไฟฟ้า	
190	GLOW	โกลว์ พลังงาน	/
191	IRPC	ไออาร์พีซี	
192	LANNA	ลานนา รีซอร์สเซส	/
193	MDX	เอ็ม ดี เอ็กซ์	
194	PTT	บริษัท ปตท.	/
195	PTTEP	ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	/
196	RATCH	ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง	
197	RPC	ระยองเพิয়ারิฟายเออร์	
198	SUSCO	สยามสหบริการ	
199	TOP	ไทยออยล์	/
อุตสาหกรรมบริการ			
200	BGH	กรุงเทพดุสิตเวชการ	/
201	BH	โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์	/
202	KDH	โรงพยาบาลกรุงธน	
203	KH	บางกอก เชน ฮอสปิทอล	/
204	M-CHAI	โรงพยาบาลมหาชัย	/
205	SVH	สมิติเวช	
206	VIBHA	โรงพยาบาลวิภาวดี	
207	ASIA	เอเชียโฮเต็ล	
208	CENTEL	โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา	

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัทจำกัดมหาชน	ประกาศจ่ายเงินปันผล
209	DTC	ดุสิตธานี	/
210	ERAWAN	ดิ เอราวัณ กรุ๊ป	/
211	GRAND	แกรนด์ แอสเสท ไสเทิลส์ แอนด์ พรอพเพอร์ตี้	
212	LRH	ลา구나 รีสอร์ท แอนด์ โฮเทล	
213	PA	แปซิฟิก แอสเซ็ทส์	
214	ROH	โรงแรมรอยัลออกคิด (ประเทศไทย)	/
215	SHANG	เซี่ยงไฮ้-ลา โฮเต็ล	
216	ASIMAR	เอเชียมาเรีย เซอร์วิสส์	
217	BECL	ทางด่วนกรุงเทพ	
218	BMCL	รถไฟฟ้ากรุงเทพ	
219	BTC	บางปะกง เทอร์มินอล	
220	JUTHA	จุฬานาวี	
221	KWC	กรุงเทพโสภณ	/
222	PSL	พรีเมียมชิฟปี้ง	
223	RCL	อาร์ ซี แอล	/
224	TSTE	ไทยซูการ์ เทอร์มินัล	
225	UST	ยูไนเต็ด แอสตันดาร์ด เทอร์มินัล	/
226	GENCO	บริหารและพัฒนาเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	/
227	PRO	โปรเฟสชันแนล เวสต์ เทคโนโลยี (1999)	
228	BIGC	บิกซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์	/
229	BJC	เบอร์ลี่ ยุคเกอร์	/
230	CPALL	ซีพี ออลล์	/
231	DE	ดี อี แคปิตอล	
232	LOXLEY	ล็อกซเลย์	
233	MAKRO	สยามแม็คโคร	/
234	MIDA	ไมด้า แอสเซ็ท	
235	MINOR	ไมเนอร์ คอร์ปอเรชั่น	/

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัทจำกัดมหาชน	ประกาศจ่ายเงินปันผล
236	ROBINS	ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน	
237	SINGER	ซิงเกอร์ ประเทศไทย	
238	SPC	สหพัฒนพิบูล	/
239	SPI	สหพัฒนาอินเตอร์โฮลดิ้ง	/
240	BEC	บีอีซี เวิลด์	
241	CVD	ซีวีดี เอนเตอร์เทนเมนท์	/
242	FE	ฟาร์อีสท์ ดิสิบี	/
243	GMMM	จีเอ็มเอ็ม มีเดีย	/
244	GRAMMY	จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่	
245	ITV	ไอทีวี	
246	LIVE	ไลฟ์ อินคอร์ปอเรชั่น	
247	MAJOR	เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป	/
248	MATCH	แม็ทชิง สตูดิโอ	
249	MATI	มติชน	/
250	MCOT	อสมท	
251	MEDIAS	มีเดีย ออฟ มีเดียส์	
252	NMG	เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป	
253	P-FCB	ประกิต โฮลดิ้ง	
254	POST	โพสต์ พับลิชชิง	/
255	RS	อาร์เอส	
256	SE-ED	ซีเอ็ดยูเคชั่น	/
257	SMM	สยามอินเตอร์มัลติมีเดีย	
258	TONHUA	ตงฮัว คอมมูนิเคชั่นส์	/
259	MPIC	เอ็ม พิคเจอร์ส เอนเตอร์เทนเมนท์	
260	WORK	เวิร์คพอยท์ เอนเตอร์เทนเมนท์	/
อุตสาหกรรมเทคโนโลยี			
261	CCET	แคล-คอมพ์ อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย)	/

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัทจำกัดมหาชน	ประกาศจ่ายเงินปันผล
262	DELTA	เดลต้า อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย)	/
263	HANA	ฮานา ไมโครอิเล็กทรอนิกส์	/
264	KCE	เคซีอี อิเล็กทรอนิกส์	
265	SVI	เอสวีไอ	
266	ADVANC	แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส	/
267	CSL	ซีเอส ล็อกซอินโฟ	/
268	DTAC	โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น	
269	IEC	อินเทอร์เน็ตเนชั่นเนลเอนจิเนียริง	
270	INET	อินเทอร์เน็ตประเทศไทย	/
271	JAS	จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล	
272	JTS	จัสมิน เทลคอม ซิสเต็มส์	/
273	MFEC	เอ็ม เอฟ อี ซี	/
274	MLINK	เอ็ม ลิงก์ เอเชีย คอร์ปอเรชั่น	
275	PT	พรีเมียร์ เทคโนโลยี	
276	SAMART	สามารถคอร์ปอเรชั่น	/
277	SAMTEL	สามารถเทลคอม	
278	THCOM	ไทยคม	
279	SHIN	ชิน คอร์ปอเรชั่นส์	/
280	SIM	สามารถ ไอ-โมบาย	
281	SVOA	เอสวีโอเอ	/
282	TKS	ที.เค.เอส. เทคโนโลยี	
283	TRUE	ทรู คอร์ปอเรชั่น	
284	TT&T	ทีทีแอนด์ที	
285	UTC	ยูเนี่ยนเทคโนโลยี (2008)	

/ มีการจ่ายเงินปันผล

- ไม่มีการเงินปันผล

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

ความแตกต่างระหว่างกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	After Change	1215.2365	285	6444.44597	381.73603
	Before Change	1005.6366	285	4763.31567	282.15447

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	After Change & Before Change	285	.985	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Upper	Lower			
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	After						1.826	284	.069
	-	209.5998	1938.1786	114.8078	-16.3823	435.5820			
	Before								

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

ความแตกต่างระหว่างสินทรัพย์รวม ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
สินทรัพย์รวม	After Change	33.1899	285	150.90292	8.93872
	Before Change	31.9385	285	149.60485	8.86183

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
สินทรัพย์รวม	After Change & Before Change	285	.999	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Upper				Lower
สินทรัพย์รวม	After								
	-	1.25149	6.40686	.37951	.50449	1.99850	3.298	284	.001
	Before								

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3

ความแตกต่างระหว่างอัตราส่วนกำไรต่อหุ้น ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น	After Change	1.6783	285	4.40771	.26109
	Before Change	1.3819	285	3.80317	.22528

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น	After Change & Before Change	285	.952	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences							
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference		t	df	Sig. (2-tailed)
					Upper	Lower			
อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น	After - Before	.29649	1.40762	.08338	.13236	.46061	3.556	284	.000

ความแตกต่างระหว่างอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม	After Change	.0481	285	.15768	.00934
	Before Change	.0487	285	.20576	.01219

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม	After Change & Before Change	285	.964	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Upper	Lower			
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม	After - Before	-.00054	.06815	.00404	-.00848	.00741	-.133	284	.894

ความแตกต่างระหว่างอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้น	After Change	.0770	285	.48063	.02847
	Before Change	.0638	285	.78228	.04634

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้น	After Change & Before Change	285	.662	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Upper	Lower			
อัตราส่วน ผลตอบแทนต่อส่วน ของผู้ถือหุ้น	After - Before	.01329	.58743	.03480	-.05520	.08178	.382	284	.703

ความแตกต่างระหว่างอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลง
วิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
อัตราส่วนหนี้สินต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้น	After Change	1.3561	285	3.54629	.21006
	Before Change	1.3287	285	3.15003	.18659

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
อัตราส่วนหนี้สินต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้น	After Change & Before Change	285	.941	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2- tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Upper	Lower			
อัตราส่วนหนี้สินต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้น	After - Before	.02732	1.21216	.07180	-.11402	.16865	.380	284	.704

ความแตกต่างระหว่างอัตราการจ่ายเงินปันผล ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
อัตราการจ่ายเงินปันผล	After Change	.6317	122	.79856	.07230
	Before Change	.9542	122	1.37795	.12475

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
อัตราการจ่ายเงินปันผล	After Change & Before Change	122	.714	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Upper	Lower			
อัตราการ จ่ายเงินปันผล	After						-3.628	121	.000
	-	-.32249	.98184	.08889	-.49848	-.14651			
	Before								

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4

ความแตกต่างระหว่างกำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลง
วิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
กำไร (ขาดทุน) สะสม ยังไม่จัดสรร	After Change	2673.4646	285	16247.06677	962.39318
	Before Change	1625.9012	285	11237.89239	665.67529

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
กำไร (ขาดทุน) สะสม ยังไม่จัดสรร	After Change & Before Change	285	.970	.000

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Upper	Lower			
กำไร (ขาดทุน) สะสมยังไม่จัดสรร	After - Before	1047.564	5996.215	355.185	348.434	1746.693	2.949	284	.003

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุของนักลงทุนที่มีความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ความคิดเห็นที่ 1	Between Groups	1.741	5	0.348	0.497	0.778
	Within Groups	131.599	188	0.700		
	Total	133.340	193			
ความคิดเห็นที่ 2	Between Groups	5.633	5	1.127	1.620	0.157
	Within Groups	130.738	188	0.695		
	Total	136.371	193			
ความคิดเห็นที่ 3	Between Groups	7.286	5	1.457	2.219	0.054
	Within Groups	123.456	188	0.657		
	Total	130.742	193			
ความคิดเห็นที่ 4	Between Groups	8.569	5	1.714	2.149	0.062
	Within Groups	149.951	188	0.798		
	Total	158.521	193			
ความคิดเห็นที่ 5	Between Groups	9.819	5	1.964	2.192	0.057
	Within Groups	168.433	188	0.896		
	Total	178.253	193			
ความคิดเห็นที่ 6	Between Groups	6.478	5	1.296	1.598	0.163
	Within Groups	152.408	188	0.811		
	Total	158.887	193			

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของนักลงทุนที่มี
ความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ความคิดเห็นที่ 1	Between Groups	3.144	3	1.048	1.529	0.208
	Within Groups	130.196	190	0.685		
	Total	133.340	193			
ความคิดเห็นที่ 2	Between Groups	5.404	3	1.801	2.613	0.053
	Within Groups	130.968	190	0.689		
	Total	136.371	193			
ความคิดเห็นที่ 3	Between Groups	0.083	3	0.028	0.040	0.989
	Within Groups	130.660	190	0.688		
	Total	130.742	193			
ความคิดเห็นที่ 4	Between Groups	1.295	3	0.432	0.522	0.668
	Within Groups	157.226	190	0.828		
	Total	158.521	193			
ความคิดเห็นที่ 5	Between Groups	0.161	3	0.054	0.057	0.982
	Within Groups	178.092	190	0.937		
	Total	178.253	193			
ความคิดเห็นที่ 6	Between Groups	0.785	3	0.262	0.315	0.815
	Within Groups	158.101	190	0.832		
	Total	158.887	193			

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพของนักลงทุนที่มีความ
 คิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ความคิดเห็นที่ 1	Between Groups	3.326	4	0.832	1.209	0.308
	Within Groups	130.014	189	0.688		
	Total	133.340	193			
ความคิดเห็นที่ 2	Between Groups	1.366	4	0.341	0.478	0.752
	Within Groups	135.005	189	0.714		
	Total	136.371	193			
ความคิดเห็นที่ 3	Between Groups	2.017	4	0.504	0.740	0.566
	Within Groups	128.726	189	0.681		
	Total	130.742	193			
ความคิดเห็นที่ 4	Between Groups	1.742	4	0.435	0.525	0.717
	Within Groups	156.779	189	0.830		
	Total	158.521	193			
ความคิดเห็นที่ 5	Between Groups	4.386	4	1.096	1.192	00.316
	Within Groups	173.867	189	0.920		
	Total	178.253	193			
ความคิดเห็นที่ 6	Between Groups	4.336	4	1.084	1.326	0.262
	Within Groups	154.551	189	0.818		
	Total	158.887	193			

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ของนักลงทุนที่มีความ
 คิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ความคิดเห็นที่ 1	Between Groups	3.238	4	0.809	1.176	0.323
	Within Groups	130.102	189	0.688		
	Total	133.340	193			
ความคิดเห็นที่ 2	Between Groups	5.109	4	1.277	1.839	0.123
	Within Groups	131.262	189	0.695		
	Total	136.371	193			
ความคิดเห็นที่ 3	Between Groups	1.212	4	0.303	0.442	0.778
	Within Groups	129.530	189	0.685		
	Total	130.742	193			
ความคิดเห็นที่ 4	Between Groups	4.595	4	1.149	1.410	0.232
	Within Groups	153.926	189	0.814		
	Total	158.521	193			
ความคิดเห็นที่ 5	Between Groups	17.562	4	4.390	5.164	0.001
	Within Groups	160.691	189	0.850		
	Total	178.253	193			
ความคิดเห็นที่ 6	Between Groups	13.200	4	3.300	4.281	0.002
	Within Groups	145.687	189	0.771		
	Total	158.887	193			

ผลการทดสอบ LSD เป็นรายคู่

Descriptives

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence		Minimum	Maximum	
					Interval for Mean				
					Lower Bound	Upper Bound			
ความคิดเห็นที่ 5	1.00	43	3.0465	0.81514	0.12431	2.7956	3.2974	1.00	5.00
	2.00	57	3.6140	0.88144	0.11675	3.3802	3.8479	1.00	5.00
	3.00	40	3.4250	1.00989	0.15968	3.1020	3.7480	1.00	5.00
	4.00	18	2.6111	0.91644	0.21601	2.1554	3.0668	1.00	4.00
	5.00	36	3.2778	1.00317	0.16719	2.9384	3.6172	1.00	5.00
Total	194	3.2938	0.96104	0.06900	3.1577	3.4299	1.00	5.00	
ความคิดเห็นที่ 6	1.00	43	3.1395	0.94065	0.14345	2.8500	3.4290	1.00	5.00
	2.00	57	3.5614	0.77960	0.10326	3.3545	3.7683	2.00	5.00
	3.00	40	3.4000	0.84124	0.13301	3.1310	3.6690	2.00	5.00
	4.00	18	2.6667	0.97014	0.22866	2.1842	3.1491	1.00	5.00
	5.00	36	3.4444	0.93944	0.15657	3.1266	3.7623	1.00	5.00
Total	194	3.3299	0.90733	0.06514	3.2014	3.4584	1.00	5.00	

Test of Homogeneity of Variances

	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ความคิดเห็นที่ 5	2.143	4	189	0.077
ความคิดเห็นที่ 6	0.331	4	189	0.857

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ความคิดเห็นที่ 5	Between Groups	17.562	4	4.390	5.164	0.001
	Within Groups	160.691	189	0.850		
	Total	178.253	193			
ความคิดเห็นที่ 6	Between Groups	13.200	4	3.300	4.281	0.002
	Within Groups	145.687	189	0.771		
	Total	158.887	193			

Post Hoc Tests

Multiple Comparisons

Dependent Variable		(I) INCOME	(J) INCOME	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
							Lower Bound	Upper Bound
ความคิดเห็นที่ 5	LSD	1.00	2.00	-0.5675(*)	0.18625	0.003	-.9349	-.2001
			3.00	-0.3785	0.20255	0.063	-.7780	.0211
			4.00	0.4354	0.25886	0.094	-.0752	.9460
			5.00	-0.2313	0.20830	0.268	-.6422	.1796
		2.00	1.00	0.5675(*)	0.18625	0.003	.2001	.9349
			3.00	0.1890	0.19019	0.322	-.1861	.5642
			4.00	1.0029(*)	0.24930	0.000	.5112	1.4947
			5.00	0.3363	0.19630	0.088	-.0510	.7235
		3.00	1.00	0.3785	0.20255	0.063	-.0211	.7780
			2.00	-0.1890	0.19019	0.322	-.5642	.1861
			4.00	0.8139(*)	0.26171	0.002	.2977	1.3301
			5.00	0.1472	0.21183	0.488	-.2706	.5651
		4.00	1.00	-0.4354	0.25886	0.094	-.9460	.0752
			2.00	-1.0029(*)	0.24930	0.000	-1.4947	-.5112
			3.00	-0.8139(*)	0.26171	0.002	-1.3301	-.2977
			5.00	-0.6667(*)	0.26618	0.013	-1.1917	-.1416
		5.00	1.00	0.2313	0.20830	0.268	-.1796	.6422
			2.00	-0.3363	0.19630	0.088	-.7235	.0510
			3.00	-0.1472	0.21183	0.488	-.5651	.2706
			4.00	0.6667(*)	0.26618	0.013	.1416	1.1917

Dependent Variable		(I) INCOME	(J) INCOME	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
							Lower Bound	Upper Bound
ความคิดเห็นที่ 6	LSD	1.00	2.00	-.4219(*)	.17734	.018	-.7717	-.0720
			3.00	-.2605	.19287	.178	-.6409	.1200
			4.00	.4729	.24648	.057	-.0133	.9591
			5.00	-.3049	.19834	.126	-.6962	.0863
		2.00	1.00	.4219(*)	.17734	.018	.0720	.7717
			3.00	.1614	.18109	.374	-.1958	.5186
			4.00	.8947(*)	.23738	.000	.4265	1.3630
			5.00	.1170	.18691	.532	-.2517	.4857
		3.00	1.00	.2605	.19287	.178	-.1200	.6409
			2.00	-.1614	.18109	.374	-.5186	.1958
			4.00	.7333(*)	.24919	.004	.2418	1.2249
			5.00	-.0444	.20170	.826	-.4423	.3534
		4.00	1.00	-.4729	.24648	.057	-.9591	.0133
			2.00	-.8947(*)	.23738	.000	-1.3630	-.4265
			3.00	-.7333(*)	.24919	.004	-1.2249	-.2418
			5.00	-.7778(*)	.25345	.002	-1.2777	-.2778
		5.00	1.00	.3049	.19834	.126	-.0863	.6962
			2.00	-.1170	.18691	.532	-.4857	.2517
			3.00	.0444	.20170	.826	-.3534	.4423
			4.00	.7778(*)	.25345	.002	.2778	1.2777

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยส่วนบุคคลด้านประเภทนักลงทุนที่มีความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

Group Statistics

	ประเภทนักลงทุน	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ความคิดเห็นที่ 1	1	90	3.5222	0.79645	0.08395
	2	104	3.6250	0.86111	0.08444
ความคิดเห็นที่ 2	1	90	3.4333	0.80797	0.08517
	2	104	3.5096	0.87017	0.08533
ความคิดเห็นที่ 3	1	90	3.4111	0.81963	0.08640
	2	104	3.3173	0.82749	0.08114
ความคิดเห็นที่ 4	1	90	3.2444	0.91567	0.09652
	2	104	3.2981	0.90178	0.08843
ความคิดเห็นที่ 5	1	90	3.2444	0.90332	0.09522
	2	104	3.3365	1.01072	0.09911
ความคิดเห็นที่ 6	1	90	3.1889	0.93490	0.09855
	2	104	3.4519	0.86888	0.08520

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper	
ความคิดเห็นที่ 1	Equal variances assumed	0.147	00.702	-0.858	192	0.392	-0.10278	00.11975	-0.33896	0.13341
	Equal variances not assumed			-0.863	191.133	0.389	-0.10278	0.11907	-0.33764	0.13208
ความคิดเห็นที่ 2	Equal variances assumed	0.564	0.454	-0.629	192	0.530	-0.07628	0.12121	-0.31535	0.16279
	Equal variances not assumed			-0.633	191.031	0.528	-0.07628	0.12056	-0.31408	0.16151
ความคิดเห็นที่ 3	Equal variances assumed	0.028	0.867	0.791	192	00.430	0.09380	0.11861	-0.14014	0.32775
	Equal variances not assumed			0.791	188.517	0.430	0.09380	0.11853	-0.14000	0.32761
ความคิดเห็นที่ 4	Equal variances assumed	0.022	0.882	-0.410	192	0.682	-0.05363	0.13076	-0.31154	0.20427
	Equal variances not assumed			-0.410	187.166	0.682	-0.05363	0.13090	-0.31187	0.20460
ความคิดเห็นที่ 5	Equal variances assumed	2.122	0.147	-0.665	192	0.507	-0.09209	0.13856	-0.36539	0.18120
	Equal variances not assumed			-0.670	191.792	00.504	-0.09209	0.13744	-0.36318	0.17899
ความคิดเห็นที่ 6	Equal variances assumed	0.171	0.680	-2.030	192	0.044	-0.26303	0.12958	-0.51862	-0.00745
	Equal variances not assumed			-2.019	183.289	0.045	-0.26303	0.13027	-0.52006	-0.00601

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ของนักลงทุนที่มีความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน

Descriptives

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum	
					Lower Bound	Upper Bound			
ความคิดเห็นที่ 1	1.00	94	3.6277	0.91562	0.09444	3.4401	3.8152	1.00	5.00
	2.00	52	3.4615	0.77868	0.10798	3.2448	3.6783	1.00	5.00
	3.00	48	3.6042	0.70679	0.10202	3.3989	3.8094	1.00	5.00
	Total	194	3.5773	0.83119	0.05968	3.4596	3.6950	1.00	5.00
ความคิดเห็นที่ 2	1.00	94	3.4255	0.82292	0.08488	3.2570	3.5941	1.00	5.00
	2.00	52	3.4423	0.80229	0.11126	3.2189	3.6657	1.00	5.00
	3.00	48	3.6042	0.91651	0.13229	3.3380	3.8703	1.00	5.00
	Total	194	3.4742	0.84059	0.06035	3.3552	3.5933	1.00	5.00
ความคิดเห็นที่ 3	1.00	94	3.2979	0.86546	0.08927	3.1206	3.4751	1.00	5.00
	2.00	52	3.3077	0.80534	0.11168	3.0835	3.5319	1.00	5.00
	3.00	48	3.5417	0.74258	0.10718	3.3260	3.7573	1.00	5.00
	Total	194	3.3608	0.82306	0.05909	3.2443	3.4774	1.00	5.00
ความคิดเห็นที่ 4	1.00	94	3.2447	1.02324	0.10554	3.0351	3.4543	1.00	5.00
	2.00	52	3.2500	0.83725	0.11611	3.0169	3.4831	1.00	5.00
	3.00	48	3.3542	0.72902	0.10523	3.1425	3.5659	2.00	5.00
	Total	194	3.2732	0.90628	0.06507	3.1449	3.4015	1.00	5.00
ความคิดเห็นที่ 5	1.00	94	3.2340	0.96638	0.09967	3.0361	3.4320	1.00	5.00
	2.00	52	3.2115	0.97692	0.13547	2.9396	3.4835	1.00	5.00
	3.00	48	3.5000	0.92253	0.13316	3.2321	3.7679	1.00	5.00
	Total	194	3.2938	0.96104	0.06900	3.1577	3.4299	1.00	5.00
ความคิดเห็นที่ 6	1.00	94	3.3404	0.93387	0.09632	3.1492	3.5317	1.00	5.00
	2.00	52	3.1731	0.87942	0.12195	2.9282	3.4179	2.00	5.00
	3.00	48	3.4792	0.87494	0.12629	3.2251	3.7332	1.00	5.00
	Total	194	3.3299	0.90733	0.06514	3.2014	3.4584	1.00	5.00

Test of Homogeneity of Variances

	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
ความคิดเห็นที่ 1	2.008	2	191	0.137
ความคิดเห็นที่ 2	0.294	2	191	0.745
ความคิดเห็นที่ 3	00.530	2	191	0.590
ความคิดเห็นที่ 4	2.255	2	191	0.108
ความคิดเห็นที่ 5	0.004	2	191	0.996
ความคิดเห็นที่ 6	0.106	2	191	0.899

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ความคิดเห็นที่ 1	Between Groups	0.970	2	0.485	0.700	0.498
	Within Groups	132.370	191	0.693		
	Total	133.340	193			
ความคิดเห็นที่ 2	Between Groups	1.086	2	0.543	0.767	0.466
	Within Groups	135.285	191	0.708		
	Total	136.371	193			
ความคิดเห็นที่ 3	Between Groups	2.089	2	1.045	1.551	0.215
	Within Groups	128.653	191	0.674		
	Total	130.742	193			
ความคิดเห็นที่ 4	Between Groups	0.419	2	0.210	0.253	0.777
	Within Groups	158.102	191	0.828		
	Total	158.521	193			
ความคิดเห็นที่ 5	Between Groups	2.728	2	1.364	1.485	0.229
	Within Groups	175.524	191	0.919		
	Total	178.253	193			
ความคิดเห็นที่ 6	Between Groups	2.359	2	1.179	1.439	0.240
	Within Groups	156.528	191	0.820		
	Total	158.887	193			

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของนักลงทุนต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน จาก “วิธีส่วนได้เสีย (Equity Method) เป็นวิธีราคาทุน (Cost Method)”

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา วิทยานิพนธ์ (Thesis) โครงการบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ (ภาคปกติ) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ส่วนที่ 2 หลักเกณฑ์ในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์
 ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจาก “วิธีส่วนได้เสีย (Equity Method) เป็นวิธีราคาทุน (Cost Method)” ในงบการเงินเฉพาะกิจการ
 ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นอื่น ๆ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อมูลทั่วไป	สำหรับเจ้าหน้าที่
1. อายุ ☐ ต่ำกว่า 25 ปี ☐ 25 – 30 ปี ☐ 31 – 35 ปี ☐ 36 – 40 ปี ☐ 41 – 50 ปี ☐ มากกว่า 50 ปี	☐
2. ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ☐ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ☐ สูงกว่าปริญญาโท	☐
3. อาชีพ ☐ ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ พนักงานบริษัทเอกชน ☐ แม่บ้าน / พ่อบ้าน ☐ ธุรกิจส่วนตัว ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____	☐
4. รายได้ (เฉลี่ยต่อเดือน) ☐ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท ☐ 20,001 - 30,000 บาท ☐ 30,001 - 40,000 บาท ☐ 40,001 - 50,000 บาท ☐ มากกว่า 50,000 บาท	☐
5. ท่านเป็นนักลงทุนประเภทใด ☐ นักลงทุนระยะสั้น เพื่อการเก็งกำไร ☐ นักลงทุนระยะยาว เพื่อการลงทุน	☐

ส่วนที่ 2 หลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

หลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์	สำหรับเจ้าหน้าที่
<p>6. ท่านมีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกหลักทรัพย์ที่จะลงทุนอย่างไร (กรุณาตอบเพียง 1 ข้อ)</p> <p>☐ วิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์</p> <p>☐ ลงทุนตามคำแนะนำของ Broker (ข้ามไปตอบส่วนที่ 3, หน้า 5)</p> <p>☐ ติดตามผลการวิเคราะห์ของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ผ่านสื่อ (ข้ามไปตอบส่วนที่ 3, หน้า 5)</p>	☐
<p>7. ท่านใช้งบการเงินรวม (Consolidated Financial Statement) เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ เพื่อช่วยในการตัดสินใจลงทุนหรือไม่</p> <p>☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ เพราะ (กรุณาระบุเหตุผลแล้วข้ามไปตอบข้อ 9)</p> <p style="margin-left: 40px;">☐ ไม่ได้แสดงผลการดำเนินงานเฉพาะของบริษัท</p> <p style="margin-left: 40px;">☐ เงินปันผล จ่ายจากกำไรในงบเฉพาะกิจการ</p> <p style="margin-left: 40px;">☐ อื่นๆ _____</p>	☐
<p>8. ให้ท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำอัตราส่วนทางการเงินต่อไปนี้ ไปใช้ในการวิเคราะห์ในงบการเงินรวม (Consolidate Financial Statement)</p>	

อัตราส่วนทางการเงิน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ เจ้าหน้าที่
	(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด	
อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง <ul style="list-style-type: none"> • อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio) • อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) • อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินหมุนเวียน (Operating Cash Flow to Current Liabilities Ratio) 						
อัตราส่วนวัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์ <ul style="list-style-type: none"> • อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (Inventory turnover) • อัตราการหมุนของลูกหนี้ (Account Receivable Turnover) • อัตราการหมุนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets turnover) • อัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Assets turnover) 						

อัตราส่วนทางการเงิน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ เจ้าหน้าที่
	(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด	
อัตราส่วนวัดความสามารถในการก่อหนี้ <ul style="list-style-type: none"> อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debt to Total Assets) อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายคืนดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio) 						
อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร <ul style="list-style-type: none"> อัตราผลตอบแทนขั้นต้น (Gross Profit Margin) อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ ((Net Profit Margin) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Asset: ROA) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) 						
อัตราส่วนที่ใช้การวัดมูลค่าตลาด <ul style="list-style-type: none"> อัตราผลตอบแทนเงินปันผลต่อหุ้น (Dividend Payout Per Share) กำไรต่อหุ้น (Earning Per Share: EPS) อัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น (P/E Ratio) อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี (M/B Ratio) 						

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

หลักเกณฑ์การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์	สำหรับเจ้าหน้าที่
9. ท่านใช้งบการเงินเฉพาะกิจการ (Separate Financial Statement) เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ เพื่อช่วยในการตัดสินใจลงทุนหรือไม่ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ เพราะ (กรุณาระบุเหตุผลแล้วข้ามไปตอบส่วนที่ 3) <ul style="list-style-type: none"> ☐ ไม่ได้แสดงฐานะการเงินโดยรวมของธุรกิจ ☐ แสดงผลการดำเนินงานไม่ต่างจากงบการเงินรวม ☐ อื่นๆ _____ 	☐

10. ให้ท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำอัตราส่วนทางการเงินต่อไปนี้ ไปใช้ในการวิเคราะห์ในงบการเงินเฉพาะกิจการ (Separate Financial Statement)

อัตราส่วนทางการเงิน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ เจ้าหน้าที่
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด	
อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง						
• อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio)						
• อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio)						
• อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินหมุนเวียน (Operating Cash Flow to Current Liabilities Ratio)						
อัตราส่วนวัดอัตราส่วนวัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์						
• อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (Inventory turnover)						
• อัตราการหมุนของลูกหนี้ (Account Receivable Turnover)						
• อัตราการหมุนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets turnover)						
• อัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Assets turnover)						
อัตราส่วนวัดความสามารถในการก่อหนี้						
• อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio)						
• อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debt to Total Assets)						
• อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายคืนดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio)						
อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร						
• อัตราผลตอบแทนขั้นต้น (Gross Profit Margin)						
• อัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ ((Net Profit Margin)						
• อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Asset: ROA)						
• อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE)						
อัตราส่วนที่ใช้การวัดมูลค่าตลาด						
• อัตราผลตอบแทนเงินปันผลต่อหุ้น (Dividend Payout Per Share)						
• กำไรต่อหุ้น (Earning Per Share: EPS)						
• อัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น (P/E Ratio)						
• อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี (M/B Ratio)						

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนจาก “วิธีส่วนได้เสีย (Equity Method) เป็นวิธีราคาทุน (Cost Method)” ในงบการเงินเฉพาะกิจการ

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

สำหรับเจ้าหน้าที่

11. ท่านทราบเกี่ยวกับการประกาศเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน จากวิธีส่วนได้เสีย (Equity Method) เป็นวิธีราคาทุน (Cost Method) ของสภาวิชาชีพบัญชี และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุนหรือไม่ ☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ (ข้ามไปตอบส่วนที่ 4)	☐
---	--------------------------

กรุณาทำเครื่องหมาย ในช่องแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับข้อความต่อไปนี้	ระดับความคิดเห็น					สำหรับเจ้าหน้าที่
	(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด	
12. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะกิจการ ของบริษัท						
13. ภายหลังการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ส่งผลให้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ในงบการเงินเฉพาะกิจการ แตกต่างไปจากงบการเงินรวม ทำให้เกิดความสับสนว่าควรใช้กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ตามงบการเงินใด เป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน						
14. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างทางการเงินของบริษัท ทำให้ความเสี่ยงในการลงทุนสูงขึ้น						
15. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทลดลง						
16. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้มูลค่าตลาดของบริษัทลดลง						
17. การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ทำให้ความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทลดลง						

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นอื่น ๆ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

18. ความคิดเห็นอื่น ๆ และข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถาม
 เนตรเจสัชว สิริกวินวิทย์
 นิสิต โครงการบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ (ภาคปกติ)
 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูล

โครงการบัณฑิตศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ
คณะบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

50 ถนนพหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กทม. 10900 โทรศัพท์ 942-8611 โทรสาร 16

20 เมษายน 2551

เรื่อง ขอบขอมอนูเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูล

เรียน กรรมการผู้จัดการบริษัทหลักทรัพย์

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวเนตรเจลิยว สิริกวินวิทย์ กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท โครงการบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการวิจัย ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการที่ปรึกษา รศ.ดร.ศศิวิมล มีอาพล ทั้งนี้เพื่อให้บัณฑิตได้รับความรู้และประสบการณ์ความเป็นจริง จากภาคเอกชน

โดยข้าพเจ้าทำการวิจัยในหัวข้อ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 44 – 45 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ข้าพเจ้าและผู้ติดตามอีก 2 คน มีความประสงค์จะขอเข้าไปแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักลงทุนที่เข้ามาใช้บริการภายในห้องค้าหลักทรัพย์ของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวเนตรเจลิยว สิริกวินวิทย์)

โครงการบัณฑิตศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขอรับรองว่านางสาวเนตรเจลิยว สิริกวินวิทย์ กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทจริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลตามแต่จะเห็นสมควร จักขอบคุณยิ่ง

(ศส.สัมพันธ์ หุ่นยนต์)

ประธานกรรมการฯ

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ -นามสกุล	นางสาวเนตรเจลิยว สิริกวินวิทย์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	จังหวัดศรีสะเกษ
ประวัติการศึกษา	บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักตรวจสอบภาษีชำนาญการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานสรรพากรพื้นที่ปทุมธานี 2 กรมสรรพากร ตั้งกัศกระทรวงการคลัง

